

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม

(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ฉบับทบทวนรอบปี พ.ศ.๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิงหาคม ๒๕๖๗

คำนำ

แผนพัฒนาจังหวัดด้านเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ฉบับทบทวนรอบปี พ.ศ. ๒๕๖๙ จัดทำขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัดเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยยึดหลักการเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ แผนความมั่นคง ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาจังหวัดนครปฐมและกลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล

ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐมร่วมกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ฉบับทบทวนรอบปี พ.ศ.๒๕๖๙ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัดอย่างเป็นระบบต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

สิงหาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
สารบัญตาราง	(ข)
สารบัญภาพ	(ค)
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม	๒๕
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม	๘๕
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม	๙๓
ส่วนที่ ๕ โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๐๓
ส่วนที่ ๖ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๑๑๓

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	สถิติอุณหภูมิสูงสุด-ต่ำสุดและอุณหภูมิเฉลี่ย	๒๗
๒	ปริมาณน้ำฝน	๒๗
๓	จำนวนแหล่งน้ำธรรมชาติ	๒๘
๔	การแบ่งเขตการปกครองจังหวัดนครปฐม	๓๔
๕	จำนวนประชากรจังหวัดนครปฐม	๓๔
๖	ข้อมูลการใช้ไฟฟ้า	๓๘
๗	ข้อมูลผู้ใช้น้ำการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดนครปฐม	๓๙
๘	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนครปฐม	๔๑
๙	อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร	๕๑
๑๐	ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๕๑
๑๑	ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้	๕๒
๑๒	จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามสถานภาพแรงงานและเพศ	๕๓
๑๓	จำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนจำแนกรายอำเภอ	๕๓
๑๔	จำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ จำแนกตามขนาด	๕๔
๑๕	จำนวนผู้ประกันตนจำแนกตามมาตรา ๓๓ ๓๙ และ ๔๐	๕๔
๑๖	กิจการที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าว	๕๕
๑๗	จำนวนแรงงานต่างด้าวจำแนกตามสัญชาติ	๕๕
๑๘	จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงานและการบรรจุงาน	๕๖
๑๙	จำนวนผู้ผ่านการพัฒนาฝีมือแรงงาน	๕๖
๒๐	จำนวนสถานประกอบการที่เลิกกิจการและลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง	๕๗
๒๑	ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร	๕๗
๒๒	ข้อมูลการถือครองที่ดินทางการเกษตร	๕๘
๒๓	ข้อมูลการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ	๕๘
๒๔	ข้อมูลพื้นที่รับประโยชน์จากชลประทานในเขตจังหวัดนครปฐม	๖๑
๒๕	แหล่งน้ำสาธารณประโยชน์	๖๓
๒๖	ข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐม	๖๔
๒๗	ข้อมูลการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม	๖๕
๒๘	ข้อมูลจำนวนเกษตรกรและการทำประมงที่สำคัญ	๖๖
๒๙	ข้อมูลการทำประมงเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม	๖๗
๓๐	ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร	๖๙
๓๑	จำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ	๖๙
๓๒	จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดนครปฐม	๗๐
๓๓	จำนวน Smart farmer / Young smart farmer จังหวัดนครปฐม	๗๑
๓๔	ข้อมูลการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่ไม่เป็นนิติบุคคล	๗๒
๓๕	ข้อมูลการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคล	๗๓

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๓๖	ข้อมูลสหกรณ์ภาคการเกษตรที่เป็นนิติบุคคล	๗๔
๓๗	ข้อมูลสหกรณ์นอกภาคการเกษตรที่เป็นนิติบุคคล	๗๕
๓๘	ข้อมูลการจัดชั้นคุณภาพสหกรณ์/กลุ่มสหกรณ์	๗๖
๓๙	ข้อมูลแหล่งแปรรูป แหล่งกระจายสินค้า	๘๑
๔๐	การวิเคราะห์ปัจจัยภายในด้วย McKinsey ๗-S Framework	๘๖
๔๑	การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกด้วย PEST Analysis	๘๗
๔๒	การกำหนดกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix	๙๑

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แสดงแผนที่จังหวัดนครปฐม	๒๕
๒	แผนที่กลุ่มชุดดินในพื้นที่จังหวัดนครปฐม	๓๒
๓	แสดงโครงสร้างการผลิตของจังหวัดนครปฐม	๔๐
๔	แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครปฐม	๔๒
๕	แสดงสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร	๔๓
๖	แสดงดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ราคาที่ขายได้ และรายได้เกษตรกร	๔๔
๗	แสดงดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ราคาที่ขายได้ และรายได้เกษตรกร สาขาพืช	๔๕
๘	แสดงดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ราคาที่ขายได้ และรายได้เกษตรกร สาขาปศุสัตว์	๔๕
๙	แสดงดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ราคาที่ขายได้ และรายได้เกษตรกร สาขาประมง	๔๕
๑๐	โครงสร้างประชากรและกำลังแรงงาน	๕๒
๑๑	แสดงแผนที่โครงการชลประทานในเขตจังหวัดนครปฐม	๖๒
๑๒	แสดงแผนที่เส้นทางน้ำเข้าพื้นที่จังหวัดนครปฐม	๖๓
๑๓	แสดงมูลค่าการผลิตประมงเศรษฐกิจ	๖๗
๑๔	แสดงข้อมูลเกษตรกรที่ได้รับให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	๖๘
๑๕	หลักการ ๗S ของแมคคินซี (McKinsey ๗S Framework)	๘๕
๑๖	ทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม	๙๒

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว มาตรา ๗๒ (๔) กำหนดให้รัฐดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน ดังนี้ จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น ประกอบกับมาตรา ๗๓ รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด และมาตรา ๗๖ รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งน่านโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการราชการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ

BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือ “**ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน**” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๐๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (๐๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (๐๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๐๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๐๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ^๒ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๐๑) ความมั่นคง (๐๓) การเกษตร (หลัก) (๐๕) การท่องเที่ยว (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (๐๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังทางสังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๐๓) การเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

สมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกย่องให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงด้านอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแล

โภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรวม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกกระตือรือร้นการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)^๓ ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันดีต่อกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศ ต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีประเด็นขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญ โดยสรุป ใน ๖ มิติ ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง การฟื้นฟู และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

^๓ ประกาศ นร. เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง). (๒๕๖๔, ๒๕ กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๔ ง.

สิ่งแวดล้อม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในกระบวนการทำงานของภาครัฐ และการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนการปฏิรูปประเทศมี ๑๓ ฉบับ มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ฉบับ ได้แก่ (๒) การบริหารราชการแผ่นดิน (๓) กฎหมาย (๕) เศรษฐกิจ (หลัก) (๖) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (๗) สาธารณสุข ในส่วนของแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคม และปรับบทบาทโครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศตามหลักแนวคิดการบริหารงานคุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย

- ๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๒) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง
- ๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย
- ๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค
- ๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้กำลังคนในระบบมีทักษะสอดคล้องตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น บุคลากรในภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยวและผู้ประกอบการรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้ดียิ่งขึ้น

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ มุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อทุนแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไกเพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนด **หมุดหมายการพัฒนา จำนวน ๑๓ ประการ** ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมุดหมาย ได้แก่

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

^๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔, ตุลาคม). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).**

หมวดหมู่ที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก โดยให้ความสำคัญกับการผลักดันอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าให้เป็นอุตสาหกรรมใหม่ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า โดยผลิตชิ้นส่วนหลักพร้อมเปลี่ยนฐานการผลิตยานยนต์แบบสันดาปภายในให้เป็นยานยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า โดยไม่ทิ้งตลาดส่งออกที่มีศักยภาพ เพื่อรักษสมดุลในการเปลี่ยนผ่านสู่ยานยนต์ไฟฟ้า และการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ

หมวดหมู่ที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าจากสินค้าและบริการสุขภาพซึ่งไทยมีความได้เปรียบรวมถึงการสร้างเสริมขีดความสามารถด้านการวิจัยเทคโนโลยีทางการแพทย์ และสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพของคนในประเทศ

หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก โดยมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉบับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมุดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

๒.๕ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐^๕ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนากายใต้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกตุ๊กตา ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และ การใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
๒. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระดมทุนจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้เพื่อการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การ

^๕ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (๒๕๖๕, กุมภาพันธ์). แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐.

เดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อมๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชนและผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่งพลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียงเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุลาการ เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบอาหารที่ดี
๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพีซในโรงงานอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

- ๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า
- ๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)
- ๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช
- ๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติมาบริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุขภาพและการแพทย์

๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการการแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรมย้อนกลับ

๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์และสุขภาพ

๓. สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไกการกำหนดราคาคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมตามแนวทาง Happy Model

๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมกรค่าใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่นำเสนอจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และอีเวนต์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

- ๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน
- ๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่
- ๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ
- ๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ
- ๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขั้นก้าวหน้าเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG
๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ
๔. การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นก้าวหน้า

๒.๖ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐^๖

ภาคเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” ตามแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาสู่การเป็นระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ Creative LANNA ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน และลำปาง
๒. พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง
๓. พัฒนาการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรม
๔. เสริมศักยภาพของเมืองและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและเอื้อต่อการอยู่อาศัย
๕. พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน

^๖ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔, กรกฎาคม). ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐.

๖. อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีความสมดุล ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ปัญหาลิ่งแวดล้อมเมือง

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคเหนือ

๑. **พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่าง** ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๓๒.๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของทั้งประเทศ โดยพื้นที่เกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นพื้นที่ราบ ๒๑.๙ ล้านไร่ ทำการผลิตพืชสำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง และภาคเหนือตอนบน ๑๐.๖ ล้านไร่ เป็นพื้นที่สำคัญในการผลิตพืชผักและผลไม้

๒. **สัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคเหนือสูงกว่าสัดส่วนของประเทศ ช่วยลดความเสี่ยงของภัยแล้ง** ในปี ๒๕๖๒ ภาคเหนือมีพื้นที่ชลประทานรวม ๑๐.๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๗.๘ ในปี ๒๕๕๙ โดยมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๓๑.๓ สูงกว่าระดับประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๓. **ผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรต่ำ เมื่อเทียบกับผลิตภาพแรงงานในสาขาการผลิตอื่น** โดยผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรภาคเหนือในปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๔๒,๑๑๒.๕๖ บาทต่อคน ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมเท่ากับ ๒๙๓,๘๕๒.๕๖ บาทต่อคน และภาคบริการเท่ากับ ๑๖๐,๖๗๖.๘๘ บาทต่อคน รวมทั้งมีมูลค่าเศรษฐกิจต่ำ โดยในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณท์มวลรวมภาคการเกษตรภาคเหนือมีมูลค่า ๓๓๓,๑๙๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๕.๖ ของผลิตภัณท์มวลรวมภาคเหนือ

๔. **กระบวนการผลิตการเกษตรเริ่มปรับเปลี่ยนสู่การเกษตรสร้างมูลค่า** เกษตรกรมีการปรับกระบวนการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์มากขึ้น ตามพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ใส่ใจในสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และมีการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิต อาทิ การใช้โดรน การใช้แอปพลิเคชันทดแทนแรงงานเกษตรที่สูงวัย ซึ่งจะเป็นการพัฒนาสู่ระบบเกษตรอัจฉริยะที่มีการบริหารจัดการผลผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง” ตามแนวคิด การเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ
๒. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา
๓. พัฒนาผลิตภัณท์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน
๔. พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
๕. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน
๖. ยกระดับคุณภาพชีวิตให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาคความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. **มีบทบาทเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศแต่เป็นพืชเชิงเดี่ยว พึ่งพาน้ำฝน** ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลิตภาพต่ำ ในขณะที่เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงาน ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณท์การเกษตร มีมูลค่า ๓๐๘,๕๗๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๓ ของผลิตภัณท์ภาค พืชหลักที่สำคัญของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดย

มีพื้นที่ปลูกมากที่สุดทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ แต่ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิมและใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบทางการเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและมันสำปะหลังมากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานี และมันสำปะหลัง ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี สำหรับการปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ ๘๐.๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (จังหวัดยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนอ้อยร้อยละ ๒๐.๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ ส่วนใหญ่ส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุดแต่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย พื้นที่ถือครองทำการเกษตรต่อครัวเรือนมากกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๖๓.๘๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ โดยพื้นที่การเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่พื้นที่ค่อนข้างราบ เหมาะสำหรับปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำเกษตรแปลงใหญ่ ขณะที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีพื้นที่เกษตรไม่มากเนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขาและมีพื้นที่ฟาร์มขนาดเล็กมากประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีตหรือเกษตรอินทรีย์ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุดของภาคซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความยากจน ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครพนม กาฬสินธุ์ และศรีสะเกษ โดยมีเนื้อที่ถือครอง ๑๒.๐ ๑๒.๓ ๑๓.๑ และ ๑๓.๒ ไร่ต่อครัวเรือน ตามลำดับ

๓. การเพิ่มพื้นที่ชลประทานมีข้อจำกัดด้านกายภาพไม่สามารถพัฒนาโครงการขนาดใหญ่เพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บให้เพียงพอต่อการเพาะปลูกตลอดปี พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี ๒๕๖๒ พื้นที่ชลประทานประมาณ ๗.๙ ล้านไร่ และมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๑๒.๓ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยพื้นที่โครงการชลประทานของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ มีสัดส่วนร้อยละ ๓๓.๙ ๓๑.๓ และ ๑๙.๖ ของพื้นที่ชลประทานทั้งภาค ตามลำดับ แต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ ๑๒.๓ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้งและชะลอน้ำในช่วงฤดูฝนไม่ให้น้ำท่วมพืชผลเสียหาย

ภาคกลาง

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” ที่เติบโตอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นฐานอุตสาหกรรมขั้นสูงที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถออกแบบและพัฒนาขึ้นเอง
๒. พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นแหล่งเกษตรสมัยใหม่และศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของประเทศ
๓. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้เข้าสู่ตลาดท่องเที่ยวคุณภาพ
๔. พัฒนาภาคกลางเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
๕. พัฒนาการผลิตกำลังคนให้มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

๖. พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง-ตะวันตก ให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต
๗. พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑. ภาคกลางมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยภาคกลางเป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมในการทำการเกษตร จึงมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ และมีระบบชลประทานที่ดี มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายประเภท ทั้งพืชผัก ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง รวมทั้งเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรทั้งในภาคกลาง และภาคอื่นๆ มีสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีศูนย์วิจัยข้าวตั้งอยู่ที่หลายจังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี ราชบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ยังมีคำสั่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุพรรณ จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคกลาง ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ ประมาณ ๒๒๖,๓๕๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๙๕,๙๐๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ ภาคเกษตรของภาคกลางมีส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๖.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค และร้อยละ ๑๖.๕ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคกลางในช่วง ๓ ปี แรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวร้อยละ ๓.๙ สูงกว่าในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่หดตัวร้อยละ ๒.๓ ต่อปี สำหรับปัญหาสำคัญของการทำเกษตรภาคกลางที่ยังต้องดำเนินการแก้ไข คือ รูปแบบการผลิตเป็นเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ใช้สารเคมีจำนวนมาก มีปัญหาดินที่เสื่อมโทรมและหลายพื้นที่มักประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง ปัญหาการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัยมากขึ้นตามแรงผลักดันทางเศรษฐกิจ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมของภาคกลางลดลง นอกจากนี้แนวโน้มต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรของภาคกลางมีสูงขึ้นจากค่าจ้างแรงงานและราคาที่ดินที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งค่าจ้างในการทำการเกษตรต่างๆ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่จะเป็นผู้พ้นวัยหนุ่มสาวแล้ว จึงใช้การทำเกษตรในรูปแบบการจ้างดำเนินการมากขึ้น เช่น การจ้างเตรียมดิน และการจ้างเก็บเกี่ยว เป็นต้น

๒. ภาคกลางถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง แหล่งการทำเกษตรที่สำคัญของภาคกลาง คือ จังหวัดราชบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๑๔.๖ รองลงมาได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ร้อยละ ๑๑.๗ กาญจนบุรี ร้อยละ ๑๐.๙ ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ ๙.๖ และนครปฐม ร้อยละ ๘.๙ สินค้าเกษตรด้านพืชที่สำคัญของภาคกลาง ได้แก่ ข้าว แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ชัยนาท และพระนครศรีอยุธยา มันสำปะหลัง แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี และลพบุรี อ้อยโรงงาน แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี และสุพรรณบุรี สับปะรดโรงงาน แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดลพบุรี และสระบุรี นอกจากนี้ยังมี ถั่วเขียว เป็นพืชส่งออกสำคัญที่ทำรายได้และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ โดยแหล่งผลิตถั่วเขียวที่สำคัญของประเทศอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งจังหวัดที่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตมากที่สุดของภาคและของประเทศคือ จังหวัดนครปฐม รองลงมาคือ สมุทรสาคร ด้านปศุสัตว์ ได้แก่ โคเนื้อ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา ได้แก่ ลพบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี และนครปฐม โคนเนื้อ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดกาญจนบุรี รองลงมา ได้แก่ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี และสุพรรณบุรี สุกร เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดราชบุรี รองลงมา ได้แก่ นครปฐม สุพรรณบุรี ลพบุรี และสระบุรี เป็ดเนื้อ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา ได้แก่ นครปฐม ลพบุรี กาญจนบุรี และราชบุรี เป็ดไข่ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสุพรรณบุรี รองลงมา ได้แก่ อ่างทอง นครปฐม ชัยนาท ลพบุรี และพระนครศรีอยุธยา ไก่เนื้อ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดลพบุรี รองลงมา ได้แก่ กาญจนบุรี สระบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม และไก่ไข่ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดนครปฐม รองลงมา ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี

สระบุรี และกาญจนบุรี สำหรับด้านประมง ภาคกลางมีศักยภาพในการทำการประมงทั้งน้ำจืด และน้ำเค็ม โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา ได้แก่ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และสมุทรปราการ

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคกลางสูงกว่าภาพรวมระดับประเทศ ปี ๒๕๖๒ ภาคกลาง มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวมประมาณ ๑๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ทั้งประเทศ และมีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๐.๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕ ของพื้นที่ ชลประทานทั้งประเทศ ทำให้ภาคกลางมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕ ซึ่งสูงกว่า ภาพรวมระดับประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๔. เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตร ปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พบว่า ภาคกลางมีพื้นที่ได้รับการรับรองเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๑๐๘,๗๔๘.๐๑ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๙๘,๓๑๖.๐๙ ไร่ และที่ หมดอายุ ๑๐,๔๓๑.๙๒ ไร่ และเกษตรอินทรีย์ ๓๐,๖๕๑.๘๖ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๖๖๐.๕๗ ไร่ และ ที่หมดอายุ ๒๘,๙๙๑.๒๙ ไร่ โดยจังหวัดในภาคกลางที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุดคือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมาได้แก่ ราชบุรี ปทุมธานี นครปฐม และกาญจนบุรี ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุดคือ จังหวัดลพบุรี รองลงมาได้แก่ กาญจนบุรี นครปฐม สระบุรี และสุพรรณบุรี ในอนาคตความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์จะมีมากขึ้นตามพฤติกรรมผู้บริโภค ดังนั้น การสนับสนุนและส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ยังมีความสำคัญที่ต้องดำเนินการและ ขยายผลต่อไป

ภาคตะวันออก

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสีเขียวชั้นนำของอาเซียน ควบคู่กับคุณภาพการดำรงชีวิตของ ประชาชนที่ดี” ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของ ภาคตะวันออกอย่างยั่งยืน

๒. พัฒนาการเกษตรคุณภาพและผลตอบแทนสูง เชื่อมโยงสู่การผลิตอาหารปลอดภัย การผลิตพลังงาน ทดแทน และพืชสมุนไพรทางการแพทย์

๓. รักษาและยกระดับการท่องเที่ยวคุณภาพในแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวทางเลือก รวมทั้งการพัฒนาธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่เน้นคุณค่า อัตลักษณ์ ความยั่งยืน และเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย

๔. พัฒนาเมืองและพื้นที่ชนบทให้มีความทันสมัยและน่าอยู่ พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในทุกช่วงวัย

๕. รักษาและยกระดับพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนประเทศกัมพูชา ให้มีมูลค่าสูง มีความมั่นคง และเป็น ประตุเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน

๖. เสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการเพิ่ม ประสิทธิภาพการรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออก

๑. ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตร ทั้งการผลิตพืช ปศุสัตว์ และประมง โดยภาคตะวันออกเป็นแหล่งผลิตข้าว พืชผัก พืชหัว อาทิ มันสำปะหลัง และเป็นแหล่งผลิตผลไม้และผลไม้แปรรูปที่สำคัญของประเทศ รวมทั้งยังมีศักยภาพในด้านการทำประมง ทั้งประมงชายฝั่งและประมงน้ำลึก มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคตะวันออก ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ ประมาณ ๑๘๔,๓๑๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๕๑,๑๕๐ ล้านบาท ปี ๒๕๕๙ การเกษตรของภาคตะวันออก มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ ๖.๑ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก และร้อยละ ๑๓.๔ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคตะวันออก ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวร้อยละ ๓.๓ สูงกว่าในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ต่อปี การเกษตรของภาคตะวันออกมีปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขหลายประการ เช่น คุณภาพดินเสื่อมจากการใช้สารเคมี สารเคมีตกค้างในผลผลิต และการขาดแคลนน้ำเนื่องจากการแย่งใช้น้ำระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ เป็นต้น

๒. แหล่งการทำเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออก คือ จังหวัดจันทบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๓๙.๙ รองลงมาคือ จังหวัดระยอง ร้อยละ ๑๔.๔ ฉะเชิงเทรา ร้อยละ ๑๐.๗ และตราด ร้อยละ ๑๐.๔ ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมของภาคตะวันออกได้แปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคตะวันออกก็ยังสามารถเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งด้านการเพาะปลูก การเลี้ยงปศุสัตว์ และการประมง **สินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออก ได้แก่ ข้าวและพืชไร่** ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวและมันสำปะหลัง จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวมากคือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และนครนายก ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา และชลบุรี **ผลไม้** ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ **ทุเรียน** จังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกทุเรียนที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด **มังคุด** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ตราด และระยอง **ลำไย** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี **เงาะ** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด **ลองกอง** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี **ด้านปศุสัตว์** ได้แก่ **ไก่เนื้อ** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง **ไก่ไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา นครนายก และชลบุรี **เป็ดเนื้อ** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก และระยอง **เป็ดไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี และ **สุกร** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี และระยอง สำหรับด้านประมง ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการทำประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุด คือ จังหวัดตราด รองลงมาคือ จังหวัดชลบุรี ระยอง และจันทบุรี ตามลำดับ

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกต่ำกว่าประเทศ ปี ๒๕๖๒ ภาคตะวันออกมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวมประมาณ ๑๒.๙๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๖ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ และมีพื้นที่ชลประทาน ประมาณ ๒.๗๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๗ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ และคิดเป็นสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๒๐.๘ ซึ่งต่ำกว่าของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๔. เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พบว่า ภาคตะวันออกมีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๘๙๐,๕๘๖.๓๖ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๘๖๓,๒๓๓.๘๔ ไร่ และที่หมดอายุ ๒๗,๓๕๒.๕๒ ไร่ โดยจังหวัดของภาคตะวันออกที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมาคือ จังหวัดตราด สระแก้ว และระยอง และเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งสิ้น ๔,๖๑๖.๗๙ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๖๑๑.๘๙ ไร่ และที่หมดอายุ ๓,๐๐๔.๙๐ ไร่ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุดคือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมาคือ จังหวัดตราด และระยอง

ภาคใต้

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค” ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการ และธุรกิจต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวและบริการที่มีมาตรฐานและมีมูลค่าสูง
๒. พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
๓. พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรหลักของภาค
๔. อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
๕. พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนและด่านชายแดนให้เอื้อต่อการค้าการลงทุน
๖. พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และสามารถเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และกลุ่มประเทศ BIMSTEC (จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช)

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้

๑. ภาคใต้เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของภาคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๗๙,๒๔๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๒๐.๙ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค มีอัตราการขยายตัวร้อยละ ๗.๗ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีอัตราการขยายตัวของภาคเกษตรเพียงร้อยละ ๑.๕ และสูงกว่าระดับประเทศที่ขยายตัวร้อยละ ๐.๕ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๒ กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาคใต้ คือ ยางพารา ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ไม้ผล และปาล์มน้ำมัน โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๓๔.๓ ๒๐.๐ ๑๘.๑ และ ๑๑.๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ มีสัดส่วนร้อยละ ๔๖.๙ ๑๕.๗ ๑๐.๓ และ ๑๒.๕ จะเห็นได้ว่าการผลิตไม้ผลมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทุเรียนที่มีปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น ขณะที่ยางพารามีสัดส่วนลดลง เนื่องจากราคายางพาราในตลาดโลกที่ลดลงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน และภาคเกษตรมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ สูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่ขยายตัวเพียงร้อยละ ๑.๙

๒. ยางพารามีพื้นที่ปลูกลดลงแต่ผลผลิตเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกยางพารา ๑๐.๙๐ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๔๘.๔ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๑๑.๔๐ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๒.๓๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ๑.๙๖ ล้านไร่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑.๗๗ ล้านไร่ ส่วนผลผลิตยางพาราและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณผลผลิต ๒.๕๕ ล้านตัน หรือร้อยละ ๕๒.๗ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีผลผลิต ๒.๔๙ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน จาก ๒๕๖ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๒๖๒ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๖๒

๓. ปาล์มน้ำมันมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในภาคใต้ ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๕.๑๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๒ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๔.๑๙ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๑.๓๔ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ๑.๑๕ ล้านไร่ และจังหวัดชุมพร ๑.๐๒ ล้านไร่ ตามลำดับ และปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณผลผลิต ๑๔.๕๙ ล้านตัน หรือร้อยละ ๘๘.๙ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๒๑ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๙ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ จาก ๒,๗๑๗ กิโลกรัมต่อไร่ เป็น ๓,๐๔๔ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๒ ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศที่ ๒,๘๙๗ กิโลกรัมต่อไร่

๔. ภาคใต้เป็นแหล่งทำการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญ โดยมีทำเทียบเรือประมงในจังหวัดสงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง และภูเก็ต โดยในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ ๑๐๐,๘๑๔ ตัน มูลค่า ๔,๑๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ และร้อยละ ๓๗.๘ ของมูลค่าสัตว์น้ำของประเทศ ทั้งนี้ ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีปริมาณ ๑๑๒,๗๔๒ ตัน มูลค่า ๔,๓๖๙ ล้านบาท โดยปริมาณสัตว์น้ำจับได้มากในจังหวัดภูเก็ต สงขลา ชุมพร และระนอง ในขณะที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงกุ้ง ในปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่เพาะเลี้ยง ๘๒,๖๓๔ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๗๒,๑๙๓ ตัน โดยพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งที่สำคัญของภาคอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง และสงขลา

๕. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑๘.๓๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ มีขนาดฟาร์ม ๑๘.๐๕ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๑๙.๗๖ ไร่ต่อครัวเรือน พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๓.๖๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒.๙๐ ล้านไร่ และจังหวัดภูเก็ตมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุดของภาค ๐.๑๑ ล้านไร่

๖. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรของภาคใต้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ชลประทาน ๒.๘๔ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๘.๒ ของพื้นที่ชลประทานประเทศ มีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรร้อยละ ๑๕.๕ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยจังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงสุดร้อยละ ๔๓.๘ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ร้อยละ ๒๙.๘ และจังหวัดกระบี่ มีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรต่ำที่สุดของภาค ร้อยละ ๒.๙ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้ง และชะลอน้ำในช่วงฤดูฝนไม่ให้ท่วมพืชผลเสียหาย

ภาคใต้ชายแดน

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม” โดยเน้นการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงเพื่อการส่งออก บนฐานทรัพยากรที่สมดุล ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมให้มีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสงบสุข ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค
๒. พัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยว และจุดเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้และพัฒนาเมืองยะลาศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน
๓. ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุข เพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข
๔. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาคและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้ชายแดน

๑. ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของภาค แต่เป็นการผลิตแบบเดิมและมีการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มน้อย ปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๔๐,๓๖๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค หดตัวร้อยละ ๓.๘ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยกิจกรรมการเกษตรที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมงทะเลและชายฝั่ง ปศุสัตว์ และไม้ผล อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ หดตัวร้อยละ ๒.๘ ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เนื่องจากการขยายตัวในการผลิตไม้ผลและปศุสัตว์

๒. ยางพารามีแนวโน้มผลผลิตลดลง ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกยางพารา ๒.๖๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงอย่างต่อเนื่องจากปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๒.๖๔ ล้านไร่ ปริมาณผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลง โดยปี ๒๕๖๒ มีผลผลิต ๐.๕๓ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๒๖ กิโลกรัมต่อไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๑ ที่มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๔๗ กิโลกรัมต่อไร่ จังหวัดยะลาที่มีพื้นที่ปลูกยางพารามากที่สุด ๑.๒๔ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนราธิวาส ๑.๐๐ ล้านไร่ เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ ประกอบกับผลของนโยบายลดพื้นที่ปลูกยางพารา เกษตรกรจึงเปลี่ยนแปลงพื้นที่จากการปลูกยางพาราเป็นการปลูกพืชชนิดอื่น เช่น ปาล์มน้ำมัน พืชทางเลือกอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า เช่น ทูเรียน เป็นต้น

๓. ปาล์มน้ำมันมีประสิทธิภาพการผลิตในระดับต่ำ ในปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๐.๑๐ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑.๖ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๐.๐๗ ล้านไร่ รองลงมาคือ จังหวัดปัตตานี ๐.๐๒ ล้านไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ในระดับต่ำที่ ๒,๑๗๒ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒,๘๙๗ กิโลกรัมต่อไร่ เนื่องจากมีการขยายพื้นที่ปลูกในที่ราบลุ่มและพื้นที่นาร้าง ซึ่งมีปัญหาคุณภาพดิน การใช้สายพันธุ์คุณภาพต่ำ รวมทั้งเกษตรกรบางส่วนยังขาดความรู้ในวิธีการปลูกและการดูแลรักษาสวนปาล์มที่ถูกต้องเหมาะสม

๔. การประมงประสพปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากทรัพยากรทางทะเลเสื่อมโทรม ภาคใต้ชายแดนเป็นแหล่งประมงที่สำคัญของภาคใต้ ปี ๒๕๖๒ สามารถจับสัตว์น้ำได้ ๑๐๘,๑๐๕ ตัน หรือร้อยละ ๓๙.๑ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ เป็นมูลค่า ๔,๙๓๒ ล้านบาท โดยทำเทียบเรือประมงปัตตานีมีปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าสูงสุดของประเทศ อย่างไรก็ตามการทำประมงในพื้นที่ประสพปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรที่ลดลง และปัญหาการทำประมงนอกล่าม่านน้ำจากมาตรการทางกฎหมายของประเทศอินโดนีเซีย รวมทั้งผลจากการใช้มาตรการการแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated fishing หรือ IUU Fishing) ส่วนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมและกุ้งกุลาดำ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงรวม ๑,๘๓๐ ไร่ มีผลผลิต ๓,๗๐๗ ตัน โดยมีพื้นที่เพาะเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดปัตตานี

๕. ปศุสัตว์ภาคใต้ชายแดนมีการเลี้ยงปศุสัตว์ (แพะ และโค) เพื่อบริโภคในครัวเรือนและใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา โดยภาครัฐได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๒ มีการเลี้ยงแพะจำนวน ๑๗๓,๐๔๙ ตัว เลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดยะลา ส่วนโคเนื้อจำนวน ๓๗,๘๑๒ ตัว โดยเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดนราธิวาส อย่างไรก็ตามปริมาณปศุสัตว์ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนสายพันธุ์ดีและการขาดความรู้ในการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงไก่เบตงในพื้นที่จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นไก่พื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง แต่ยังมีข้อจำกัดในการขยายพันธุ์และควบคุมคุณภาพพันธุ์เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด

๖. พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร ในปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๓.๔๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔ ของพื้นที่ภาคใต้ชายแดน และคิดเป็นร้อยละ ๒.๓ ของประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๑.๔๑ ล้านไร่ จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรน้อยที่สุด ๐.๗๕ ล้านไร่ สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนมีเพียง ๑๕.๕ ไร่ต่อครัวเรือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์ม ๑๙.๘ ไร่ต่อครัวเรือน โดยจังหวัดปัตตานีมีขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนต่ำที่สุด ๘.๑ ไร่ต่อครัวเรือน

๗. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ชลประทาน ๐.๘๔ ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนต่อพื้นที่การเกษตรร้อยละ ๒๔.๕ สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยจังหวัดยะลาที่มีพื้นที่ชลประทานมากที่สุด ๐.๔๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๔ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด และจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ชลประทานน้อยที่สุด ๐.๐๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๖

๒.๘ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๗ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกร มั่นคง ภาคการเกษตรมีคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็ง ให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรกร บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการ ของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนา กฎหมายด้านการเกษตร

๒.๙ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๘ เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” โดยมีเป้าหมายผลิตภัณท์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

^๗ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๐, เมษายน). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

^๘ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๖๔, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้ปฏิบัติตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

๒.๑๐ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๙

นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายพื้ที่พักรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ และมีนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

ระยะสั้น : แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

๑. การพักหนี้เกษตรกรตามเงื่อนไขและคุณสมบัติที่เหมาะสม และมาตรการช่วยประคองภาระหนี้สิน
๒. การส่งเสริมการผลิต การใช้พลังงานสะอาดและพลังงานหมุนเวียน

ระยะกลาง และระยะยาว : สร้างรายได้ สร้างโอกาส และสร้างคุณภาพชีวิต

การบริหารจัดการภาคเกษตรที่ครบถ้วนทุกด้าน ตั้งแต่ดิน น้ำ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ราคาสินค้า แหล่งเงินทุน นวัตกรรมและกรรมสิทธิ์ที่ดินของเกษตรกรผู้ปลูกพืช ผู้เลี้ยงปศุสัตว์ และกลุ่มประมง

๑. ชูตเศรษฐกิจเชิงรุก เพื่อเปิดประตูการค้าสู่ตลาดใหม่ และเร่งเจรจากรอบความร่วมมือทางการค้า (FTA)
๒. การพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ อาทิ เศรษฐกิจดิจิทัล อุตสาหกรรมสีเขียว การพัฒนาต่อยอดเศรษฐกิจพิเศษ และระเบียงเศรษฐกิจทั้ง ๔ ภาค ให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าที่ถูกกฎหมายตามแนวชายแดน
๓. การสร้างรายได้ภาคการเกษตร โดยใช้หลักการ ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้
 - การสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพ และผลิตภาพของภาคการเกษตร
 - การบูรณาการองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ
 - การบริหารจัดการแปลงเกษตรด้วยนวัตกรรมเกษตรแม่นยำ (Precision Farming)
 - การวิจัย พัฒนาพันธุ์ เพื่อเพิ่มผลผลิต และเพิ่มมูลค่าผลตอบแทนต่อไร่ให้สูงขึ้น

^๙ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันจันทร์ที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖. (๒๕๖๖, ๑๑ กันยายน). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๒๒๑ ง.

- การตลาดให้สินค้าเกษตรได้ขายในราคาที่เหมาะสม
- การสนับสนุนให้เปลี่ยนแปลงการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และเศรษฐกิจ
- การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้น
- การฟื้นชีวิตอุตสาหกรรมประมงให้กลับมาเป็นแหล่งรายได้ รวมทั้งการแก้ไขข้อกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมประมงให้เหมาะสม

๔. การสร้างและขยายโอกาส

- การเร่งดำเนินการให้ประชาชนมีสิทธิในที่ดิน และพิจารณาเอกสารสิทธิการใช้ประโยชน์ให้เป็นโฉนด
- การยกเลิกและปรับปรุงกฎหมายที่ไม่จำเป็น
- การกำหนดให้มีสัดส่วนการปลูกไม้ยืนต้นให้เหมาะสมกับประเภท และลักษณะของพื้นที่
- การส่งเสริมให้เจ้าของที่ดินหรือชุมชนโดยรอบได้รับประโยชน์จากการเพิ่มพูนของระบบนิเวศ การขายคาร์บอนเครดิตอย่างยุติธรรม และได้รับการยอมรับจากระดับสากล

๕. สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี

- การนำพื้นที่ของหน่วยทหารที่เกินความจำเป็นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชน โดยเฉพาะการใช้เพื่อการเกษตร
- ส่งเสริมและเร่งฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำในสุวรรณภูมิ
- การแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นวาระแห่งชาติโดยเฉพาะเรื่องฝุ่นควัน PM ๒.๕ รวมถึงข้อมูลจากดาวเทียมเพื่อประเมินผลและติดตามการบังคับใช้กฎหมาย การสานต่อนโยบาย Carbon Neutrality และการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

๒.๑๑ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. นโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า) ได้มอบนโยบายและหลักการทำงานสำคัญในการขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม “เกษตรกรกินดี อยู่ดี มีรายได้ มีอาชีพที่มั่นคง สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน และภาคเกษตรไทยคือผู้นำสินค้าเกษตรในตลาดโลก” โดยมีนโยบายและงานสำคัญที่จะเร่งดำเนินการในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑.๑ เน้นการสร้างวิธีการทำงานสู่การปฏิบัติ ได้แก่

๑) จัดตั้งศูนย์บริการประชาชนภาคการเกษตร โดยเป็นศูนย์บริการร่วมที่ครอบคลุมทุกจังหวัดเพื่ออำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถติดต่อสอบถาม และรับเรื่องร้องเรียน คลายทุกข้อให้แก่เกษตรกร ณ ศูนย์บริการร่วมเพียงแห่งเดียว

๒) สร้างครอบครัวเกษตรกร บูรณาการงานเข้มแข็ง เน้นการทำงานแบบครอบครัวกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เข้มแข็ง ซึ่งทุกคนทุกหน่วยงาน ต้องทำงานเป็น Team Work เพื่อการทำงานแบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยความมุ่งมั่น ร่วมแรงร่วมใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

๓) ขับเคลื่อนภารกิจการกำกับดูแลสินค้าเกษตรด้วยการยกระดับ MR.สินค้าเกษตร โดยสินค้าเกษตรทุกชนิดต้องมีผู้รับผิดชอบหลักที่สามารถทำงานเชิงรุก แก้ปัญหาได้ถูกจุดตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

๑.๒ การรับมือกับภัยธรรมชาติ จะต้องวางแผนมาตรการต่างๆ อย่างชัดเจน เพื่อรับมือตั้งแต่การป้องกัน การแก้ไข และการฟื้นฟู เมื่อประสบเหตุภัยแล้ง หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติทุกชนิด

๑.๓ ประกาศสงครามกับสินค้าเกษตรเถื่อนอย่างจริงจัง โดยปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมายให้เข้มงวดยิ่งขึ้น เพื่อไม่ให้กระทบต่อราคาผลผลิตในประเทศ รวมถึงการตรวจสอบสต็อกสินค้าเกษตรในประเทศ เพื่อควบคุมการนำเข้า การกักตุน และเก็งกำไร โดยเฉพาะช่วงก่อนที่ผลผลิตออกสู่ตลาด

๑.๔ การยกระดับสินค้าเกษตร เสริมศักยภาพเกษตรกร ได้แก่

๑) ผลักดันสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ด้วยการสร้าง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง สร้าง Brand หรือ Story ของจังหวัด/อำเภอ โดยเน้นการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร

๒) ส่งเสริมเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตรครบวงจร โดยเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรมีเครื่องมือ เครื่องจักรกลของตนเอง พร้อมเป็นผู้ให้บริการด้านธุรกิจเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ซึ่งตอบโจทย์กลุ่มประชากรภาคเกษตรยุคใหม่

๑.๕ การจัดการทรัพยากรทางการเกษตร ทำการเกษตรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (Go Green) ด้วย BCG / Carbon Credit จะต้องทำการเกษตรที่ลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใส่ปุ๋ยที่เหมาะสม การลดการเผาซังข้าว/ตอซัง การกำจัดแมลงศัตรูพืชที่ถูกต้อง การลดปริมาณปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง และส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย

๑.๖ การอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร ด้วยการพัฒนาระบบการประกันภัยภาคการเกษตรซึ่งเป็นอีกหนึ่งในนโยบายสำคัญของการพัฒนาภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน เป็นการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อช่วยให้เกษตรกรมีรายได้ที่แน่นอน โดยจะเดินหน้าต่อยอด พัฒนาสร้างระบบประกันภัยให้แก่เกษตรกรไทย

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๗ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประยูร อินสกุล) ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ต้องสนับสนุนการดำเนินงานของผู้บริหาร ผลักดันภารกิจตามกฎหมาย และเร่งพัฒนาการบริหารจัดการภายในโดยเฉพาะการพัฒนาคนให้มีศักยภาพและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

๒.๑ ภารกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- ๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- ๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับ

การเปลี่ยนแปลง

๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง

๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ

๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง

๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงาน และงบประมาณของกระทรวง

๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา

๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติราชการในพื้นที่

๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๑๒ ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัดนครปฐม

๑) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนครปฐมระยะ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๕

นครปฐมเป็นศูนย์กลางเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านเกษตรและอาหารปลอดภัย เกษตรแปรรูปมูลค่าสูง และมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทุกช่วงวัยให้สอดคล้องกับการเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๒) แผนพัฒนาจังหวัดนครปฐมระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ฉบับทบทวนปี พ.ศ.๒๕๖๙

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การเป็นศูนย์กลางเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรและอาหาร ปลอดภัย และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัยให้สอดคล้องกับการเติบโตของเศรษฐกิจและสังคม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและยกระดับคุณภาพชีวิต

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดนครปฐม เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางด้านตะวันตก ตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำท่าจีน ซึ่งเป็นพื้นที่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลาง โดยอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๓ องศา ๔๕ ลิปดา ๑๐ พิลิปดา เส้นแวงที่ ๑๐๐ องศา ๔ ลิปดา ๒๘ พิลิปดา มีพื้นที่ ๒,๑๖๘.๓๒๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ เท่ากับร้อยละ ๐.๔๒ ของประเทศ และมีพื้นที่เป็นอันดับที่ ๖๒ ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปตามเส้นทางถนนเพชรเกษม ๕๖ กิโลเมตร หรือตามเส้นทางถนนบรมราชชนนี (ถนนปิ่นเกล้า - นครชัยศรี) ๕๑ กิโลเมตร และตามเส้นทางรถไฟ ๖๒ กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอไทรน้อย อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร และอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอกระทุ่มแบน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร และอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอบ้านโป่ง อำเภอบางแพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี และอำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

รูปที่ ๑ แสดงแผนที่จังหวัดนครปฐม

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดนครปฐมโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นที่ราบถึงค่อนข้างราบเรียบ ไม่มีภูเขา และป่าไม้ ระดับความแตกต่างของความสูงของพื้นที่อยู่ระหว่าง ๒ - ๑๐ เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง สภาพพื้นที่โดยทั่วไปลาดจากทิศเหนือสู่ทิศใต้ และตะวันตกสู่ตะวันออก มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้ พื้นที่ทางตอนเหนือและทางตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ดอน ส่วนพื้นที่ทางตอนกลางของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่ม มีที่ดอนกระจายเป็นแห่งๆ และมีแหล่งน้ำกระจาย สำหรับพื้นที่ด้านตะวันออก และด้านใต้เป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน มีคลองธรรมชาติและคลองข่อยที่ขุดขึ้นเพื่อการเกษตรและคมนาคมอยู่มาก พื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเล ๒ - ๔ เมตร

๑.๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศของจังหวัดนครปฐม ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ๒ ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยในช่วง ฤดูหนาว ทำให้จังหวัดนครปฐมมีอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้งทั่วไป กับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งจะพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วง ฤดูฝน ทำให้จังหวัดนครปฐมมีฝนตกทั่วไป

๑) ฤดูกาล จังหวัดนครปฐม แบ่งออกเป็น ๓ ฤดูกาล ได้แก่

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้ จะมีหย่อมความกดอากาศต่อเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป อุณหภูมิสูงสุดจะอยู่ในช่วงเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม จะมีฝนทิ้งช่วงในระยะเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม ซึ่งในระยะเดือนที่ฝนทิ้งช่วงนี้ จะยังคงมีฝนตกแต่ปริมาณของน้ำฝนอาจไม่เพียงพอต่อการเกษตร

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่มีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากจังหวัดนครปฐมอยู่ในภาคกลางอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีอากาศหนาวเย็นช้ากว่าสองภาคดังกล่าว โดยเริ่มมีอากาศหนาวประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไปและเดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดคือ เดือนธันวาคม

๒) อุณหภูมิ

เนื่องจากจังหวัดนครปฐมอยู่ในภาคกลางซึ่งลึกเข้ามาในแผ่นดิน จึงมีอุณหภูมิค่อนข้างสูงเกือบตลอดปี อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี ในฤดูร้อนอากาศร้อนอบอ้าว ส่วนในฤดูหนาวมีอากาศหนาวเย็น จากสถิติข้อมูลอุณหภูมิของจังหวัดนครปฐม โดยใช้ข้อมูลของสถานีอุตุนิยมวิทยา นครปฐม เปรียบเทียบย้อนหลัง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) แสดงให้เห็นว่า อุณหภูมิสูงสุดที่วัดได้คือ ๔๑.๑๐ องศาเซลเซียส ในปี ๒๕๖๖ อุณหภูมิต่ำสุดที่วัดได้คือ ๑๔ องศาเซลเซียส ในปี ๒๕๖๓ และมีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๘.๕ องศาเซลเซียส

ตารางที่ ๑ แสดงสถิติอุณหภูมิสูงสุด – ต่ำสุดและอุณหภูมิเฉลี่ย จังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๖

ปี พ.ศ.	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
	(องศาเซลเซียส)	(องศาเซลเซียส)	(องศาเซลเซียส)
๒๕๖๒	๔๐.๕	๑๔.๒	๒๘.๗
๒๕๖๓	๓๙.๗	๑๔.๐	๒๘.๘
๒๕๖๔	๓๖.๗	๒๑.๐	๒๘.๙
๒๕๖๕	๓๕.๙	๒๐.๔	๒๘.๒
๒๕๖๖	๔๑.๑	๑๔.๙	๒๘.๐

(ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๖)

๓) ปริมาณน้ำฝน ปริมาณฝนที่ตกในพื้นที่จังหวัดนครปฐม จากสถิติข้อมูลปริมาณน้ำฝนของจังหวัดนครปฐม โดยใช้ข้อมูลของสถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม ย้อนหลัง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) พบว่า ปริมาณน้ำฝนจะอยู่ในช่วง ๖๐๐ - ๑,๓๐๐ มิลลิเมตร โดยมีปริมาณน้ำฝนมากที่สุดในปี ๒๕๖๕ วัดได้ ๑,๓๒๖.๗๐ มิลลิเมตร มีจำนวนวันที่ฝนตก ๑๒๑ วัน สำหรับปริมาณน้ำฝนที่น้อยที่สุดในปี ๒๕๖๖ วัดได้ ๖๑๓.๔๐ มิลลิเมตร มีจำนวนวันที่ฝนตก ๙๓ วัน

ตารางที่ ๒ แสดงปริมาณน้ำฝน ระหว่างปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๖

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)
๒๕๖๒	๖๙๔.๑๐	๘๗
๒๕๖๓	๑,๒๐๗.๗๐	๙๔
๒๕๖๔	๑,๐๑๔.๒๐	๑๒๐
๒๕๖๕	๑,๓๒๖.๗๐	๑๒๑
๒๕๖๖	๖๑๓.๔๐	๙๓

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๖)

๑.๑.๔ แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑) แม่น้ำ จังหวัดนครปฐมมีแม่น้ำสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำท่าจีน ซึ่งเป็นแม่น้ำสำคัญสายหนึ่งในพื้นที่ภาคกลางของประเทศ แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยา ที่บ้านปากคลองมะขามเต่า อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท เมื่อไหลผ่านจังหวัดสุพรรณบุรี เรียกว่าแม่น้ำสุพรรณบุรี เมื่อไหลผ่านจังหวัดนครปฐม เรียกว่าแม่น้ำนครชัยศรี และเมื่อผ่านจังหวัดสมุทรสาครเรียกว่า แม่น้ำท่าจีน แล้วไหลลงสู่อ่าวไทยที่จังหวัดสมุทรสาคร ความยาวตลอดลำน้ำ ๓๒๕ กิโลเมตร

๒) คลอง ในส่วนของจังหวัดนครปฐมไหลผ่านอำเภอบางเลน อำเภอนครชัยศรี และอำเภอสามปราน มีความยาวประมาณ ๙๗ กิโลเมตร มีคลองที่สำคัญๆ แยกจากแม่น้ำนครชัยศรี มีทั้งคลองธรรมชาติและคลองที่ขุดขึ้น เช่น คลองบางเลน คลองบางปลา คลองพระพิมล คลองบางหลวง คลองโยง คลองบางแก้ว คลองมหาสวัสดิ์ คลองจินดา คลองบางพระ คลองนกกระทุง คลองหนองดินแดง และคลองเจดีย์บูชา เป็นต้น

๓) บึง หนองบึงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ มีอยู่จำนวนมาก เช่น อำเภอมืองนครปฐม ได้แก่ สระแก้ว หนองอาเสี้ย หนองดินแดง และหนองเสือ หนองควายตาย หนองหิน หนองจาก หนองขาหย่าง หนองอ้อ หนองกร่าง หนองบัว หนองบัวลอย หนองไม้แดง และหนองกระโดน หนองสะเดา หนองหมา หนองงูเหลือม หนองปากโลง อำเภอนครชัยศรี ได้แก่ หนองแหลมบัว หนองโสน หนองแค หนองจอก บึงบางช้าง หนองตาน้อย หนองตาช้าง หนองตาพล อำเภอกำแพงแสน ได้แก่ ทะเลบก หนองพงนก หนองพงใหญ่ หนองระแหง หนองมะเกลือ หนองหมู หนองเทียม หนองสาเก หนองขมิย หนองเขมร หนองกระทุ่ม หนองขาม หนองโสม หนองวัวแดง หนองโพธิ์ อำเภอบางเลน ได้แก่ หนองบัวลี้ช้าง หนองชะโด หนองบ่อ หนองบางม่วง หนองหรง หนองน้ำเปรี้ยว หนองปรัง หนองปรือ อำเภอดอนตูม ได้แก่ หนองหนิง หนองบอน หนองกระที่

๔) ห้วยและลำรางห้วย เป็นห้วยสายสั้นๆ ในพื้นที่ในฤดูฝนจะมีน้ำขัง และไหลไปรวมกับลำคลอง หรือลำราง ตามสภาพของพื้นที่ เช่น ห้วยขมิ้น ห้วยสามควายเผือก ห้วยลิ้ม ในเขตอำเภอมือง ห้วยตะโก ห้วยกรด ในเขตอำเภอนครชัยศรี ห้วยพระ ในเขตอำเภอดอนตูม ห้วยม่วง ห้วยขวาง ห้วยรางกรด และห้วยผักชี ในเขตอำเภอกำแพงแสน

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนแหล่งน้ำธรรมชาติ จังหวัดนครปฐม

อำเภอ	ประเภทการใช้น้ำ			รวม (บ่อ)
	อุปโภค-บริโภค (บ่อ)	ธุรกิจ (บ่อ)	เกษตรกรรม (บ่อ)	
เมืองนครปฐม	๑๔๙	๑๕๖	๒๔	๓๒๙
กำแพงแสน	๙๘	๑๑๔	๓	๒๑๕
นครชัยศรี	๑๑๙	๘๐	๙	๒๐๘
ดอนตูม	๕๐	๓๘	๕	๙๓
บางเลน	๕๘	๑๒๖	๑๐	๑๙๔
สามพราน	๑๑๔	๒๕๘	๓๑	๔๐๓
พุทธมณฑล	๑๒	๑๔	๓	๒๙
รวม (บ่อ)	๖๐๐	๗๘๖	๘๕	๑,๔๗๑

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครปฐม

๑.๑.๕ ลักษณะดิน

๑) สภาพพื้นที่ (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดเป็นพื้นที่ราบถึงค่อนข้างราบเรียบ ไม่มีภูเขาและป่าไม้ ความสูงของพื้นที่โดยทั่วไปสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ประมาณ ๖ เมตร โดยลาดจากทิศเหนือสู่ทิศใต้ และทิศตะวันตกสู่ทิศตะวันออก และมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านจากเหนือสู่ใต้ พื้นที่ทางตอนเหนือและทางตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ดอนมีระดับความสูงประมาณ ๖ - ๑๐ เมตร ส่วนพื้นที่ตอนกลางของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่มมีที่ดอนกระจายเป็นแห่งๆ และมีแหล่งน้ำกระจายอยู่โดยทั่วไป สำหรับพื้นที่ทางด้านตะวันออกและด้านใต้เป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำท่าจีน มีคลองธรรมชาติและคลองข่อยที่ขุดขึ้นเพื่อการเกษตรกรรมและคมนาคมหลายแห่ง พื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเล ๒ - ๔ เมตร ด้วยลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวยเช่นนี้ จึงทำให้จังหวัดนครปฐมเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ

๒) ลักษณะดิน (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

จังหวัดนครปฐมมีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ จากการสำรวจของกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดินที่ปรากฏพบในพื้นที่จังหวัดนครปฐมพอแบ่งออกได้เป็นหน่วยหรือกลุ่มใหญ่ๆ ได้ ๙ หน่วยที่ดิน (กลุ่มชุดดิน) แต่ละหน่วยที่ดิน (กลุ่มชุดดิน) ได้แสดงอาณาเขตไว้ในแผนที่ความเหมาะสมของดินกับพืชเศรษฐกิจขนาดมาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ โดยใช้หมายเลขกำกับ

ลักษณะดินของหน่วยที่ดินแต่ละหน่วย ที่ปรากฏในแผนที่ความเหมาะสมของดินกับพืชเศรษฐกิจของดินจังหวัดนครปฐม กล่าวโดยสังเขป ดังนี้

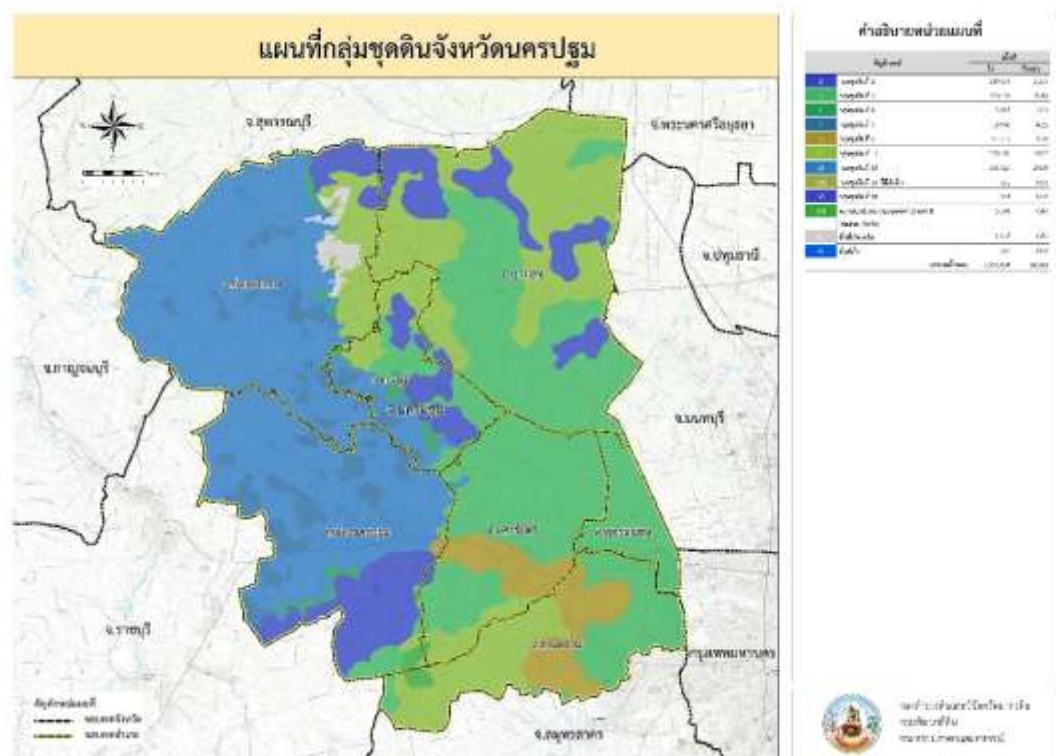
หน่วยที่ดินและลักษณะดิน	ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน
<p>๑) หน่วยที่ดินที่ ๑</p> <p>ลักษณะเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวจัด หน้าดินแต่กระแหว เป็นร่องลึกในฤดูแล้ง ดินบนสีดำ อาจมีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลืองปะปน ดินล่างมักมีก้อนปูนปะปน วัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำบริเวณเทือกเขาหินปูน พบในที่ราบลุ่ม มักมีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึก ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินส่วนใหญ่จะเป็นกลางถึงด่างปานกลาง และมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๕-๘.๐</p> <p>ปัจจุบันส่วนใหญ่ใช้ทำนา นอกฤดูทำนา บางแห่งใช้ปลูกข้าวไร่ฝ้าย และถั่วต่าง ๆ ชุดดินที่พบ ไตแก ชุดดินบางเลน</p>	<p>ไถพรวนลำบากเนื่องจากเป็นดินเหนียว จักต้องไถพรวนในช่วงระยะเวลาที่ดินมีความชื้นเหมาะสม ในขณะที่เดียวกันพืชที่ปลูกอาจขาดแคลนน้ำได้ง่าย เมื่อฝนทิ้งชวงนานมากกว่าปกติเนื่องจากน้ำที่ขังอยู่จะซึมหายไปง่าย เมื่อดินเริ่มแห้งและแต่กระแหวเป็นร่องลึก</p>
<p>๒) หน่วยที่ดินที่ ๒</p> <p>ลักษณะเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีเทาหรือสีเทาแก ดินล่างมีสีเทา และมีจุดประสีน้ำตาลและสีเหลืองหรือสีแดง ฤาเกิดบริเวณชายฝั่งทะเลหรือที่ราบลุ่มภาคกลางพบจุดประสีเหลืองของสารจาโรโซทในระดับความลึกประมาณ ๑๐๐ ถึง ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน และไหลลงไปปนตะกอนน้ำทะเลมีสีเทาปนเขียว ดินกลุ่มนี้เป็นดินลึกมีการระบายน้ำเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ</p>	<p>เป็นดินกรดจัดมากทำให้เกิดความไม่สมดุลของธาตุอาหารพืชหรือถูกตรึงอยู่ในรูปที่พืชไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม ขาดธาตุอาหารเสริมและธาตุอาหารรอง เกิดความเป้นพิษของเหล็กและอะลูมิเนียมการขาดแหล่งน้ำจืด</p>

หน่วยที่ดินและลักษณะดิน	ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน
<p>ปานกลางปฏิภณดิน เปนกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเปนดางประมาณ ๔.๕-๕.๐</p> <p>ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนาบางแห่งกรองปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผลบางชนิด ถ้ามีการจัดการที่ดีดินนี้จะให้ผลผลิตค่อนข้างสูง ชุดดินที่พบได้แก่ชุดดิน อยุธยา บางปะอิน บางเขน</p>	<p>และคุณภาพน้ำเปนกรดจัดไม่เหมาะสมต่อเกษตรและใช้อุปโภคบริโภค และในฤดูฝนจะมีน้ำท่วมขัง</p>
<p>๓) หน่วยที่ดินที่ ๓</p>	
<p>ลักษณะเนื้อดินเปนพวกดินเหนียว ดินบนมีสีดํา สวนดินล่างมีสีเทาหรือน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลหรือสีแดง บางแห่งพบเปลือกยิปซั่มและเปลือกหอยในดินชั้นล่างพบบริเวณที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ เปนดินลึก มีการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิภณดินเปนกรดแก่ถึงดางปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเปนดางประมาณ ๕.๕-๘.๐</p> <p>ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวสวนใหญ่ใช้ทำนา หรือยกรองปลูกพืชผักและไม้ผล ซึ่งไม่ค่อยจะมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ถ้าเปนที่ลุ่มมาก ๆ จะมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมในฤดูฝน ตัวอย่างดินที่พบได้แก่ชุดดินบางกอก ชุดดินบางแพ และชุดดินสิงหบุรี</p>	<p>เปนดินเหนียวที่มีโครงสร้างแน่นทึบ เมื่อหน้าดินแห้งจะแข็งไถพรวนยาก บางพื้นที่อาจขาดแคลนน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและในฤดูฝนจะมีน้ำท่วมขังและไหลบาทวมขังสูงในฤดูฝน</p>
<p>๔) หน่วยที่ดินที่ ๔</p>	
<p>ลักษณะดินที่มีเนื้อดินเปนพวกดินเหนียว ดินบนมีสีดําหรือสีเทาเข้ม ดินล่างมีสีน้ำตาลอ่อนสีน้ำตาลเทาปนสีเขียวมะกอก มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีเหลือง หรือสีน้ำตาลแก่ อาจพบก้อนปูนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในชั้นดินล่าง ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบหรือที่ราบลุ่ม ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิภณดินเปนกรดแก่ถึงเปนดางปานกลาง ค่าความเป็นกรดเปนดางประมาณ ๕.๕-๘.๐</p> <p>ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวสวนใหญ่ใช้ทำนา มีบางแห่งยกรองเพื่อปลูกพืชผักหรือไม้ผล ซึ่งมักจะให้ผลผลิตค่อนข้างสูง ตัวอย่างดินที่พบได้แก่ ชุดดินราชบุรี และชุดดินสระบุรี</p>	<p>เปนดินเหนียวที่มีโครงสร้างแน่นทึบ เมื่อหน้าดินแห้งจะแข็งไถพรวนยาก บางพื้นที่อาจขาดแคลนน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและในฤดูฝนจะมีน้ำท่วมขังและไหลบาทวมขังสูงในฤดูฝน</p>
<p>๕) หน่วยที่ดินที่ ๗</p>	
<p>ลักษณะดินที่มีเนื้อดินเปนพวกดินเหนียว มีสีเทาหรือน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ เปนดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเลว พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางปฏิภณดินเปนกรดแก่ถึงดางอ่อน มีค่าความเป็นกรดเปนดางประมาณ ๕.๕-๗.๕</p>	<p>เปนดินเหนียวที่มีโครงสร้างแน่นทึบ เมื่อหน้าดินแห้งจะแข็งไถพรวนยาก บางพื้นที่อาจขาดแคลนน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ ของดินต่ำและในฤดูฝนจะมีน้ำท่วมขังและไหลบาทวมขังสูงในฤดูฝน</p>

หน่วยที่ดินและลักษณะดิน	ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน
<p>ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวสวนใหญ่ใช้ทำนา ถ้าหากมีการชลประทานและการจัดการที่ดี สามารถทำนาได้ ๒ ไร่ผลผลิตค่อนข้างสูง ตัวอย่างดินที่พบได้แก่ ชุดดินนครปฐม</p>	
<p>๖) หน่วยที่ดินที่ ๘</p>	
<p>ลักษณะดินมีเนื้อดินปนพวกดินเหนียว ดินบนมีลักษณะการทับถมปนชั้นๆ ของดินและอินทรีย์วัตถุที่ได้จากการชะลอกรองน้ำ ดินล่างมีสีเทา บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ด้วยพบบริเวณที่ราบลุ่ม</p> <p>ปัจจุบันเกษตรกรได้ทำการขุดร่องเพื่อปลูกพืชผลต่างๆ ทำให้สภาพพื้นดินเดิมเปลี่ยนแปลงไปตามปกติดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินปนกรดแก่ถึง ปานกลางอ่อน มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๗.๕ ตัวอย่างดินที่พบ ได้แก่ ชุดดินธนบุรี ชุดดินสมุทรสงครามและชุดดินดำเนินสะดวก</p>	<p>เป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ ดินปนกรดรุนแรงถึงกรดจัดมาก ในฤดูฝนมีน้ำท่วมขัง มีระดับน้ำใต้ดินตื้นหรืออยู่ใกล้ผิวดิน ทำให้เสี่ยงต่อการถูกน้ำท่วมขังทำความเสียหายหรือมีผลกระทบต่อผลผลิต ดินในกลุ่มนี้ได้รับการปรับปรุงบำรุงดินเป็นอย่างดีและได้ทำกันมานานแล้วซึ่งถือว่าไม่มีปัญหาแต่ประการใดในเรื่องคุณภาพของดิน</p>
<p>๗) หน่วยที่ดินที่ ๑๑</p>	
<p>ลักษณะดินที่มีเนื้อดินปนพวกดินเหนียว ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแกม ดินล่างมีสีเทาและมีจุดประสีน้ำตาลสีเหลืองหรือสีแดงปะปนอยู่เป็นจำนวนมากในช่วงดินล่างตอนบน และพบจุดประสีเหลืองฟางขาวของสารจาโรไซทในระดับความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน พบบริเวณที่ราบตามชายฝั่งทะเลหรือที่ราบลุ่มภาคกลางเป็นดินลึก มีการระบายน้ำเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากดินมีปฏิกริยาปนกรดจัดมากถึงปนกรดจัด ค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๐</p> <p>ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา บางแห่งกรองปลูกพืชผัก สมเขี้ยวหวาน และสนปฏิพัทธ์ ถ้าดินเหล่านี้ได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน ไขปุ๋ย และปูนในอัตราที่เหมาะสม และมีการควบคุมน้ำหรือจัดระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพ พืชที่ปลูกจะให้ผลผลิตดีขึ้น ตัวอย่างชุดดิน ได้แก่ ชุดดินรังสิต ชุดดินเสนา</p>	<p>ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยแผนที่นี้ ได้แก่ ดินปนกรดจัด อาจขาดธาตุอาหารพืชพวกไนโตรเจน และฟอสฟอรัส หรืออาจมีสารละลายพวกอลูมิเนียมและเหล็กมากเกินไปจนเป็นพิษต่อพืช จัดได้ว่าดินเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถัน</p>
<p>๘) หน่วยที่ดินที่ ๓๓</p>	
<p>ลักษณะดินที่มีเนื้อดินปนพวกดินร่วนปนทรายปน สีดินปนสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนแดงบางแห่งในดินล่างลึกๆ มีจุดประสีเทาและสีน้ำตาล อาจมีแร่ไมกาหรือก้อนปูนปะปนอยู่ด้วย เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบนสันดินริมน้ำเก่าและเนินตะกอนรูปพัด มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ตาม</p>	<p>ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปกติไม่มี แต่อาจมีน้ำท่วมขังหรือไหลบ่าท่วมขังอย่างฉับพลัน ในระยะที่มีฝนตกหนักมากและขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง</p>

หน่วยที่ดินและลักษณะดิน	ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน
<p>ธรรมชาติปานกลาง ปฏิบัติการดินปนกรดปนด่างปานกลางมีค่าความเป็นกรดปนด่างประมาณ ๕.๕-๘.๐</p> <p>ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น ข้าวโพด อ้อย ฝ้าย ยาสูบ ถั่วต่างๆ และสับปะรด บางแห่งใช้ปลูกไม้ผลหรือเป็นที่อยู่อาศัย ดินกลุ่มนี้ไม่มีปัญหาในการใช้ประโยชน์ ตัวอย่างดินไคแก ชุดดินกำแพงแสน</p>	
<p>๙) หน่วยที่ดินที่ ๓๘</p>	
<p>ลักษณะดินที่มีเนื้อดินปนพวกดินร่วนหรือดินร่วนปนทรายละเอียด มีลักษณะการทับถมเป็นชั้นๆ ของตะกอนลำน้ำในแต่ละช่วงเวลา สีดินปนสีน้ำตาลอ่อน อาจพบจุดประสีเทาและสีน้ำตาลชั้นดินล่างเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณสันดินริมน้ำที่มีสภาพพื้นที่ ค่อนข้างราบเรียบเป็นดินลึกมีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิบัติการดินปนกรดจัดถึงปานกลาง มีค่าความเป็นกรดปนด่างประมาณ ๕.๕-๗.๐</p> <p>ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้เป็นที่อยู่อาศัย ปลูกพืชผัก และสวนไม้ผล บางแห่งปลูกยาสูบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางภาคเหนือใน ช่วงฤดูฝนน้ำในลำน้ำอาจเอ่อล้นฝั่ง ทำให้ความเสียหายให้แก่พืชผลได้ ตัวอย่างดินในกลุ่มนี้ไคแก ชุดดินทามวง ชุดดินไทรงาม</p>	<p>ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปกติไม่มีเตาจมีน้ำท่วมขังหรือไหลบาทท่วมขังอย่างฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนักมาก และขาดแคลนน้ำในฤดูแลง</p>

รูปที่ ๒ แสดงแผนที่กลุ่มชุดดินในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

๑.๑.๖ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ
(ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครปฐม)

จังหวัดนครปฐม มีพื้นที่ ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ ไม่มีพื้นที่ป่าไม้สงวนแห่งชาติและพื้นที่ป่าอนุรักษ์ กิจกรรมหลักของสำนักงานป่าไม้จังหวัด ได้แก่ งานอนุญาต ตรวจสอบ ควบคุมการทำไม้ งานส่งเสริมเกษตรกรปลูกไม้เศรษฐกิจในที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิถือครอง เนื่องจากจังหวัดนครปฐมไม่มีพื้นที่ป่าไม้ดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นจึงเป็นผลทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่นำไปใช้เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ที่อยู่อาศัย และการสร้างโรงงานอุตสาหกรรมบางส่วน

๑.๑.๗ การคมนาคมขนส่ง (ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัด)

๑) ทางบก มีถนนสายหลัก ๑ สาย หมายเลข ๔ (ทางหลวงแผ่นดิน) ถนนเพชรเกษม มีถนนสายรอง ๓ สาย หมายเลข ๓๓๘ (ทางหลวงแผ่นดิน) ถนนบรมราชชนนี หมายเลข ๓๒๑ (ทางหลวงแผ่นดิน) ถนนมาลัยแมน หมายเลข ๓๔๖ (ทางหลวงแผ่นดิน) ถนนสายแยกทางหลวง หมายเลข ๑ (รังสิต) - บรรจบทางหลวงหลายเลข ๓๒๔ (พนมทวน)

๒) เส้นทางรถไฟ มีสถานีทั้งหมด ๘ สถานี คือ

- สถานีศาลายา	ต.ศาลายา	อ.พุทธมณฑล
- สถานีวัดสุวรรณ	ต.ศาลายา	อ.พุทธมณฑล
- สถานีวัดจิวราย	ต.จิวราย	อ.นครชัยศรี
- สถานีนครชัยศรี	ต.วัดแค	อ.นครชัยศรี
- สถานีท่าแฉลบ	ต.ศรีษะทอง	อ.นครชัยศรี
- สถานีต้นสำโรง	ต.ธรรมศาลา	อ.เมืองนครปฐม
- สถานีนครปฐม	ต.พระปฐมเจดีย์	อ.เมืองนครปฐม
- สถานีโพรงมะเดื่อ	ต.โพรงมะเดื่อ	อ.เมืองนครปฐม

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัดนครปฐม

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดนครปฐมแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ ๑๐๖ ตำบล ๙๓๐ หมู่บ้าน เทศบาลนคร ๑ แห่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๕ แห่ง เทศบาลตำบล ๒๐ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๙๐ แห่ง เขตการปกครอง ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอนครชัยศรี อำเภอสามพราน อำเภอดอนตูม อำเภอบางเลน อำเภอกำแพงแสน และอำเภอพุทธมณฑล ตารางที่ ๔ แสดงการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดนครปฐม

อำเภอ	พื้นที่ ตร.กม.	ร้อยละ	ระยะทาง จาก จังหวัดไป ยังอำเภอ (กม.)	จำนวน (แห่ง)						
				ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาล			อปต.
							นคร	เมือง	ตำบล	
เมืองนครปฐม	๔๑๗.๔๔	๑๙.๒๕	๙	๒๕	๒๑๗	๑	๑	๒	๖	๑๙
กำแพงแสน	๔๐๕.๐๑๙	๑๘.๖๘	๓๓	๑๕	๒๐๔	-	-	-	๑	๑๕
นครชัยศรี	๒๘๔.๐๓๑	๑๓.๑๐	๒๑	๒๔	๑๐๘	-	-	-	๔	๒๑
ดอนตูม	๑๗๑.๓๕๔	๗.๙๐	๓๘	๘	๖๙	-	-	-	๑	๖
บางเลน	๕๘๘.๘๓๖	๒๗.๑๖	๔๕	๑๕	๑๘๐	-	-	-	๔	๑๕
สามพราน	๒๔๙.๓๔๗	๑๑.๕๐	๒๘	๑๖	๑๓๗	-	-	๓	๒	๑๒
พุทธมณฑล	๗๖.๓๓	๒.๔๑	๔๐	๓	๑๘	-	-	-	๒	๒
รวม	๒,๑๖๘.๓๒๗		-	๑๐๖	๙๓๐	๑	๑	๕	๒๐	๙๐

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครปฐม (ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖)

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนประชากรของจังหวัดนครปฐม

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวมประชากร (คน)	จำนวน ครัวเรือน
เมืองนครปฐม	๑๓๒,๑๘๒	๑๔๕,๑๖๘	๒๗๗,๓๕๐	๑๒๓,๔๒๘
กำแพงแสน	๖๐,๙๕๘	๖๔,๔๙๓	๑๒๕,๔๕๑	๔๕,๘๖๙
นครชัยศรี	๕๒,๗๙๔	๕๘,๖๕๗	๑๑๑,๔๕๑	๔๗,๓๑๗
ดอนตูม	๒๓,๙๗๓	๒๕,๕๒๘	๔๙,๕๐๑	๑๖,๘๑๙
บางเลน	๔๖,๖๔๖	๔๗,๙๘๗	๙๔,๖๓๓	๓๗,๐๖๓
สามพราน	๑๐๔,๗๔๖	๑๑๖,๑๗๘	๒๒๐,๙๒๔	๑๓๗,๘๓๔
พุทธมณฑล	๒๑,๙๕๑	๒๓,๒๖๐	๔๕,๒๑๑	๒๖,๓๒๘
รวม	๔๔๓,๒๕๐	๔๘๑,๒๗๑	๙๒๔,๕๒๑	๔๓๔,๖๕๘

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครปฐม (ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖)

๑.๒.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑) การศาสนา

- วัด	๒๓๒	แห่ง
จำแนกเป็น พระอารามหลวง	๕	แห่ง
วัดราชบุรุษ	๒๒๗	แห่ง
จำแนกเป็น มหานิกาย	๒๐๖	แห่ง
ธรรมยุต	๒๕	แห่ง
อนัมนิกาย	๑	แห่ง

- พระอารามหลวง คือ

๑. วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร (มหานิกาย) อำเภอเมืองนครปฐม
๒. วัดพระปฐมเจดีย์วรวิหาร (มหานิกาย) อำเภอเมืองนครปฐม
๓. วัดเสนาหา (ธรรมยุต) อำเภอเมืองนครปฐม
๔. วัดพระงาม (มหานิกาย) อำเภอเมืองนครปฐม
๕. วัดไร่ขิง (มหานิกาย) อำเภอสามปราน

- ศาสนาคริสต์

จำแนกเป็น นิกายโปรเตสแตนต์	๒๔	แห่ง
นิกายโรมันคาทอลิก	๗	แห่ง

- ศาสนาอิสลาม

มัสยิดปากีสถาน (ปาทาน)	๑	แห่ง
------------------------	---	------

(ศาสนสถานของศาสนาอิสลามในนครปฐม มีอยู่แห่งเดียว คือ มัสยิดปากีสถาน (ปาทาน) ประเทศไทย จังหวัดนครปฐม ตั้งอยู่ที่ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมืองนครปฐม

๒) วัฒนธรรม/ประเพณี

จังหวัดนครปฐม มีขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และการละเล่นพื้นเมืองสำคัญที่นิยมปฏิบัติสืบทอดกันมาแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน รวมถึงงานที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ดังนี้

งานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ งานประเพณีที่มีมาแต่โบราณ จัดขึ้นระหว่างวันขึ้น ๑๒ ค่ำ ถึงแรม ๔ ค่ำ เดือน ๑๒ ของทุกปี บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อบูชาพระบรมสารีริกธาตุและร่วมกันบริจาคทรัพย์บำรุงรักษาองค์พระปฐมเจดีย์ให้มั่นคงสืบไป ภายในงานจะมีการออกร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและการแสดงมหรสพต่างๆ

งานเทศกาลอาหารผลไม้และของดีนครปฐม จัดขึ้นในช่วงเทศกาลตรุษจีน ปลายเดือนมกราคมถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลิตภัณฑ์ด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียงของจังหวัด เช่น ส้มโอ มะพร้าว น้ำหอม ฝรั่ง และกล้วย เป็นต้น ส่วนผลิตภัณฑ์อื่นๆ ได้แก่ กุนเชียง หมูแผ่น หมูหยอง หมูหัน ข้าวหลาม ฯลฯ รวมทั้งอาหารโต๊ะจีนที่ขึ้นชื่อ ตลอดจนสินค้าทางอุตสาหกรรมอื่นๆ โดยในงานจะมีประกวดผลผลิตด้านการเกษตรประเภทต่างๆ

งานมหาธีรราชเจ้ารำลึก มหกรรมวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม จัดขึ้นในช่วงเทศกาลปีใหม่ ระหว่างวันที่ ๑-๗ มกราคมของทุกปี ณ บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ เริ่มจัดเมื่อปีพุทธศักราช

๒๕๔๕ จนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวและสืบสานวัฒนธรรมไทย ในงานดังกล่าวจะมีกิจกรรมการประกวดต่างๆ การแสดงทางวัฒนธรรมพื้นบ้าน และการแสดงทางวัฒนธรรมของนักเรียน นิทรรศการพระราชประวัติพระราชกรณียกิจรัชกาลที่ ๖ และกิจกรรมอื่นๆ อีกมากมาย การจำหน่ายสินค้าทางวัฒนธรรม ศูนย์อาหารของดีจังหวัดนครปฐมตลอดจนการจำหน่ายสินค้าต่างๆ

ประเพณีการแห่ผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์ การนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ที่พุทธศาสนิกชนนิยมกระทำ ได้แก่ การบูชาด้วยดอกไม้ ธูปเทียน ในวันธรรมดาปกติและในวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา จะมีการบูชาด้วยการเดินเวียนเทียนทักษิณาวัตรอบองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อเป็นการทำให้จิตใจสงบ

ประเพณีลอยกระทง ตรงกับช่วงงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ จึงนับได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงานองค์พระปฐมเจดีย์ด้วย ในวันลอยกระทงคืนวันเพ็ญเดือน ๑๒ นี้ มีประชาชนมาเที่ยวงานอย่างคับคั่งมากกว่าวันอื่นๆ เป็นประจำทุกปี จัดให้มีพิธีลอยกระทงบริเวณคลองเจดีย์บูชา ด้านสะพานเจริญศรัทธา ซึ่งสถานที่จัดงานอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม เช่น จัดขึ้นในบริเวณพระราชวังสนามจันทร์ เป็นต้น

ประเพณีแห่ธงสงกรานต์ เป็นประเพณีพื้นบ้านและเป็นส่วนหนึ่งของงานเทศกาลสงกรานต์ ซึ่งปฏิบัติสืบทอดกันมาช้านานในหมู่คนไทยเชื้อสายลาว ครั้ง บริเวณเขตตำบลโพรงมะเดื่อ อำเภอเมืองนครปฐม และในตำบลห้วยด้วน ตำบลดอนรวก ตำบลลำเหย อำเภอดอนตูม การแห่ธงสงกรานต์เป็นประเพณีเกี่ยวกับพุทธศาสนาที่ปฏิบัติแตกต่างไปจากคนไทยกลุ่มอื่นในช่วงเทศกาลของทุกปี

ประเพณีการแข่งเรือยาว เป็นงานประเพณีที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี บริเวณลุ่มน้ำนครชัยศรี (แม่น้ำท่าจีน) หน้าวัดบางพระ อำเภอนครชัยศรี ประมาณช่วงออกพรรษา โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานโล่รางวัลแก่ทีมชนะเลิศ นอกจากนั้น ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เป็นต้นไป เป็นเวลา ๑ เดือน จะมีการแข่งเรือในวัดทอดกฐินตามวัดต่างๆ ที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำ ซึ่งในช่วงดังกล่าววัดต่างๆ จะมีการทอดกฐินหรือถวายผ้าไตรจีวรพร้อมเครื่องอัฐบริขารแด่พระภิกษุสงฆ์ อันเป็นประเพณีสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ

๑.๒.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑) การคมนาคมขนส่ง (ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัด)

- ทางบก มีถนนสายหลัก ๑ สาย หมายเลข ๔ (ทางหลวงแผ่นดิน)

ถนนเพชรเกษม

- ถนนสายรอง ๓ สาย หมายเลข ๓๓๘ (ทางหลวงแผ่นดิน)

ถนนบรมราชชนนี

หมายเลข ๓๒๑ (ทางหลวงแผ่นดิน) ถนนมาลัยแมน

หมายเลข ๓๔๖ (ทางหลวงแผ่นดิน) ถนนสายแยกทางหลวง

หมายเลข ๑ (รังสิต) - บรรจบทางหลวงหลายเลข ๓๒๔

(พนมทวน)

- เส้นทางรถไฟ มีสถานีทั้งหมด ๘ สถานี คือ

- สถานีศาลายา ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล

- สถานีวัดสุวรรณ ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล

- สถานีวัดจี้วราย ต.จี้วราย อ.นครชัยศรี
- สถานีนครชัยศรี ต.วัดแค อ.นครชัยศรี
- สถานีท่าแฉลบ ต.ศรีษะทอง อ.นครชัยศรี
- สถานีต้นสำโรง ต.ธรรมศาลา อ.เมือง

นครปฐม

- สถานีนครปฐม ต.พระปฐมเจดีย์ อ.เมืองนครปฐม
- สถานีโพรงมะเดื่อ ต.โพรงมะเดื่อ อ.เมืองนครปฐม

๒) การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) เปิดให้บริการขบวนรถดีเซลรางชานเมือง (Feeder) ในเส้นทางสายใต้ เป็นขบวนรถระยะสั้น (ไป-กลับ) ระยะทางไม่เกิน ๕๐ กิโลเมตรต่อเที่ยว มีเส้นทางระหว่างสถานีธนบุรี-ตลิ่งชัน-นครปฐม (สายใต้) เปิดให้บริการ ๒๐ ขบวนต่อวัน เริ่มให้บริการตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

ขบวนรถดีเซลราง ธนบุรี-นครปฐม-ธนบุรี เพื่อเชื่อมต่อรถไฟชานเมืองสายสีแดง เริ่มเปิดให้บริการ ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2565 เป็นต้นไป

เที่ยวไปนครปฐม	1111	1123	1113	1125	1115	1127	1117	1129	1119	1131
ธนบุรี	04.45	06.45	08.15	10.15	11.50	13.45	14.45	16.40	17.30	19.20
เจริญสนิทวงศ์	04.48	06.48	08.18	10.18	11.53	13.48	14.48	16.44	17.33	19.23
ชุมทางคตถึงชัน	04.56	06.58	08.25	10.25	12.02	13.55	14.55	16.55	17.40	19.31
พุทธมณฑลสาย 2	-	07.05	08.31	10.32	12.09	14.02	15.02	17.02	17.47	19.38
ศาลาธรรมสพน์	05.10	07.12	08.36	10.38	12.15	14.08	15.08	17.08	17.54	19.44
ศาลายา	05.17	07.19	08.42	10.45	12.22	14.15	15.15	17.15	18.01	19.50
วัดสุวรรณ	05.22	07.24	08.47	10.50	12.28	14.20	15.20	17.20	18.06	19.55
วัดจี้วราย	05.31	07.33	08.55	10.58	12.37	14.28	15.28	17.28	18.14	20.03
นครชัยศรี	05.38	07.39	09.01	11.04	12.44	14.34	15.34	17.34	18.20	20.09
ต้นสำโรง	05.49	07.49	09.10	11.14	12.54	14.44	15.44	17.44	18.30	20.19
นครปฐม	05.55	07.55	09.15	11.20	13.00	14.50	15.50	17.50	18.35	20.25

เที่ยวเข้าธนบุรี	1122	1112	1124	1114	1126	1116	1128	1118	1130	1120
นครปฐม	05.00	06.10	08.15	09.55	12.00	13.25	14.55	16.00	18.00	19.00
ต้นสำโรง	05.04	06.14	08.20	10.00	12.05	13.30	15.00	16.05	18.05	19.05
นครชัยศรี	05.13	06.23	08.30	10.10	12.14	13.41	15.10	16.15	18.15	19.15
วัดจี้วราย	05.19	06.29	08.36	10.16	12.20	13.47	15.16	16.21	18.21	19.21
วัดสุวรรณ	05.27	06.37	08.44	10.24	12.28	13.55	15.24	16.30	18.29	19.29
ศาลายา	05.33	06.45	08.51	10.31	12.35	14.02	15.31	16.36	18.36	19.36
ศาลาธรรมสพน์	05.39	06.51	08.57	10.37	12.41	14.08	15.37	16.42	18.42	19.42
พุทธมณฑลสาย 2	05.43	06.57	09.01	10.42	12.46	14.13	15.41	16.46	18.46	19.46
ชุมทางคตถึงชัน	05.50	07.05	09.08	10.49	12.53	14.20	15.50	16.54	18.53	19.53
เจริญสนิทวงศ์	05.57	07.17	09.17	10.56	13.01	14.27	15.57	17.02	19.01	20.01
ธนบุรี	06.00	07.20	09.20	11.00	13.05	14.30	16.00	17.05	19.05	20.05

ธนบุรี	ค่าโดยสารอัตราพิเศษ รถนั่งธรรมดา (พัสดุม)									
20	เจริญสนิทวงศ์									
20	ชุมทางคตถึงชัน									
20	20	20	พุทธมณฑลสาย 2							
20	20	20	20	ศาลาธรรมสพน์						
20	20	20	20	20	ศาลายา					
40	40	20	20	20	20	วัดสุวรรณ				
40	40	40	20	20	20	20	วัดจี้วราย			
40	40	40	40	40	20	20	20	นครชัยศรี		
40	40	40	40	40	40	40	20	20	ต้นสำโรง	
40	40	40	40	40	40	40	20	20	20	นครปฐม

หมายเหตุ: การเพิ่มขึ้นของค่าโดยสารชุมทางคตถึงชัน เพื่อเดินทางเชื่อมรถดีเซลรางไฟฟ้าสายสีแดง
รถดีเซลรางไฟฟ้า อัตราค่าโดยสารโดยสถานีฟรีหรือ 50% ของอัตราค่าโดยสารนี้

๓) สนามบิน มีสถานที่ตั้งอยู่ที่ สนามบินกำแพงแสน ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน

จังหวัดนครปฐม ประเภท ภายในประเทศ

๒) ไฟฟ้า

จังหวัดนครปฐมมีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาทั้งหมด ๘ แห่ง ปี ๒๕๖๕ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๓๕๓,๐๙๙ ราย เพิ่มขึ้นจำนวน ๘,๐๑๑ ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๓๒ ปี ๒๕๖๔ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๓๔๕,๐๘๘ ราย เพิ่มขึ้นจำนวน ๖,๑๗๙ ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๘๒ ปี ๒๕๖๓ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๓๓๘,๙๐๙ ราย เพิ่มขึ้นจำนวน ๙,๒๔๗ ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๘๐ ปี ๒๕๖๒ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๓๒๙,๖๖๒ ราย เพิ่มขึ้นจาก ๓๒๑,๕๓๔ ราย ในปี ๒๕๖๑ จำนวน ๘,๑๒๘ ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๕๓ และเพิ่มขึ้นจาก ๓๑๒,๕๕๐ ราย ในปี ๒๕๖๐ จำนวน ๘,๕๘๔ ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗๔ สำหรับข้อมูลการจำหน่ายไฟฟ้า ในปี ๒๕๖๕ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๔,๙๖๗,๓๖๓,๘๓๔.๒๑ กิโลวัตต์/ชั่วโมง เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ เท่ากับ ๑๙๓,๒๕๒,๗๔๕.๒๑ กิโลวัตต์/ชั่วโมง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๐๔ ในปี ๒๕๖๓ จำนวนทั้งสิ้น ๔,๗๕๐,๐๖๒,๑๗๓ กิโลวัตต์/ชั่วโมง ลดลงจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๘,๗๐๘,๒๐๒ กิโลวัตต์ / ชั่วโมง

การใช้ไฟฟ้าในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ แบ่งเป็น ประเภทที่อยู่อาศัย ๑,๐๒๗,๑๘๕,๖๘๑.๗๒ กิโลวัตต์/ชั่วโมง ประเภทสถานธุรกิจและอุตสาหกรรม ๓,๘๒๒,๑๗๖,๙๕๑.๗๕ กิโลวัตต์/ชั่วโมง ประเภทสถานที่ราชการและสาธารณะ ๑,๘๙๖,๗๙๖.๘๒ กิโลวัตต์/ชั่วโมง ประเภทอื่นๆ ๒๖,๐๑๓,๒๒๖.๓๑กิโลวัตต์/ชั่วโมง และไฟฟรี ๙๐,๐๙๑,๑๗๗.๖๑ กิโลวัตต์/ชั่วโมง

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลการใช้ไฟฟ้า

ประเภทอัตราไฟฟ้า	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	๓๒๑,๕๓๔	๓๒๙,๖๖๒	๓๓๘,๙๐๙	๓๔๕,๐๘๘	๓๕๓,๐๙๙
พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้ (กิโลวัตต์-ชั่วโมง)	๔,๖๒๕,๗๔๔,๙๒๙	๔,๗๖๘,๗๗๐,๓๗๕	๔,๗๕๐,๐๖๒,๑๗๓	๔,๗๗๔,๑๑๑,๐๘๙	๔,๙๖๗,๓๖๓,๘๓๔.๒๑
บ้านที่อยู่อาศัย	๘๔๕,๔๗๑,๗๖๙	๙๒๔,๕๑๙,๒๙๒	๙๙๓,๓๐๗,๐๒๑	๑,๐๒๐,๗๙๙,๐๔๒	๑,๐๒๗,๑๘๕,๖๘๑.๗๒
กิจการขนาดเล็ก	๔๐๒,๑๗๔,๐๐๓	๔๑๙,๕๑๖,๒๒๙	๔๓๕,๓๑๗,๕๙๘	๔๓๔,๐๐๙,๔๕๐	สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม ๓,๘๒๒,๑๗๖,๙๕๑.๗๕
กิจการขนาดกลาง	๑,๐๐๖,๕๗๐,๔๒๖	๑,๐๒๑,๑๔๒,๔๓๑	๙๗๘,๙๓๖,๐๑๘	๙๔๐,๗๔๑,๗๐๕	สถานที่ราชการและ สาธารณะ ๑,๘๙๖,๗๙๖,๘๒
กิจการขนาดใหญ่	๒,๒๗๔,๐๓๖,๘๕๓	๒,๒๙๙,๕๒๖,๐๒๒	๒,๒๕๑,๑๙๘,๓๔๐	๒,๒๙๘,๗๕๓,๘๖๘	ไฟฟรี : ๙๐,๐๙๑,๑๗๗.๖๑
อื่น ๆ	๙๗,๔๙๑,๘๗๘	๑๐๔,๐๖๖,๔๐๑	๙๑,๓๐๓,๑๙๖	๗๙,๘๐๗,๐๒๔	๒๖,๐๑๓,๒๒๖.๓๑

ที่มา : สนง.การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครปฐม ๒๕๖๕

๑.๒.๕ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัดนครปฐม (โปรดทำเครื่องหมาย)

- มีด่าน ศุลกากร ที่ตั้ง..... ประเภท.....(ด่านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่นๆ)
- ตรวจพืช ที่ตั้ง..... มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
ที่ตั้งสถานกักกันพืช ไม่มี มี
- ตรวจประมง ที่ตั้ง..... มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ไม่มี มี

- ปศุสัตว์ ที่ตั้ง ด้านกักกันสัตว์นครปฐม เลขที่ ๓ หมู่ ๖ ตำบลทุ่งกระพังโหม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
ที่ตั้งด้านกักกันสัตว์ ไม่มี มี

๑.๒.๖ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ประปา พื้นที่จังหวัดนครปฐมมีการประปาส่วนภูมิภาคสาขาทั้งหมด ๓ แห่ง ได้แก่ สาขานครปฐม สาขาสามพราน และสาขาอ้อมน้อย โดยมีจำนวนผู้ใช้น้ำรวมทั้งสิ้น ๑๒๘,๗๕๕ ราย โดยแบ่งเป็น สาขานครปฐม ๒๒,๐๕๕ ราย สาขาสามพราน ๓๘,๔๙๙ ราย และสาขาอ้อมน้อย ๖๘,๒๐๑ ราย (สาขาอ้อมน้อยให้บริการในเขตพื้นที่บางส่วนของจังหวัดนครปฐม และพื้นที่บริการใกล้เคียงของจังหวัดอื่นร่วมด้วย)

เขตพื้นที่ในความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาค ได้แก่ อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอนครชัยศรี อำเภอสามพราน และอำเภอพุทธมณฑล สำหรับอำเภอที่ไม่มีเขตประปาส่วนภูมิภาค ได้แก่ อำเภอบางเลน อำเภอดอนตูม และอำเภอกำแพงแสน ซึ่งมีการให้บริการระบบน้ำประปาและน้ำบาดาลโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

การให้บริการน้ำประปาในเขตเมือง อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลนครนครปฐม โดยกองการประปา ซึ่งในปัจจุบัน ระบบการประปาของเทศบาลนครนครปฐม มีโรงกรองน้ำ ขนาด ๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง จำนวน ๖ โรง กำลังผลิตโรงละ ๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร/ชม. และอ่างเก็บน้ำดิบ จำนวน ๒ แห่ง ที่มีความจุประมาณ ๗๕๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร สามารถผลิตน้ำประปาได้วันละ ๗๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร (ตามมาตรฐานการออกแบบ) แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน การประปาต้องทำการปรับปรุงขยายระบบผลิตให้สามารถผลิตน้ำให้ได้ วันละ ๑๑๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน จึงเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้น้ำจำนวน ๒๕,๒๒๒ ราย (กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลผู้ใช้น้ำการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๖

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนผู้ใช้น้ำ	สัดส่วนจำนวนผู้ใช้น้ำ	น้ำจำหน่ายลบ.ม./เดือน	สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำ	อัตราการใช้ / วัน / ราย	ปก.สาขาบริการ
นครปฐม	เมืองนครปฐม	11,272	12.05%	283,155	9.77%	0.8103	ปก.ส.นครปฐม
	นครชัยศรี	8,905	9.52%	244,233	8.43%	0.8847	ปก.ส.นครปฐม
	สามพราน	61,858	65.93%	1,895,095	65.41%	0.9915	ปก.ส.นครปฐม,สามพราน,อ้อมน้อย
	พุทธมณฑล	11,690	12.50%	474,590	16.38%	1.3098	ปก.ส.นครปฐม,สามพราน,อ้อมน้อย
รวม		93,525	รวม	2,897,073	ลูกบาศก์เมตร	0.99924	ลูกบาศก์เมตร/ปี
พื้นที่ บริการเพิ่มเติม							
สมุทรสาคร	กระทุ่มแบน	34,129	รวม	1,453,501	ลูกบาศก์เมตร	1.3738	ปก.ส.อ้อมน้อย
กรุงเทพมหานคร	เขตทวีวัฒนา	2	รวม	22	ลูกบาศก์เมตร	0.3548	ปก.ส.อ้อมน้อย
กรุงเทพมหานคร	เขตหนองแขม	107	รวม	1,727	ลูกบาศก์เมตร	0.5207	ปก.ส.อ้อมน้อย
นนทบุรี	อ.บางกรวย	1	รวม	221	ลูกบาศก์เมตร	7.1290	ปก.ส.อ้อมน้อย

รวมผู้ใช้น้ำทั้ง 3 สาขา 127,657 ราย ปริมาณน้ำ 4,352,544 ลูกบาศก์เมตร/เดือน

นครปฐม ปริมาณน้ำจำหน่าย 1 ปี $2,897,073 \times 12 = 34,764,876$ ลูกบาศก์เมตร/ปี

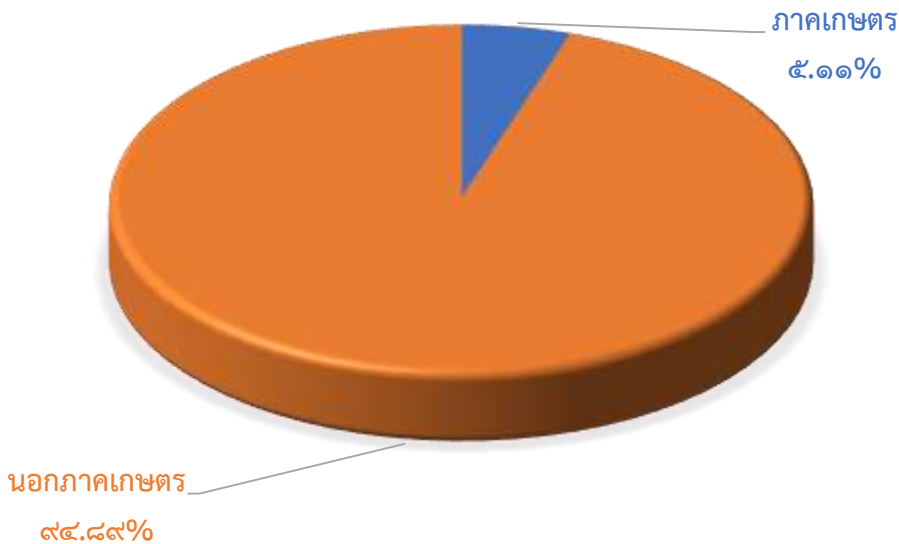
ปริมาณน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปา = 55,623,802 ลูกบาศก์เมตร/ปี โดย ปก.ส. วันที่ 14 กรกฎาคม 2566

๑.๓ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๓.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

จากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) หรือสภาพัฒน์ พบว่าสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐมในปี ๒๕๖๕ ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคน ๒๙๕,๔๐๔ บาท/ปี โครงสร้างการผลิตของจังหวัด แบ่งเป็น ภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๑ และภาคนอกเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๘๙

รูปที่ ๓ แสดงโครงสร้างการผลิตของจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๕

ในปี ๒๕๖๕ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) ตามราคาประจำปี เท่ากับ ๓๖๗,๒๔๗ ล้านบาท มีอัตราการเพิ่มขึ้นทางเศรษฐกิจจากปี ๒๕๖๔ คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๑ โดยรายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาการผลิตอุตสาหกรรมมากที่สุด คิดเป็นมูลค่า ๑๙๒,๗๙๔ ล้านบาท หรือร้อยละ ๕๒.๕๐ รองลงมาเป็นสาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์ คิดเป็นมูลค่า ๔๕,๒๕๐ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๒.๓๒ สาขาการศึกษา คิดเป็นมูลค่า ๓๕,๖๒๑ ล้านบาท หรือร้อยละ ๙.๗๐ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง คิดเป็นมูลค่า ๑๘,๗๖๐ ล้านบาท หรือร้อยละ ๕.๑๑ สาขาการเงินและการประกันภัย คิดเป็นมูลค่า ๑๔,๔๒๗ ล้านบาท หรือร้อยละ ๓.๙๓ และสาขาก่อสร้าง คิดเป็นมูลค่า ๑๒,๑๒๘ ล้านบาท หรือร้อยละ ๓.๓๐ ส่วนที่เหลืออีกประมาณ ๔๘,๒๖๗ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๓.๑๔ กระจายอยู่ในสาขาการผลิตอื่นๆ

ตารางที่ ๘ แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

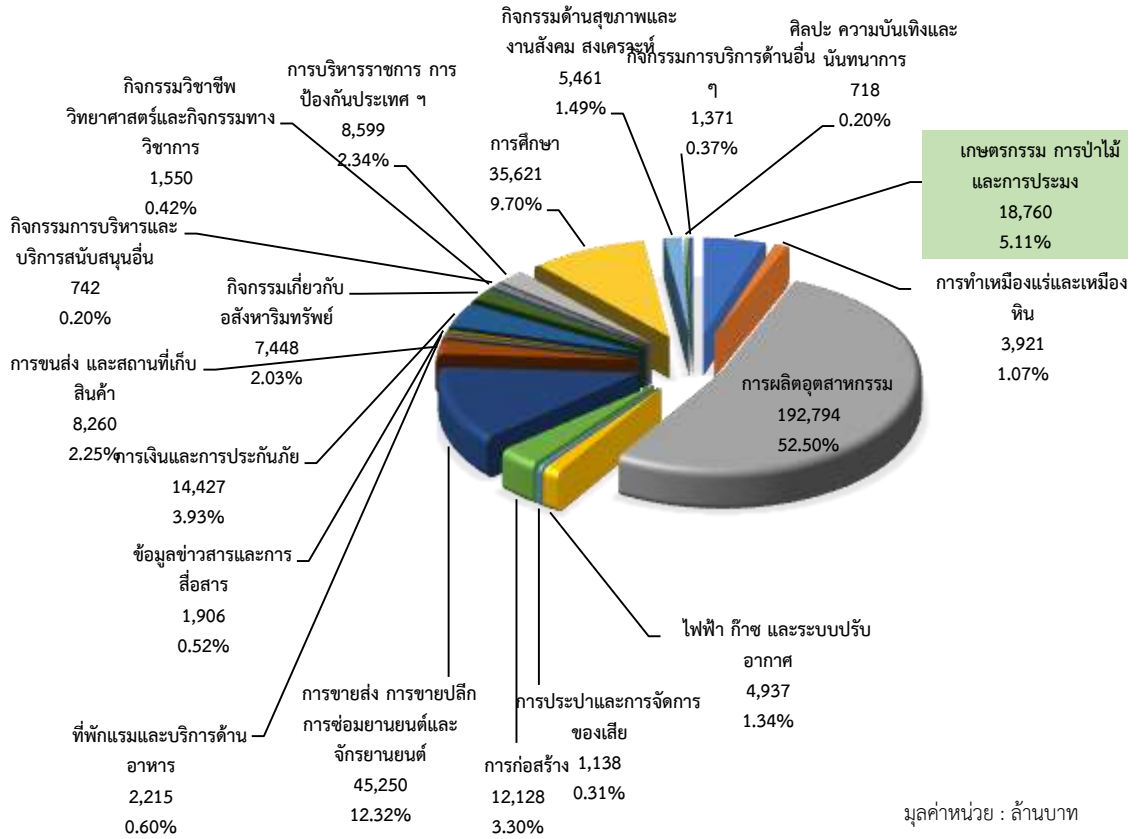
สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท)				
	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓ r	ปี ๒๕๖๔ r	ปี ๒๕๖๕ p
ภาคเกษตร	๒๐,๖๗๒	๒๐,๓๘๖	๒๐,๒๙๑	๒๑,๔๓๖	๑๘,๗๖๐
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๒๐,๖๗๒	๒๐,๓๘๖	๒๐,๒๙๑	๒๑,๔๓๖	๑๘,๗๖๐
ภาคนอกเกษตร	๓๒๙,๕๖๕	๓๓๖,๑๖๒	๓๒๕,๐๖๔	๓๔๐,๖๙๒	๓๔๘,๔๘๗
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๒,๑๓๗	๓,๑๐๗	๒,๕๗๗	๑,๗๐๓	๓,๙๒๑
การผลิตอุตสาหกรรม	๑๘๘,๙๓๗	๑๘๓,๙๔๙	๑๗๔,๓๐๐	๑๘๙,๗๒๓	๑๙๒,๗๙๔
ไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	๔,๓๘๓	๔,๗๑๘	๔,๘๘๖	๕,๐๘๗	๔,๙๓๗
การประปาและการจัดการของเสีย	๑,๔๔๙	๑,๖๑๐	๑,๓๕๒	๑,๑๗๔	๑,๑๓๘
การก่อสร้าง	๑๒,๙๙๙	๑๑,๖๐๒	๑๒,๗๐๗	๑๓,๑๙๓	๑๒,๑๒๘
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์และ จักรยายนต์	๔๕,๐๔๐	๔๖,๗๙๔	๔๕,๖๙๓	๔๕,๗๘๓	๔๕,๒๕๐
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๘,๓๑๑	๙,๐๗๒	๗,๔๖๒	๗,๕๗๖	๘,๒๖๐
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๑,๘๘๖	๑,๙๐๕	๑,๗๖๑	๑,๘๔๑	๒,๒๑๕
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๒,๔๗๗	๒,๕๕๗	๒,๕๗๑	๒,๒๗๖	๑,๙๐๖
การเงินและการประกันภัย	๑๒,๑๙๙	๑๒,๘๒๓	๑๒,๙๔๕	๑๒,๔๓๑	๑๔,๔๒๗
กิจกรรมเกี่ยวกับบอสังหาริมทรัพย์	๖,๔๔๘	๖,๙๑๘	๖,๖๙๒	๗,๐๓๐	๗,๔๔๘
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ	๑,๕๓๖	๑,๘๔๗	๑,๙๐๖	๑,๖๙๒	๑,๕๕๐
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่น	๘๐๙	๙๖๐	๗๔๔	๖๙๗	๗๔๒
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ ฯ	๗,๖๐๓	๗,๘๐๔	๘,๐๗๙	๘,๖๗๖	๘,๕๙๙
การศึกษา	๒๗,๒๐๔	๓๔,๒๘๗	๓๔,๗๑๙	๓๔,๖๗๘	๓๕,๖๒๑
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคม สงเคราะห์	๔,๔๘๕	๔,๔๑๑	๔,๗๖๒	๕,๒๑๗	๕,๔๖๑
ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	๕๕๐	๖๒๒	๗๒๙	๗๖๗	๗๑๘
กิจกรรมการบริการด้านอื่น ๆ	๑,๑๑๒	๑,๑๗๔	๑,๑๘๐	๑,๑๔๗	๑,๓๗๑
ผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP)	๓๕๐,๒๓๗	๓๕๖,๕๔๘	๓๔๕,๓๕๕	๓๖๒,๑๒๘	๓๖๗,๒๔๗
มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อคน (บาท)	๒๙๕,๓๔๙	๒๙๗,๑๘๑	๒๘๔,๔๖๗	๒๙๔,๗๕๙	๒๙๕,๔๐๔

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

หมายเหตุ : แสดงข้อมูลของปีอ้างอิงในตาราง มี ๒ ลักษณะ คือ r และ p

โดย r หมายถึง revised หรือการปรับปรุงข้อมูลย้อนหลัง และ p หมายถึง preliminary หรือค่ารายปี
ที่ได้จากการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น

รูปที่ 4 แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครปฐม ปี 2565

๑.๔ ข้อมูลภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี ๒๕๖๖ และแนวโน้มปี ๒๕๖๗ จังหวัดนครปฐม

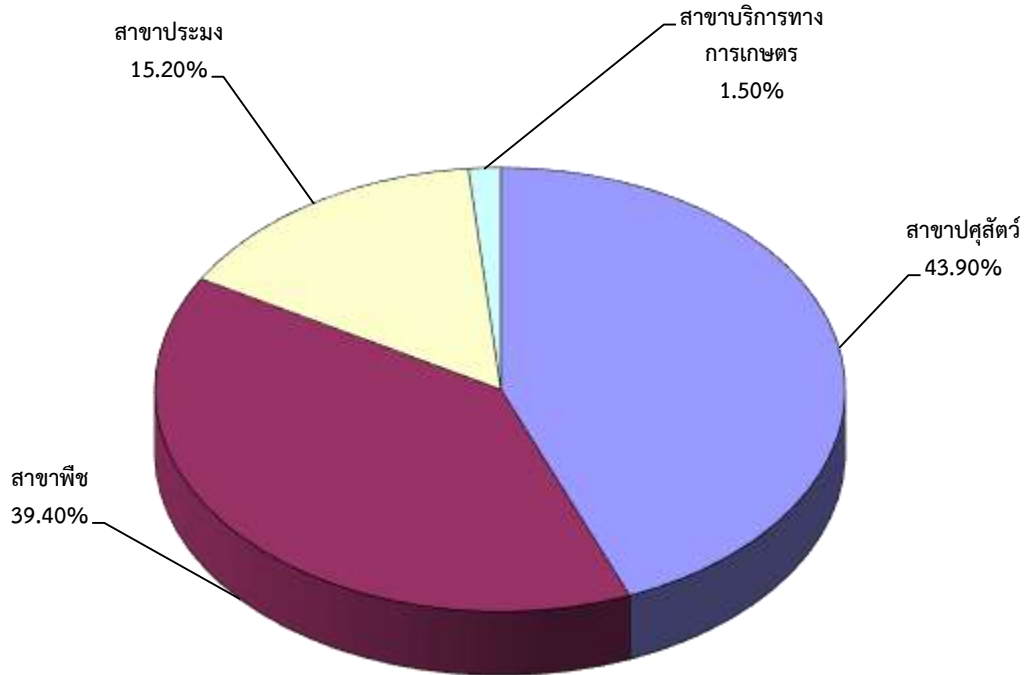
ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๐

๑.๔.๑ ภาพรวมเศรษฐกิจจังหวัดนครปฐม

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด นครปฐมประจำปี ของจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๔ มีมูลค่า ๓๖๕,๙๘๗ ล้านบาท ประกอบด้วยภาคเกษตร มูลค่า ๒๒,๙๙๙ ล้านบาท และนอกภาคเกษตร มูลค่า ๓๔๒,๙๘๘ ล้านบาท โดยมีภาคอุตสาหกรรมการผลิตเป็นสาขาหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕๓.๘ รองลงมา คือ ภาคบริการ มีสัดส่วนร้อยละ ๓๙.๙ และภาคเกษตร สัดส่วนร้อยละ ๖.๓

โครงสร้างการผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม ในปี ๒๕๖๖ ได้แก่ สาขาปศุสัตว์ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ ๔๓.๙ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร หรือ GPP ภาคเกษตร รองลงมา คือ สาขาพืช ร้อยละ ๓๙.๔ สาขาประมง ร้อยละ ๑๕.๒ และสาขาบริการทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๑.๕

รูปที่ 5 แสดงสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร ปี 2566
จังหวัดนครปฐม

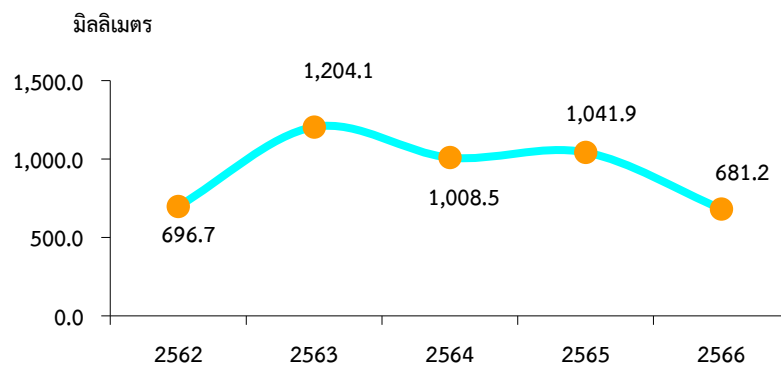

๑.๔.๒ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาคเกษตร

(๑) สถานการณ์น้ำ

สถานการณ์น้ำในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๖ น้ำฝนมีปริมาณ ๖๘๑.๒ มิลลิเมตร ลดลงจากปีที่ผ่านมาที่มีปริมาณ ๑,๐๔๑.๙ มิลลิเมตร หรือลดลงร้อยละ ๓๔.๖ ในขณะที่ จำนวนวันฝนตก ในจังหวัดนครปฐมปี ๒๕๖๖ เฉลี่ย ๑๐๗ วัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ ๑๒๗ วัน หรือลดลงร้อยละ ๑๕.๗

ปริมาณน้ำฝน

(๒) สถานการณ์ภัยธรรมชาติ และโรคแมลงศัตรูพืชระบาด

จังหวัดนครปฐมได้รับผลกระทบจากการเข้าสู่สถานการณ์เอลนีโญ ทำให้สภาพอากาศแปรปรวน ปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าปีที่ผ่านมา และเกิดฝนทิ้งช่วง ซึ่งส่งผลต่อการเจริญเติบโต การติดดอก การออกผล ของพืชไร่ พืชสวน และไม้ดอก ด้านปศุสัตว์ ไม่พบการระบาดของโรคในสัตว์ ที่ร้ายแรง มีเพียงการระบาดของโรคปากเท้าเปื่อยในโค ในช่วงการเปลี่ยนผ่านของฤดู ด้านประมง ไม่พบการระบาดของโรคสัตว์น้ำที่ร้ายแรง ทั้งนี้ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในระดับพื้นที่มีการเฝ้าติดตาม เตือนภัย และป้องกันอย่างใกล้ชิด

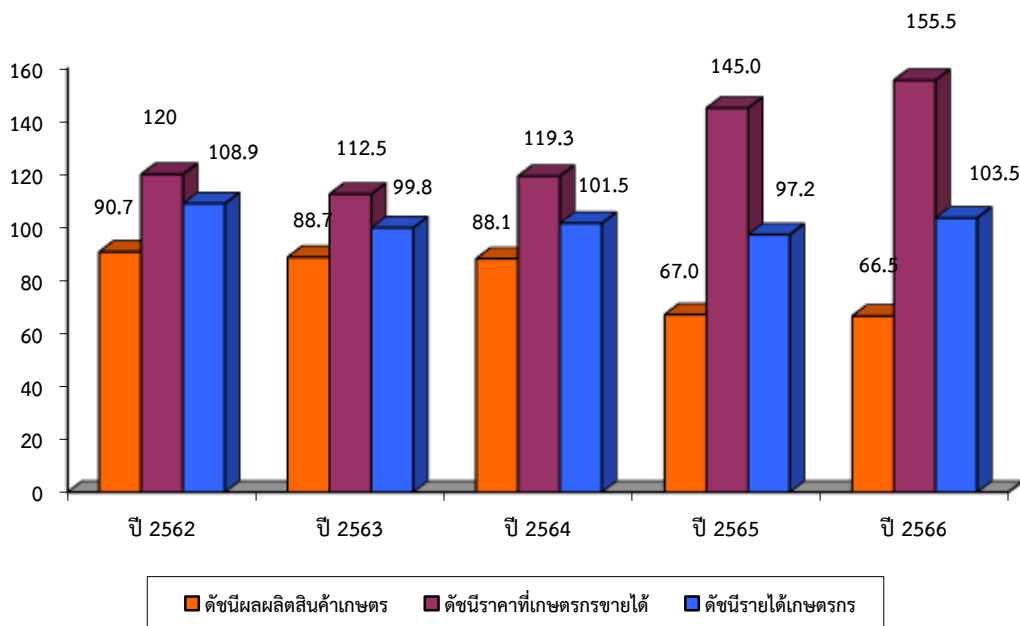
(๓) ราคาน้ำมัน

ในปี ๒๕๖๖ ราคาน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๙๕ ของจังหวัดนครปฐม เฉลี่ยอยู่ที่ ๓๖.๖ บาทต่อลิตร ลดลงร้อยละ ๒.๗ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ ๓๗.๖ บาทต่อลิตร ขณะที่ราคาน้ำมันดีเซล B๗ เฉลี่ยอยู่ที่ ๓๑.๙ บาทต่อลิตร ลดลงร้อยละ ๓.๓ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ ๓๓.๐ บาทต่อลิตร เนื่องจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัว ทำให้ความต้องการใช้น้ำมันดิบลดลง ส่งผลให้ราคาน้ำมันปรับตัวลดลง

๑.๔.๓ เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร

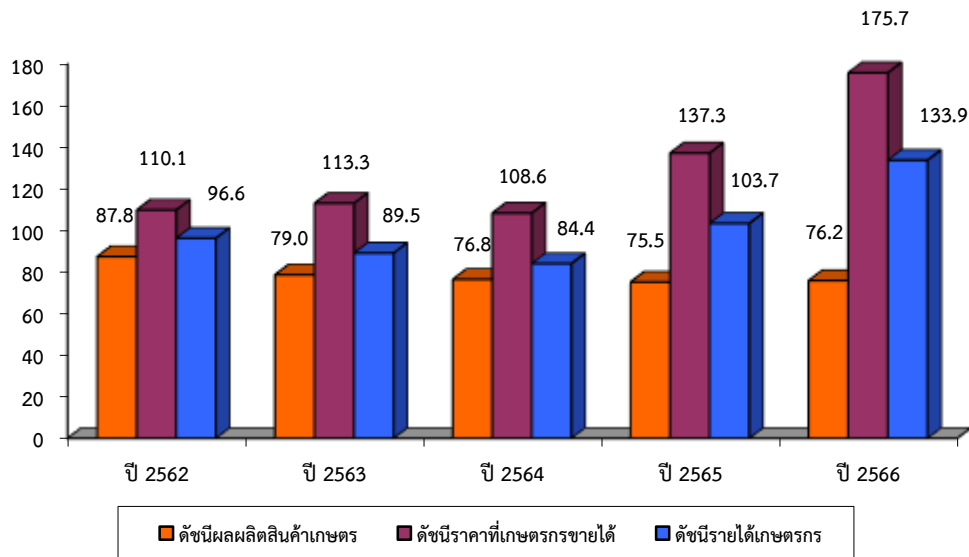
(๑) ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ในปี ๒๕๖๖ อยู่ที่ระดับ ๖๖.๕ ลดลงร้อยละ ๐.๗ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๖๗.๐ ส่วนดัชนีราคาที่ยเกษตรกรขายได้ อยู่ที่ระดับ ๑๕๕.๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๓ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๔๕.๐ ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรอยู่ที่ระดับ ๑๐๓.๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๕ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๙๗.๒

รูปที่ 6 แสดงดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่ยเกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร

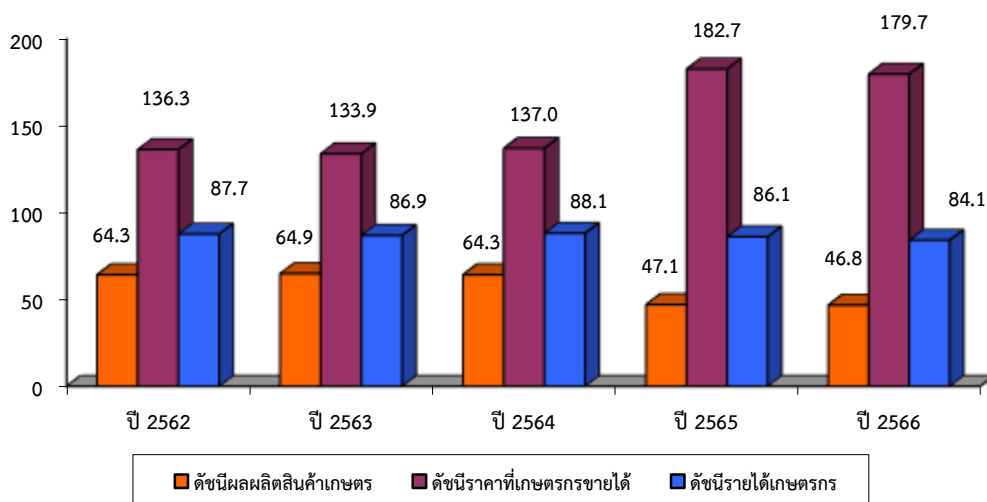
(๒) ดัชนีผลผลิตสาขาพืช ในปี ๒๕๖๖ อยู่ที่ระดับ ๗๖.๒ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๙ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๗๕.๕ ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าสาขาพืช ที่เกษตรกรขายได้ อยู่ที่ระดับ ๑๗๕.๗ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๘.๐ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๓๗.๓ ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาพืช อยู่ที่ระดับ ๑๓๓.๙ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๙.๒ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๐๓.๗

รูปที่ 7 แสดงดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร สาขาพืช

(๓) ดัชนีผลผลิตสาขาปศุสัตว์ ในปี ๒๕๖๖ อยู่ที่ระดับ ๔๖.๘ ลดลงร้อยละ ๐.๖ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๔๗.๑ ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าปศุสัตว์ที่เกษตรกรขายได้ อยู่ที่ระดับ ๑๗๙.๗ ลดลงร้อยละ ๑.๖

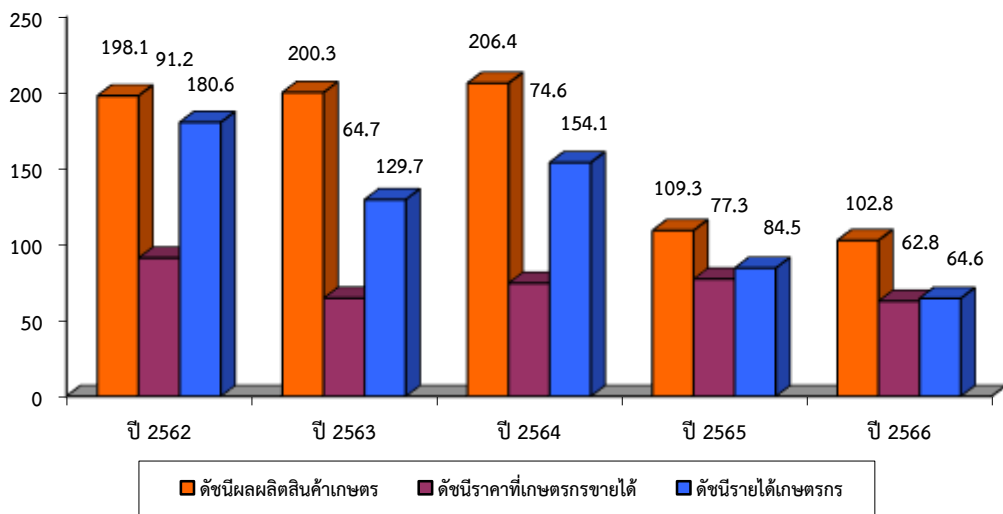
รูปที่ 8 แสดงดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร สาขาปศุสัตว์

จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๘๒.๗ ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาปศุสัตว์อยู่ที่ระดับ ๘๔.๑ ลดลงร้อยละ ๒.๓ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๘๖.๑

(๔) ดัชนีผลผลิตสาขาประมง ในปี ๒๕๖๖ อยู่ที่ระดับ ๑๐๒.๘ ลดลงร้อยละ ๕.๙ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๐๙.๓ ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าสาขาประมงที่เกษตรกรขายได้อยู่ที่ระดับ ๖๒.๘ ลดลงร้อยละ ๑๘.๘ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๗๗.๓ ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาประมงอยู่ที่ระดับ ๖๔.๖ หรือลดลงร้อยละ ๒๓.๖ จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๘๔.๕

รูปที่ 9 แสดงดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร สาขาประมง

๑.๔.๔ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๖

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดนครปฐม ในปี ๒๕๖๖ หดตัวร้อยละ ๐.๔ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาที่หดตัว ได้แก่ สาขาปศุสัตว์ และสาขาประมง และสาขาที่ขยายตัว ได้แก่ สาขาพืช และสาขาบริการทางการเกษตร โดยมีรายละเอียดแต่ละสาขา ดังนี้

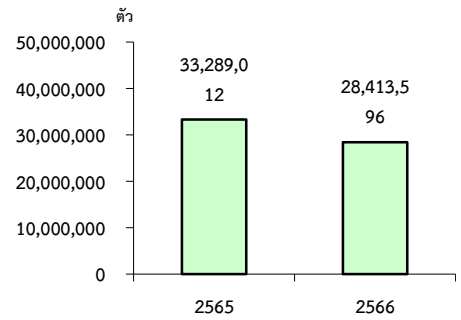
(๑) สาขาปศุสัตว์ ในปี ๒๕๖๖ หดตัวร้อยละ ๐.๖ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่ราคาสินค้าเกษตรสาขาปศุสัตว์มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนลดลง เกษตรกรจึงปรับลดการผลิตลง โดยมีผลผลิตปศุสัตว์ที่สำคัญที่ลดลง ได้แก่ ไก่เนื้อ โคเนื้อ และน้ำนมดิบ ในขณะที่ผลผลิตปศุสัตว์ที่สำคัญที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ สุกร และไข่ไก่

☆ ไก่เนื้อ

ภาวะการผลิต

ผลผลิตไก่เนื้อ ปี ๒๕๖๖ เท่ากับ ๒๘,๔๑๓,๕๙๖ ตัว ลดลง เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต ๓๓,๒๘๙,๐๑๒ ตัว หรือลดลง ร้อยละ ๑๔.๖ เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะวัตถุดิบอาหารสัตว์ เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวสาลี และกากถั่วเหลือง ที่ราคาปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรรายย่อยพัก/เลิกทำการผลิต

แผนภูมิแสดงปริมาณผลผลิตไก่เนื้อ

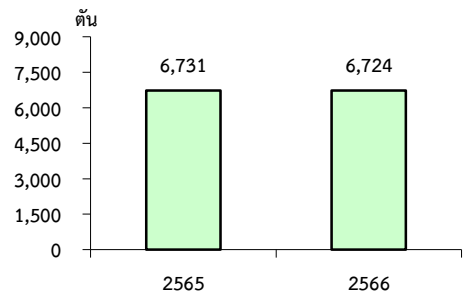

☆ โคเนื้อ

ภาวะการผลิต

ผลผลิตโคเนื้อ ปี ๒๕๖๖ เท่ากับ ๖,๗๒๔ ตัว ลดลง เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต ๖,๗๓๑ ตัว หรือลดลงร้อยละ ๐.๑ เนื่องจากราคาอาหารสัตว์ปรับตัวสูงขึ้น ในขณะที่ราคาขายปรับตัวลดลง เกษตรกรบางรายปรับลดจำนวนการเลี้ยงโคลง

แผนภูมิแสดงปริมาณผลผลิตโคเนื้อ

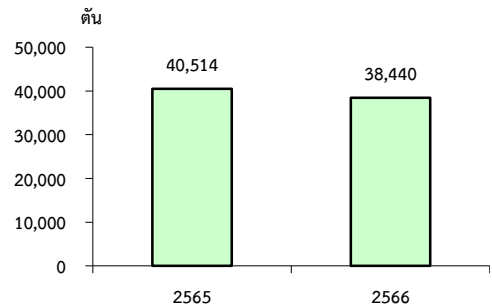

☆ นํ้านมดิบ

ภาวะการผลิต

ผลผลิตนํ้านมดิบ ปี ๒๕๖๖ เท่ากับ ๓๘,๔๔๐ ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ ๔๐,๕๑๔ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๕.๑ เนื่องจากต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะค่าอาหารสัตว์ ค่าแรงงาน และค่าไฟฟ้า มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนลดลง ทำให้เกษตรกรบางราย มีการปรับลดการเลี้ยงโคนม/พัก/เลิกกิจการ

แผนภูมิแสดงปริมาณผลผลิตนํ้านมดิบ

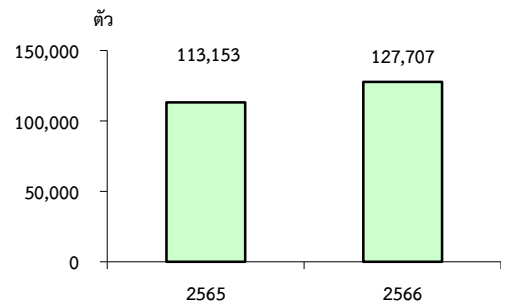

☆ สุกกร

ภาวะการผลิต

ผลผลิตสุกกร ปี ๒๕๖๖ เท่ากับ ๑๒๗,๗๐๗ ตัว เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต ๑๑๓,๑๕๓ ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๘ เนื่องจากสถานการณ์โรค ASF สามารถควบคุมได้ดี เกษตรกรที่เคยเลิกเลี้ยงไป กลับมาเลี้ยงสุกกรเพิ่มขึ้น ประกอบกับการเลี้ยงที่มีมาตรฐานและเข้มงวด จึงทำให้ปริมาณสุกกรเพิ่มขึ้น

แผนภูมิแสดงปริมาณผลผลิตสุกกร

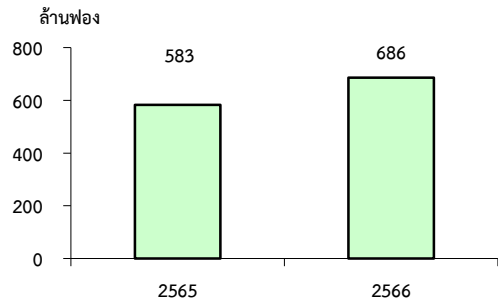

☆ ไข่ไก่

ภาวะการผลิต

ผลผลิตไข่ไก่ ปี ๒๕๖๖ เท่ากับ ๖๘๖ ล้านฟอง เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต ๕๘๓ ล้านฟอง หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๗.๗ เนื่องจากความต้องการบริโภคไข่ไก่ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งไข่ไก่สดและผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ ทำให้เกษตรกรเพิ่มปริมาณการผลิต ประกอบกับเกษตรกรในจังหวัดมีความสามารถในการเพิ่มการผลิตและมีการบริหารจัดการฟาร์มที่มีมาตรฐาน ทำให้ปริมาณไข่ไก่ออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้น

แผนภูมิแสดงปริมาณผลผลิตไข่ไก่

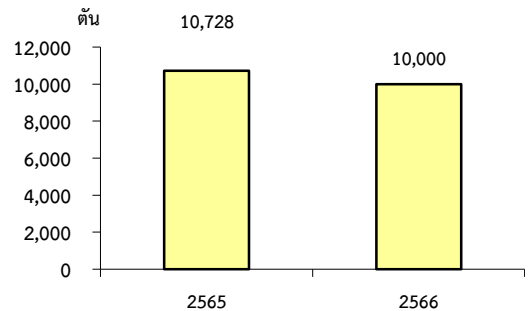
(๒) สาขาประมง ในปี ๒๕๖๖ หดตัวร้อยละ ๑.๙ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่ราคาสินค้าเกษตรสาขาประมงมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนลดลง เกษตรกรบางรายมีการปรับลดรอบการผลิต และปรับลดปริมาณการปล่อยลูกพันธุ์สัตว์น้ำ โดยผลผลิตประมงที่สำคัญที่ลดลง ได้แก่ กุ้งขาวแวนนาไม ปลานิล และปลาตูก

☆ กุ้งขาวแวนนาไม

ภาวะการผลิต

ผลผลิตกุ้งขาวแวนนาไม ปี ๒๕๖๖ เท่ากับ ๑๐,๐๐๐ ตัน ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีปริมาณการผลิต ๑๐,๗๒๘ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๖.๘ เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่ราคากุ้งขาวๆ มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนลดลง เกษตรกรมีการปรับลดรอบการผลิต และชะลอการปล่อยลูกกุ้ง

แผนภูมิแสดงปริมาณผลผลิตกุ้งขาวแวนนาไม

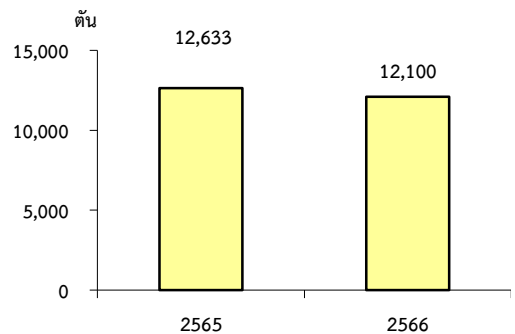

☆ ปลานิล

ภาวะการผลิต

ผลผลิตปลานิล ปี ๒๕๖๖ เท่ากับ ๑๒,๑๐๐ ตัน ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีปริมาณการผลิต ๑๒,๖๓๓ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๔.๒ เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรบางรายปรับลดพื้นที่เพาะเลี้ยงลง เพราะได้รับผลตอบแทนลดลง บางรายมีการปรับเปลี่ยนไปเลี้ยงสัตว์น้ำชนิดอื่นที่มีราคาสูงกว่า

แผนภูมิแสดงปริมาณผลผลิตปลานิล

☆ ปลาตูก

ภาวะการผลิต

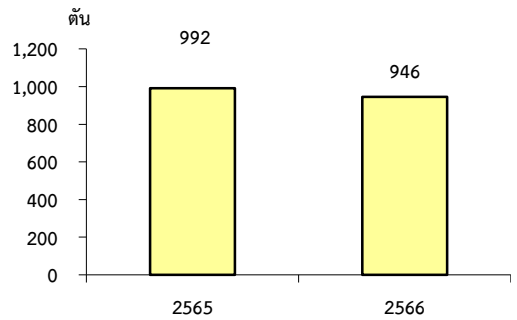
ผลผลิตปลาตูก ปี ๒๕๖๖ เท่ากับ ๙๔๖ ตัน ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีปริมาณการผลิต ๙๙๒ ตัน หรือลดลง ร้อยละ ๔.๖ เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกร บางรายปรับลดพื้นที่เพาะเลี้ยงลง เพราะได้รับผลตอบแทนลดลง บางรายมีการปรับเปลี่ยนไปเลี้ยงสัตว์น้ำชนิดอื่นที่มีราคาสูงกว่า

(๓) สาขาพืช ในปี ๒๕๖๖ ขยายตัวร้อยละ

๐.๓ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากราคาสินค้าเกษตร

หลายชนิด มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น โดยผลผลิตพืชที่สำคัญที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวรวม และอ้อยโรงงาน ผลผลิตพืชที่สำคัญที่ลดลง ได้แก่ กัญชง

แผนภูมิแสดงปริมาณผลผลิตปลาตูก

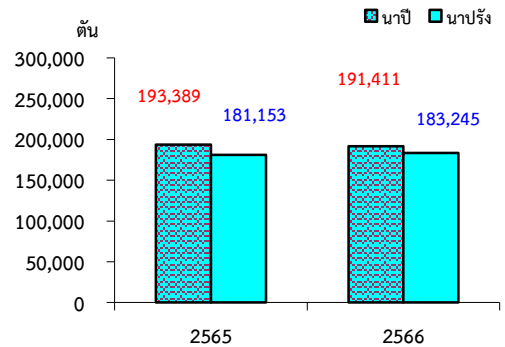

☆ ข้าวรวม

ภาวะการผลิต

ผลผลิตข้าวรวม ปี ๒๕๖๖ เท่ากับ ๓๗๔,๖๕๖ ตัน โดยเป็นผลผลิตข้าวนาปี ๑๙๑,๔๑๑ ตัน และข้าวนาปรัง ๑๘๓,๒๔๕ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ ๓๗๔,๕๕๒ ตัน โดยเป็นผลผลิตข้าวนาปี ๑๙๓,๓๘๙ ตัน และข้าวนาปรัง ๑๘๑,๑๕๓ ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๐๓ เนื่องจากราคาข้าวปรับตัวสูงขึ้น จึงให้เกษตรกรมีการเพิ่มการบำรุงดูแลแปลงข้าว บางรายมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกในพื้นที่ที่เคยปล่อยทิ้ง ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

แผนภูมิแสดงปริมาณผลผลิตข้าว

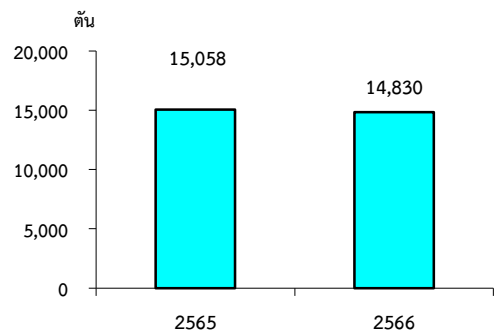

☆ กัญชง

ภาวะการผลิต

ผลผลิตกัญชง ปี ๒๕๖๖ เท่ากับ ๑๔,๘๓๐ ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ ๑๕,๐๕๘ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๑.๕ เนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวน ไม่เอื้ออำนวยต่อการติดดอกและเจริญเติบโตของต้นกัญชง ประกอบกับราคาปัจจัย การผลิต เช่น ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชปรับตัวสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรมีการดูแลรักษาแปลงน้อยลง เกษตรกร บางรายลดพื้นที่เพาะปลูกส่งผลให้ผลผลิตกัญชงลดลง

แผนภูมิแสดงปริมาณผลผลิตกัญชง

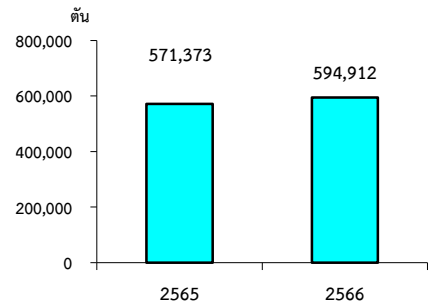

☆ อ้อยโรงงาน

ภาวะการผลิต

ผลผลิตอ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๖ เท่ากับ ๕๙๔,๙๑๒ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ ๕๗๑,๓๗๓ ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๑ เนื่องจากราคาอ้อยโรงงานที่เกษตรกรขายได้มีแนวโน้มสูงขึ้นมากกว่าปีที่ผ่านมา จึงใจให้เกษตรกรเพิ่มการดูแลบำรุงรักษาแปลง ทำให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น

แผนภูมิแสดงปริมาณผลผลิตอ้อยโรงงาน

(4) สาขาบริการทางการเกษตร ในปี 2566

ขยายตัวร้อยละ 0.1 เนื่องจากเกษตรกรมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกพืชที่สำคัญ เช่น ข้าว และอ้อยโรงงาน เป็นต้น ส่งผลให้มีการใช้เครื่องมือเครื่องจักรในการบริการทางการเกษตรเพิ่มขึ้น

๑.๔.๕ แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี ๒๕๖๗

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดนครปฐม ในปี ๒๕๖๗ คาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ (-๐.๓) - ๐.๗ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชคาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ (-๒.๖) - (-๑.๖) สาขาปศุสัตว์คาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๓ - ๒.๓ สาขาประมงคาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ (-๓.๕) - (-๒.๕) และสาขาบริการทางการเกษตร คาดว่าจะอยู่ในช่วง ร้อยละ (-๑.๕) - (-๐.๕) โดยมีปัจจัยสนับสนุนที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ได้แก่ การดำเนินนโยบายและมาตรการของภาครัฐ โดยเน้นให้เกษตรกรมีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเสริม การพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้ มาตรฐานตรงกับความต้องการและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค และการส่งเสริมการทำเกษตรมูลค่าสูงเพื่อเพิ่มรายได้ อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยเสี่ยง เช่น ราคาปัจจัยการผลิตที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ปรากฏการณ์เอลนีโญที่ส่งผลต่อปริมาณน้ำที่ใช้ในภาคเกษตรลดลง ความแปรปรวนของสภาพอากาศ อุณหภูมิที่สูงขึ้น ปริมาณน้ำฝนตกที่ลดลง และมรสุมที่พัดผ่านเข้ามา โดยรายละเอียดในแต่ละสาขาการผลิต มีดังนี้

(๑) สาขาพืช ในปี ๒๕๖๗ คาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ (-๒.๖) - (-๑.๖) เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา แม้ว่าราคาสินค้าเกษตรหลายชนิดจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่คาดว่าจะการผลิตสาขาพืชจะลดลง โดยเฉพาะข้าวนาปี ข้าวนาปรัง อ้อยโรงงาน และกล้วยไม้ ซึ่งเป็นพืชหลักทางเศรษฐกิจของจังหวัดมีแนวโน้มลดลง ทั้งพื้นที่เพาะปลูก พื้นที่เก็บเกี่ยว และผลผลิต เนื่องจากได้รับผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญที่ส่งผลต่อทั้งสภาพอากาศที่แปรปรวน และปริมาณน้ำฝนที่น้อยลง

(๒) สาขาปศุสัตว์ ในปี ๒๕๖๗ คาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๓ - ๒.๓ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าต้นทุนการผลิตยังคงมีแนวโน้มอยู่ในระดับสูง แต่คาดว่าจะการผลิตปศุสัตว์จะเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะ โคเนื้อ สุกร ไก่เนื้อ ไช้ไก่ และน้ำนมดิบ จากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ฟื้นตัว เป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรเพิ่มปริมาณการผลิตให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ และจากนโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงปศุสัตว์ อย่างมีศักยภาพและมีมาตรฐาน

(๓) สาขาประมง ในปี ๒๕๖๗ คาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ (-๓.๕) - (-๒.๕) เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น เช่น ค่าพันธุ์สัตว์น้ำ ค่าอาหาร ค่าไฟฟ้า ค่าแรงงาน เป็นต้น ในขณะที่ราคาสินค้าเกษตรสาขาประมง มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ได้รับผลตอบแทนลดลง เกษตรกรมีแนวโน้มลดพื้นที่เพาะเลี้ยงลง

(๔) สาขาบริการทางการเกษตร ในปี ๒๕๖๗ คาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ (-๑.๕) - (-๐.๕) เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกและเก็บเกี่ยวพืชไร่มีแนวโน้มลดลง อาจส่งผลให้การใช้เครื่องจักรในการบริการทางการเกษตร ด้านการเตรียมดิน และการเก็บเกี่ยว ลดลงตามไปด้วย

ตารางที่ ๙ แสดงอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร

หน่วย : ร้อยละ

สาขา	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗
ภาคเกษตร	-๐.๔	(-๐.๓) - (๐.๗)
พืช	๐.๓	(-๒.๖) - (-๑.๖)
ปศุสัตว์	-๐.๖	๑.๓ - ๒.๓
ประมง	-๑.๙	(-๓.๕) - (-๒.๕)
บริการทางการเกษตร	๐.๑	(-๑.๕) - (๑.๐๕)

ตารางที่ ๑๐ แสดงผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน)

หน่วย : ตัน

สาขา	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ข้าวรวม	๓๗๔,๕๔๒	๓๗๔,๖๕๖	๐.๐๓
ข้าวเปลือกเจ้านาปี	๑๙๓,๓๘๙	๑๙๑,๔๑๑	-๑.๐
ข้าวเปลือกเจ้านาปรัง	๑๘๑,๑๕๓	๑๘๓,๒๔๕	๑.๒
กล้วยไม้	๑๕,๐๕๘	๑๔,๘๓๐	-๑.๕
อ้อยโรงงาน	๕๗๑,๓๗๓	๕๙๔,๙๑๒	๔.๑
โคเนื้อ (ตัว)	๖,๗๓๑	๖,๗๒๔	-๐.๑
สุกร (ตัว)	๑๑๓,๑๕๓	๑๒๗,๗๐๗	๑๒.๙
ไก่เนื้อ (ตัว)	๓๓,๒๘๙,๐๑๒	๒๘,๔๑๓,๕๙๖	-๑๔.๖
ไก่ไข่ (ล้านฟอง)	๕๘๓	๖๘๖	๑๗.๗
น้ำนมดิบ	๔๐,๕๑๔	๓๘,๔๔๐	-๕.๑
กุ้งขาวแวนนาไม	๑๐,๗๒๘	๑๐,๐๐๐	-๖.๘
ปลานิล	๑๒,๖๓๓	๑๒,๑๐๐	-๔.๒
ปลาดุก	๙๙๒	๙๔๖	-๔.๖

ตารางที่ ๑๑ แสดงราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

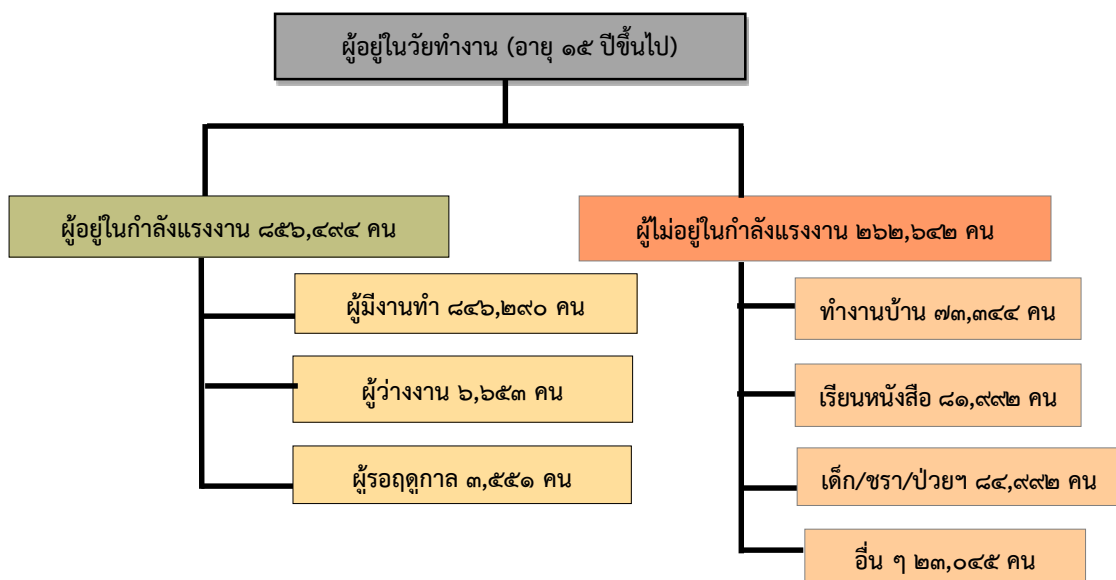
สาขา	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ข้าวเปลือกเจ้านาปี ความชื้น ๑๕% (บาท/ตัน)	๙,๐๙๕.๗๑	๑๑,๒๓๕.๐๐	๒๓.๕
ข้าวเปลือกเจ้านาปรัง ความชื้น ๑๕% (บาท/ตัน)	๘,๘๖๕.๒๔	๑๐,๓๙๖.๑๙	๑๗.๓
กล้วยไม้	๑๐๕.๑๙	๑๖๑.๘๙	๕๓.๙
อ้อยโรงงาน (บาท/ตัน)	๙๓๑.๔๓	๙๖๖.๖๗	๓.๘
โคเนื้อน้ำหนัก ๓๕๐ - ๔๕๐ กิโลกรัม	๑๐๘.๓๓	๙๖.๗๙	-๑๐.๗
สุกรน้ำหนัก ๑๐๐ กิโลกรัมขึ้นไป	๑๐๒.๓๙	๗๕.๓๖	-๒๖.๔
ไก่เนื้อ	๔๓.๙๘	๔๒.๒๐	-๔.๐
ไก่ไข่ (บาท/ฟอง)	๓.๕๒	๔.๐๒	๑๔.๒
น้ำนมดิบ	๑๗.๖๕	๑๙.๑๓	๘.๔
กุ้งขาวแวนนาไม ขนาด ๗๐ ตัว/กิโลกรัม	๑๐๑.๘๙	๗๒.๐๘	-๒๙.๓
ปลานิล	๔๓.๔๑	๔๓.๗๘	๐.๙
ปลาดุก	๔๒.๑๙	๔๓.๘๒	๓.๙

๑.๕ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แรงงาน

๑.๕.๑ ข้อมูลทั่วไปด้านแรงงาน

จังหวัดนครปฐม มีประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑,๑๑๙,๑๓๖ คน (ข้อมูลไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๖) ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มี ๑,๑๐๙,๖๓๑ คน จากข้อมูลปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ (ไตรมาส ๑) พบว่า ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้อยู่ในกำลังแรงงาน มีจำนวน ๘๕๖,๔๙๔ คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๕๓ ของจำนวนประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป เป็นผู้มีงานทำจำนวน ๘๔๖,๒๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๘๑ ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ส่วนผู้ว่างงาน มีจำนวน ๖,๖๕๓ คน มีอัตราการว่างงานร้อยละ ๐.๗๘ มีจำนวนลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า สรุปได้ว่าปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ (ไตรมาส ๑) จังหวัดนครปฐมมีผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ผู้มีงานทำ และอัตราการว่างงานมีจำนวนเพิ่มขึ้น จากปีก่อน

รูปที่ ๑๐ แสดงโครงสร้างประชากรและกำลังแรงงาน ณ ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๖

ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามสถานภาพแรงงานและเพศ
ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๖ (ณ ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๖)

สถานภาพแรงงาน	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖ (ไตรมาส ๑)
รวม							
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๙๒๒,๐๒๓	๙๓๔,๐๑๔	๙๕๓,๒๖๗	๙๗๒,๑๓๙	๙๙๑,๘๔๙	๑,๑๐๙,๖๓๑	๑,๑๑๙,๑๓๖
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๖๕๒,๖๐๘	๖๖๕,๔๐๘	๖๘๔,๕๒๕	๖๙๗,๓๙๑	๗๐๐,๙๒๕	๘๒๕,๖๔๓	๘๕๖,๔๙๔
ผู้มีงานทำ	๖๔๘,๕๐๙	๖๖๑,๔๙๖	๖๗๘,๘๘๗	๖๘๘,๗๘๙	๖๙๕,๗๑๗	๘๑๘,๙๕๘	๘๔๖,๒๙๐
ผู้ว่างงาน	๔,๐๙๙	๓,๙๑๒	๕,๖๓๘	๘,๖๐๓	๕,๐๗๓	๖,๕๘๖	๖,๖๕๓
ผู้ที่รอฤดูกาล	-	๕๙๙	-	-	๑๓๖	๙๙	๓,๕๕๑
ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน	๒๖๙,๔๑๕	๒๖๘,๐๐๗	๒๖๘,๗๔๓	๒๗๔,๗๔๘	๒๘๘,๐๑๓	๒๘๓,๙๘๘	๒๖๒,๖๔๒
ชาย							
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๔๓๘,๒๔๕	๔๔๓,๔๔๕	๔๕๑,๘๔๓	๔๖๐,๐๕๗	๔๖๘,๖๙๙	๕๒๒,๘๔๙	๕๒๗,๐๕๔
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๓๔๑,๑๐๑	๓๕๐,๘๕๒	๓๖๓,๙๙๘	๓๖๓,๘๘๑	๓๖๘,๖๖๗	๔๒๗,๙๑๕	๔๔๑,๕๖๖
ผู้มีงานทำ	๓๓๗,๗๓๗	๓๔๗,๙๐๘	๓๖๐,๕๘๖	๓๕๘,๖๖๒	๓๖๒,๘๑๐	๔๒๓,๔๓๕	๔๓๕,๙๒๒
ผู้ว่างงาน	๓,๓๖๔	๒,๙๔๔	๓,๔๑๒	๕,๒๑๙	๓,๒๔๙	๔,๔๘๐	๓,๒๖๐
ผู้ที่รอฤดูกาล	-	๒๐๓	-	-	๑๓๖	-	๒,๓๘๔
ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน	๙๗,๑๔๔	๙๒,๕๙๑	๘๗,๘๔๖	๙๖,๑๗๖	๙๙,๘๘๖	๙๔,๙๓๔	๘๕,๔๘๘
หญิง							
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๔๘๓,๗๗๘	๔๙๐,๕๖๙	๕๐๑,๔๒๔	๕๑๒,๐๘๒	๕๒๓,๑๕๐	๕๘๖,๗๘๒	๕๙๒,๐๘๒
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๓๑๑,๕๐๗	๓๑๔,๕๕๖	๓๒๐,๕๒๗	๓๓๓,๕๑๑	๓๓๒,๒๕๘	๓๙๗,๗๒๘	๔๑๔,๙๒๘
ผู้มีงานทำ	๓๑๐,๗๗๒	๓๑๓,๕๘๘	๓๑๘,๓๑๑	๓๓๐,๑๒๗	๓๓๒,๙๐๖	๓๙๕,๕๒๓	๔๑๐,๓๖๘
ผู้ว่างงาน	๗๓๕	๙๖๘	๒,๒๒๖	๓,๓๘๔	๑,๘๕๒	๒,๑๐๗	๓,๓๙๓
ผู้ที่รอฤดูกาล	-	๓๓๗	-	-	-	๙๙	๑,๑๖๗
ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน	๑๗๒,๒๗๑	๑๗๕,๑๑๖	๑๘๐,๘๙๗	๑๗๘,๕๙๒	๑๘๘,๕๒๗	๑๘๙,๐๕๓	๑๗๗,๑๕๔
อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน	๙๙.๓๗	๙๙.๓๒	๙๙.๑๘	๙๘.๗๗	๙๙.๒๖	๙๙.๑๙	๙๘.๘๑
อัตราการว่างงาน	๐.๔๔	๐.๕๙	๐.๘๒	๑.๒๓	๐.๗๒	๐.๘๐	๐.๗๘

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดนครปฐม

๑.๕.๒ สถานประกอบกิจการและลูกจ้าง (ข้อมูล ณ ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๖)

จังหวัดนครปฐมมีสถานประกอบการจำนวน ๑๐,๒๒๗ แห่ง ผู้ประกันตน
มาตรา ๓๓ จำนวน ๒๕๕,๗๒๗ คน เมื่อจำแนกรายอำเภอพบว่า มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในอำเภอสาม
พรานมากที่สุด จำนวน ๓,๗๖๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๗๗ รองลงมาคือ อำเภอเมืองนครปฐม ๒,๙๙๙ แห่ง
คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๒ และอำเภอนครชัยศรี ๙๐๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘.๘๕ ส่วนอำเภอที่มีสถานประกอบการ
น้อยที่สุดคืออำเภอดอนตูม ๒๘๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๗

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนจำแนกรายอำเภอ (ข้อมูล ณ ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๖)

อำเภอ	จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)	จำนวนผู้ประกันตน (คน)
เมือง	๒,๙๙๙	๔๗,๓๕๒
กำแพงแสน	๗๘๔	๑๕,๐๓๐
นครชัยศรี	๙๐๔	๒๔,๕๔๓
ดอนตูม	๒๘๓	๖,๕๖๔
บางเลน	๖๙๘	๒๒,๖๓๙
สามพราน	๓,๗๖๐	๑๒๒,๓๗๙
พุทธมณฑล	๗๙๘	๑๗,๒๒๐
รวม	๑๐,๒๒๗	๒๕๕,๗๒๗

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานประกอบการ (ข้อมูล ณ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๖) พบว่า โดยส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็กที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๑๐ คน จำนวน ๖,๗๗๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๒๒ ในขณะที่ผู้ประกันตนอยู่ในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างขนาด ๒๐๐ - ๔๙๙ คน มากที่สุดคือจำนวน ๕๒,๗๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖๔ เมื่อเปรียบเทียบในปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ พบว่าสถานประกอบการขนาดที่มีลูกจ้างต่ำกว่า ๒๐ คน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่สถานประกอบการขนาดที่มีลูกจ้าง ๒๐ คนขึ้นไปมีจำนวนลดลง แต่โดยภาพรวมแล้วยังมีจำนวนสถานประกอบการเพิ่มขึ้น ในขณะที่มีผู้ประกันตนในช่วงปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ กลับมาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกในไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๖ แสดงให้เห็นว่ากำลังแรงงานกลับเข้าสู่การทำงานที่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๖)

สถานประกอบการและผู้ประกันตน	ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		๒๕๖๕		๒๕๖๖	
	สปก. (แห่ง)	ผปต.(คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต.(คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต.(คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)
<= ๑๐ คน	๕,๘๙๖	๒๐,๙๘๘	๖,๑๗๒	๒๑,๒๑๘	๖,๓๐๖	๒๑,๖๒๖	๖,๕๑๔	๒๑,๘๙๗	๖,๗๗๒	๒๓,๐๗๓
๑๐ - ๑๙ คน	๑,๒๘๕	๑๗,๗๕๐	๑,๒๗๙	๑๗,๔๖๕	๑,๓๔๘	๑๘,๔๙๓	๑,๓๗๗	๑๘,๘๙๐	๑,๓๗๗	๑๘,๘๖๘
๒๐ - ๔๙ คน	๑,๑๒๓	๓๕,๒๙๐	๑,๑๒๖	๓๕,๑๐๕	๑,๑๐๓	๓๔,๕๕๖	๑,๐๙๙	๓๔,๗๒๐	๑,๑๕๖	๓๖,๒๒๓
๕๐ - ๙๙ คน	๔๓๕	๓๐,๓๖๒	๔๔๑	๓๐,๔๘๔	๔๓๕	๓๐,๑๙๘	๔๒๘	๒๙,๕๖๖	๔๔๖	๓๑,๒๑๖
๑๐๐ - ๒๙๙ คน	๓๕๐	๕๙,๒๗๕	๓๔๐	๕๖,๖๘๓	๓๓๔	๕๕,๖๗๐	๓๓๕	๕๕,๙๙๓	๒๕๒	๓๔,๘๓๒
๓๐๐ - ๔๙๙ คน	๗๗	๒๙,๔๙๘	๗๐	๒๖,๒๗๑	๖๓	๒๓,๖๓๒	๖๕	๒๔,๓๐๑	๑๗๑	๕๒,๗๘๒
๕๐๐ - ๙๐๐ คน	๓๓	๒๑,๗๙๔	๓๑	๒๐,๑๗๖	๓๐	๒๐,๐๙๘	๒๙	๑๘,๗๐๑	๒๙	๑๙,๓๘๘
>๑,๐๐๐ คนขึ้นไป	๒๓	๔๐,๕๐๘	๒๒	๓๗,๖๕๔	๑๙	๓๑,๗๓๐	๒๑	๓๔,๔๗๔	๒๔	๓๙,๓๔๕
รวม	๙,๒๒๒	๒๕๕,๔๖๕	๙,๔๘๑	๒๕๕,๐๕๖	๙,๖๓๘	๒๕๕,๙๙๓	๙,๘๖๘	๒๕๖,๕๕๒	๑๐,๒๒๗	๒๕๕,๗๒๗

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลผู้ประกันตนทั้ง ๓ มาตรา พบว่า ผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ ในช่วงปี ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๖) มีจำนวนที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ซึ่งคาดว่าเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่คลี่คลายลงทำให้สถานประกอบการมีอัตราการผลิตที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้ประกันตนมาตรา ๓๙ มีจำนวนที่ลดลง และมาตรา ๔๐ มีจำนวนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนผู้ประกันตน จำแนกมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖

ผู้ประกันตน	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖
มาตรา ๓๓ (คน)	๒๕๕,๔๖๕	๒๔๕,๐๕๖	๒๓๕,๙๙๓	๒๕๔,๗๕๕	๒๕๕,๗๗๘
มาตรา ๓๙ (คน)	๓๒,๒๔๒	๓๕,๐๒๔	๓๘,๐๒๑	๓๗,๔๔๘	๓๖,๖๓๓
มาตรา ๔๐ (คน)	๔๒,๖๐๑	๔๕,๖๘๑	๒๕๖,๖๖๖	๒๕๘,๔๑๙	๒๕๘,๖๖๒
รวม	๓๓๐,๓๐๘	๓๒๕,๗๖๑	๕๓๐,๖๘๐	๕๕๐,๖๒๒	๕๕๑,๐๗๓

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม

๑.๕.๓ แรงงานต่างด้าว

แรงงานต่างด้าวที่อยู่ในจังหวัดนครปฐม ในปี ๒๕๖๖ ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๒,๓๙๖ คน จำแนกเป็นแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ จำนวน ๙๗,๔๙๗ คน และสัญชาติอื่น ๆ จำนวน ๑๐,๑๕๐ คน โดยสัญชาติที่มีจำนวนมากที่สุด คือ เมียนมา ๘๖,๗๑๕ คน รองลงมาคือ กัมพูชา จำนวน ๖,๐๘๗ คน และลาว จำนวน ๔,๖๙๕ คน เทียบกับข้อมูลปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ พบว่า การใช้แรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ มีจำนวนลดลง และมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี ๒๕๖๕ ถึงปัจจุบัน ซึ่งมีประเภทกิจการที่ใช้แรงงานต่างด้าวมากที่สุด ๕ อันดับแรก (จากทั้งหมด ๒๖ กิจการ) คือ กิจการต่อเนื่องการเกษตร กิจการผลิตหรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์พลาสติก กิจการเกษตรและปศุสัตว์ กิจการต่อเนื่องปศุสัตว์ และ กิจการผลิตหรือจำหน่ายเสื้อผ้าสำเร็จรูปตามลำดับ

ตารางที่ ๑๖ แสดงประเภทกิจการที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าวมากที่สุด ๕ ลำดับ จากทั้งหมด ๒๖ กิจการ (ข้อมูล เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖)

ประเภทกิจการ	นายจ้าง (ราย)	สัญชาติ				รวมต่างด้าว (คน)
		เมียนมา	ลาว	กัมพูชา	เวียดนาม	
๑. ผลิตหรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์พลาสติก	๓๔๑	๑๓,๑๑๑	๕๒๓	๑๔๔	๒	๑๓,๗๘๑
๒. กิจการต่อเนื่องการเกษตร	๕๙๓	๑๓,๗๐๘	๔๗๙	๒๖๐	๑	๑๔,๔๔๘
๓. เกษตรและปศุสัตว์	๑,๔๖๓	๗,๕๕๑	๔๐๔	๙๙๒	-	๘,๙๔๗
๔. ต่อเนื่องปศุสัตว์ โรงฆ่าสัตว์ ชำแหละ	๔๐๘	๗,๔๒๕	๒๖๒	๒๗๘	๑	๗,๙๖๖
๕. ผลิตหรือจำหน่ายเสื้อผ้าสำเร็จรูป	๒๕๐	๗,๖๐๑	๒๑๑	๙๓	๒	๗,๙๐๗

ตารางที่ ๑๗ แสดงแรงงานต่างด้าวจำแนกตามสัญชาติ (ข้อมูล เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖)

แรงงานต่างด้าว	ปี ๒๕๖๒ (คน)	ปี ๒๕๖๓ (คน)	ปี ๒๕๖๔ (คน)	ปี ๒๕๖๕ (คน)
จำนวนแรงงานต่างด้าว	๑๐๗,๐๓๙	๑๑๙,๖๖๖	๙๓,๘๕๗	๙๘,๙๕๓
จำแนก ๓ สัญชาติ	๙๕,๐๕๘	๘๘,๕๕๒	๘๔,๒๙๔	๘๘,๘๒๐
เมียนมา	๗๘,๑๑๘	๗๔,๕๐๒	๗๒,๖๔๔	๗๖,๖๔๓
กัมพูชา	๑๐,๕๘๒	๘,๐๗๗	๖,๘๗๘	๕,๑๕๑
ลาว	๖,๓๕๘	๖,๐๓๓	๔,๗๗๒	๖,๙๘๑
สัญชาติอื่น ๆ	๑๑,๙๘๑	๓๑,๑๒๔	๙,๕๖๓	๑๐,๑๒๓

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครปฐม

๑.๕.๔ ข้อมูลตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงาน

จากการเปรียบเทียบข้อมูลปี ๒๕๖๒ และปี ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๖) พบว่าตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงาน มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยตำแหน่งงานว่างส่วนใหญ่จะไม่ระบุเพศ ส่วนผู้สมัครงาน ปี ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๖) มีจำนวนลดลง และการบรรจุงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย สำหรับปี ๒๕๖๓ ซึ่งมีตำแหน่งงานว่างมีจำนวนมากถึง ๑๖,๗๑๒ อัตรา เนื่องจากได้มีการจัดงาน Job Expo Thailand มหกรรมการจัดหางานครั้งยิ่งใหญ่ ที่รวบรวมตำแหน่งงานว่างทั้งในประเทศและต่างประเทศ จากหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด - ๑๙ สำหรับ ปี ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๖) พบว่า ตำแหน่งงานว่างมีจำนวน ๑,๘๓๒ อัตรา ผู้สมัครงานมีจำนวน ๑,๓๙๔ คน และผู้บรรจุงาน มีจำนวน ๙๘๖ คน แสดงให้เห็นว่า ยังมีตำแหน่งงานว่างรองรับผู้ต้องการทำงาน

ตารางที่ ๑๘ แสดงเปรียบเทียบจำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงานและการบรรจุงาน (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๖)

พ.ศ. / ประเภท	จำนวนตำแหน่งงานว่าง (คน)	จำนวนผู้สมัครงาน (คน)	จำนวนการบรรจุงาน (คน)
๒๕๖๑	๗,๒๑๕	๒,๙๖๓	๖,๘๓๒
๒๕๖๒	๗,๘๗๒	๓,๓๔๗	๘,๒๓๕
๒๕๖๓	๑,๓๘๘	๗๘๐	๑,๘๖๔
๒๕๖๔	๑,๙๓๗	๑,๓๕๑	๒,๔๘๘
๒๕๖๕	๑๑,๑๘๖	๔,๒๐๐	๖,๙๘๒
๒๕๖๖ (ไตรมาส ๒)	๑,๘๓๒	๑,๓๙๔	๙๘๖

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครปฐม

๑.๕.๕ ข้อมูลการพัฒนาฝีมือแรงงาน

จากข้อมูล ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ (ข้อมูล ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๖) พบว่า มีผู้เข้ารับการพัฒนาฝีมือแรงงาน รวม ๔๗๔ คน ผ่านการพัฒนาฝีมือแรงงานจำนวน ๔๒๒ คน โดยจำแนกตามกลุ่มอาชีพสูงสุด ๓ อันดับแรก คือ กลุ่มอาชีพช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน ๓,๒๗๘ คน รองลงมา คือ กลุ่มอาชีพธุรกิจและบริการ จำนวน ๑,๘๔๙ คน และกลุ่มช่างเครื่องกล จำนวน ๕๙๕ คน ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนผู้ผ่านการพัฒนาฝีมือแรงงาน ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๖)

ฝึกอบรมพัฒนาผู้ใช้แรงงาน	ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖ (ไตรมาส ๒)		รวม	
	ผู้เข้า	ผู้ผ่าน	ผู้เข้า	ผู้ผ่าน	ผู้เข้า	ผู้ผ่าน	ผู้เข้า	ผู้ผ่าน	ผู้เข้า	ผู้ผ่าน	ผู้เข้า	ผู้ผ่าน
๑. การฝึกเตรียมเข้าทำงาน (คน)	๒๐	๑๙	๔๑	๒๕	๑๐	-	-	-	-	-	๗๑	๔๔
๒. การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน (คน)	๙๒๓	๘๐๑	๑,๓๖๙	๑,๒๖๕	๑,๕๕๔	๑,๔๑๕	๙๔๑	๘๓๓	๔๐๓	๓๘๖	๕,๑๙๐	๔,๗๐๐
๓. การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน (คน)	๗๓๑	๔๑๑	๖๖๙	๓๓๙	๗๑๘	๓๘๗	๔๔๘	๒๔๐	๗๑	๓๖	๒,๖๓๗	๑,๔๑๓
รวม	๑,๖๗๔	๑,๒๓๑	๒,๐๗๙	๑,๖๒๙	๒,๒๘๒	๑,๘๐๒	๑,๑๖๖	๖๒๗	๔๗๔	๔๒๒	๗,๘๙๘	๖,๑๕๗

๑.๕.๖ ข้อมูลสถานการณ์เลิกจ้าง

ในปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๖) สถานประกอบการที่เลิกกิจการและลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง มีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง มีสถานประกอบการที่เลิกกิจการจำนวน ๙๒ แห่ง ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง จำนวน ๓๗๘ คน ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก คือ ขนาดที่มีลูกจ้าง ๑ - ๙ คน โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๙๓.๔๘ ของสถานประกอบการที่เลิกกิจการทั้งหมด (๘๖ แห่ง) ลูกจ้างถูกเลิกจ้างจำนวน ๑๙๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๘๕ ของจำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างทั้งหมด ขณะที่สถานประกอบการขนาด ๑๐ คนขึ้นไป เลิกกิจการเพียงจำนวน ๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๒ ลูกจ้างถูกเลิกจ้างจำนวน ๑๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๑๕ ของลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างทั้งหมด

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนสถานประกอบการที่เลิกกิจการและลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๖)

ปี	ทั้งหมด		สปก. ขนาด ๑-๙ คน		สปก. ขนาด ๑๐ คนขึ้นไป	
	สปก. (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)	สปก. (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)	สปก. (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)
๒๕๖๒	๘๑๙	๕,๐๙๙	๗๓๙	๑,๔๔๘	๘๐	๓,๖๕๑
๒๕๖๓	๗๕๗	๔,๑๕๕	๗๐๓	๑,๓๑๖	๕๔	๒,๘๓๙
๒๕๖๔	๖๘๕	๓,๐๑๔	๖๔๑	๑,๑๖๘	๔๔	๑,๘๔๖
๒๕๖๕	๑๙๐	๕๕๑	๑๘๐	๓๘๗	๑๐	๑๖๔
๒๕๖๖ (ไตรมาส ๒)	๙๒	๓๗๘	๘๖	๑๙๖	๖	๑๘๒

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม

๒.๑ คริวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

จังหวัดนครปฐม แบ่งการปกครองและการบริหารงานราชการ ออกเป็น ๗ อำเภอ ๑๐๖ ตำบล ๙๓๐ หมู่บ้าน มีคริวเรือนเกษตรกร จำนวน ๔๐,๒๘๐ คริวเรือน มีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

ที่	อำเภอ	ด้านพืช		ด้านประมง		ด้านปศุสัตว์		ยางพารา
		คริวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ฟาร์ม	พื้นที่ (ไร่)	ราย	ราย	
๑	เมืองนครปฐม	๗,๓๖๖	๒๘,๐๒๔	๑,๓๗๗	๒๑,๑๘๕.๙๖	๓,๕๙๘	-	-
๒	กำแพงแสน	๘,๔๔๓	๕๑,๗๐๓	๒,๔๑๙	๒๖,๑๑๕.๗๘	๒,๘๓๔	๒	๑๘.๑๕
๓	นครชัยศรี	๕,๐๓๖	๖๙,๓๐๘	๑,๑๗๗	๑๐,๖๑๘.๗๓	๒,๗๙๐	-	-
๔	ดอนตูม	๒,๗๘๒	๒๓,๖๖๒	๘๑๖	๙,๖๙๖.๘๘	๑,๔๔๙	-	-
๕	บางเลน	๙,๓๗๒	๒๖๒,๕๐๘	๓,๗๙๕	๖๕,๑๕๕.๓๑	๑,๒๑๑	-	-
๖	สามพราน	๖,๑๔๕	๔๕,๔๘๖	๑,๐๑๙	๕,๘๘๗.๐๙	๑,๕๓๕	-	-
๗	พุทธมณฑล	๑,๑๓๖	๒๕,๖๗๒	๒๕๐	๑,๑๘๒.๙๗	๕๙๕	-	-

รวม	๔๐,๒๘๐	๕๐๖,๓๖๓	๑๐,๘๕๓	๑๓๙,๘๔๑.๗๒	๑๔,๐๑๒	๒	๑๘.๑๕
-----	--------	---------	--------	------------	--------	---	-------

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม,สงนง.ประมงจังหวัด,สงนง.ปศุสัตว์จังหวัด,การยางแห่งประเทศไทย

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดนครปฐม มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๖๐๗,๒๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘๑ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด โดยมีข้อมูลการถือครองที่ดินทางการเกษตร ดังนี้

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลการถือครองที่ดินทางการเกษตร

ที่	อำเภอ	พื้นที่การเกษตร (ไร่)	พื้นที่เช่า (ไร่)	พื้นที่ตนเอง (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)
๑	เมืองนครปฐม	๗๘,๙๑๑	๑๖,๐๒๗	๖๒,๘๘๔	๗,๓๖๖
๒	กำแพงแสน	๑๓๖,๒๒๙	๒๑,๒๐๗	๑๑๕,๐๒๒	๘,๔๔๓
๓	นครชัยศรี	๗๓,๕๔๘	๓๗,๘๑๒	๓๕,๗๓๖	๕,๐๓๖
๔	ดอนตูม	๔๘,๑๒๕	๑๔,๙๒๐	๓๓,๒๐๕	๒,๗๘๒
๕	บางเลน	๒๑๐,๐๓๑	๑๖๓,๘๕๒	๔๖,๑๗๙	๙,๓๗๒
๖	สามพราน	๔๖,๕๐๗	๑๗,๖๙๔	๒๘,๘๑๓	๖,๑๔๕
๗	พุทธมณฑล	๑๓,๙๓๑	๑๒,๗๑๒	๑,๒๑๙	๑,๑๓๖
	รวมทั้งจังหวัด	๖๐๗,๒๘๒	๒๘๔,๒๒๔	๓๒๓,๐๕๘	๔๐,๒๘๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

จังหวัดนครปฐม มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๖๐๗,๒๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘๑ การทำเกษตรกรรมที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม ได้แก่ การทำนาทำไร่ ทำสวนผลไม้และพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ตารางที่ ๒๓ แสดงการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๖

กิจกรรม การเกษตร	อำเภอ							รวม
	เมืองฯ	บางเลน	กำแพงแสน	นครชัยศรี	สามพราน	ดอนตูม	พุทธ มณฑล	
๑. ข้าว (ไร่)								
๑.๑ ข้าวนาปี	๑๐,๑๔๙	๑๕๖,๔๘๐	๒๔,๓๗๗	๓๒,๘๒๙	๕,๗๔๖	๑๖,๑๓๖	๑๑,๗๕๕	๒๕๗,๔๗๒
๑.๒ ข้าวนาปรัง	๖,๒๙๓	๑๔๖,๒๙๖	๑๒,๒๗๗	๒๘,๘๒๒	๕,๖๙๑	๑๕,๖๓๙	๑๑,๖๙๖	๒๒๖,๗๑๔
๒. พืชไร่	๑๓,๔๓๖	๙๓๖	๖๖,๗๖๙	๑๑๔	๙๗	๑๑๒	๙๗	๘๑,๕๖๑
๓. พืชสวน (ไร่)								
๓.๑ ไม้ผลไม้ ยืนต้น	๗,๑๕๔	๔,๖๙๘	๓,๐๕๘	๘,๒๗๓	๒๘,๖๘๖	๒,๘๓๓	๙๔๔	๕๕,๖๕๖
๓.๒ พืชผัก	๑๘,๖๒๕	๘,๔๓๕	๑๕,๐๖๓	๑๐,๘๘๘	๑,๔๙๘	๖,๕๓๔	๒๕๕	๖๑,๒๕๘
๓.๓ ไม้ดอกไม้ ประดับ	๑,๐๐๑	๔,๒๒๗	๑,๓๐๑	๕,๓๘๔	๓,๖๒๖	๑,๖๑๖	๘๑๕	๑๗,๙๗๐

กิจกรรม การเกษตร	อำเภอ							รวม
	เมืองฯ	บางเลน	กำแพงแสน	นครชัยศรี	สามพราน	ดอนตูม	พุทธ มณฑล	
๓.๔ สมุนไพร/ เครื่องเทศ	๖๑๘	๖๑๐	๑๓๕	๒๒๑	๗๒๖	๒๐	๑๕	๒,๓๔๕
๔. ปศุสัตว์ (ตัว)	๒,๙๐๓,๓๔๔	๓,๔๙๔,๒๔๑	๖๑๔,๗๗๗	๒,๕๑๖,๔๓๒	๕๙,๓๒๘	๒๕๖,๐๔๖	๑๓,๑๘๔	๙,๘๕๗,๓๕๒
๕. ประมง (ไร่)	๑๓,๗๒๑.๙๑	๓๑,๕๐๙.๖๔	๒๔,๑๗๐.๙๖	๗,๐๗๔.๕๕	๔,๕๙๓.๗๐	๕,๖๓๖.๗๐	๔๐๔.๑๑	๘๗,๑๑๑.๕๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม ข้อมูล ณ ปี ๒๕๖๖

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน (ที่มา : โครงการชลประทานนครปฐม/ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครปฐม)

จังหวัดนครปฐมมีแหล่งน้ำค่อนข้างอุดมสมบูรณ์เนื่องจากตั้งอยู่ระหว่างลุ่มน้ำสำคัญ

๒ ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำแม่กลอง และลุ่มน้ำเจ้าพระยา จึงได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานแม่กลองใหญ่ จากลุ่มน้ำแม่กลอง และโครงการเจ้าพระยาใหญ่ จากลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีระบบชลประทานครอบคลุมพื้นที่ทั้งสิ้น ๘๒๖,๔๓๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่การเกษตร และ คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๘๒ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด การชลประทานในจังหวัด ได้มีการจัดสรรน้ำระบายให้แก่พื้นที่เพาะปลูกรวม ๘ โครงการ

แหล่งน้ำชลประทาน มีการพัฒนาแหล่งน้ำโดยจัดทำเป็นระบบชลประทานเพื่อการเกษตร อุปโภค-บริโภค และอื่นๆ ทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง โดยมี

- ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน อาศัยน้ำจากโครงการชลประทานแม่กลองใหญ่ โดยรับน้ำจากเขื่อนแม่กลองในจังหวัดกาญจนบุรี โครงการชลประทาน ๕ โครงการ (โครงการที่ ๑-๕) ขึ้นอยู่กับสำนักงานชลประทานที่ ๑๓

- ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน อาศัยน้ำจากโครงการชลประทานเจ้าพระยา โดยรับน้ำจากเขื่อนเจ้าพระยาในจังหวัดชัยนาท โครงการชลประทาน ๓ โครงการ (โครงการที่ ๖-๘) ขึ้นอยู่กับสำนักงานชลประทานที่ ๑๑

มีหน่วยงานของกรมชลประทานทำหน้าที่บริหารจัดการน้ำในจังหวัด ทั้งหมด ๘ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากำแพงแสน สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในอำเภอเมืองนครปฐม กำแพงแสน ดอนตูม บางเลน และนครชัยศรี รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๑๖๓,๙๗๑ ไร่

๒. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในอำเภอเมืองนครปฐม กำแพงแสน สามพราน และนครชัยศรี รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๑๗๔,๓๒๑ ไร่

๓. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุม สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในอำเภอเมืองนครปฐม และสามพราน รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๔๑,๓๘๙ ไร่

๔. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพนมทวน สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในอำเภอกำแพงแสน รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๕๓,๘๔๙ ไร่

๕. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางเลน สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในอำเภอกำแพงแสน ดอนตูม และอำเภอบางเลน รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๑๘๔,๑๓๑ ไร่

๖. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกใน
อำเภอบางเลน รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๘๕,๒๙๕ ไร่

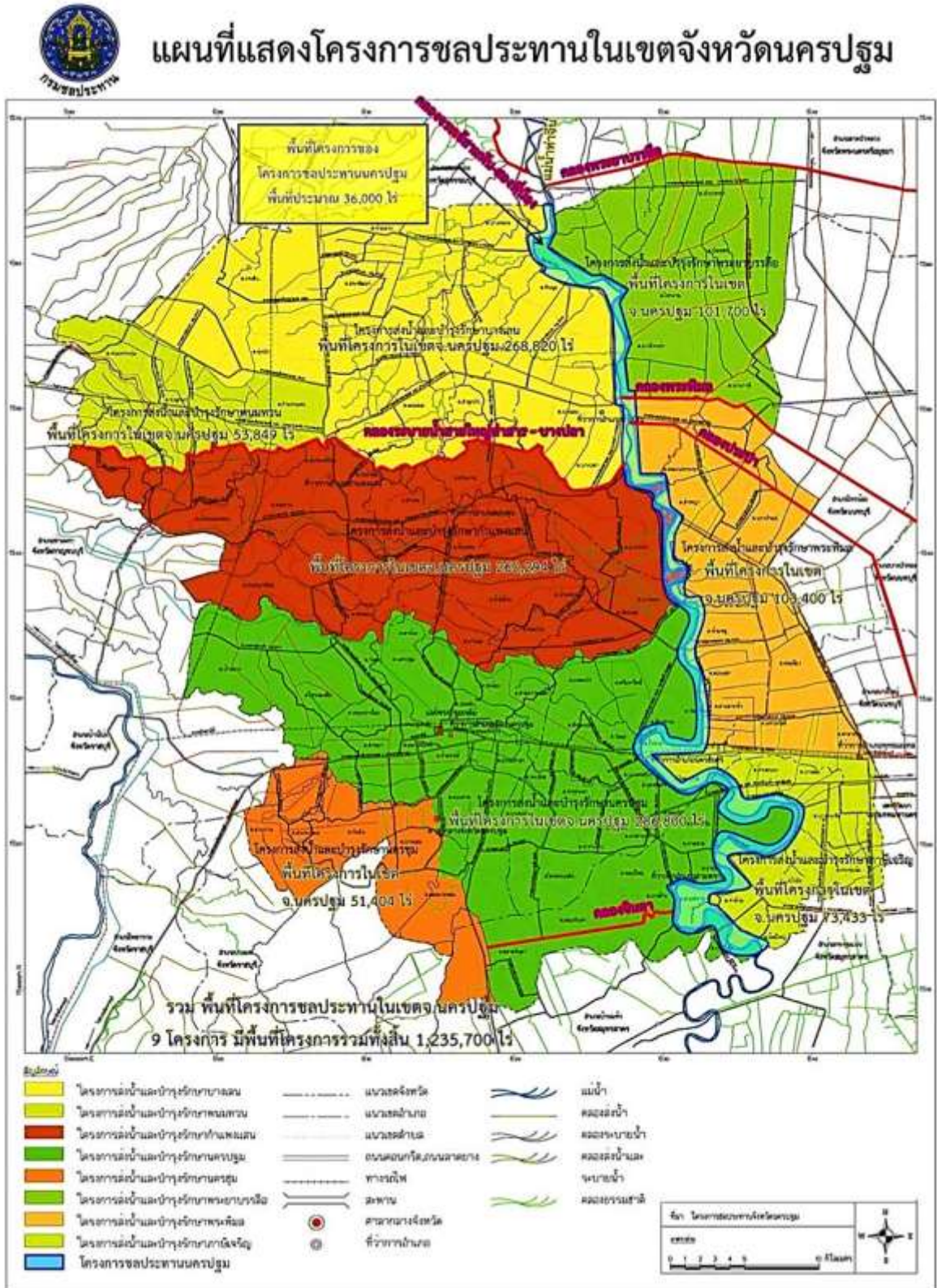
๗. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระพิมล สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกใน
อำเภอบางเลน นครชัยศรี และพุทธมณฑล รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๑๐๑,๕๐๓ ไร่

๘. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกใน
อำเภอสามพราน นครชัยศรี และพุทธมณฑล รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๒๑,๘๗๖ ไร่

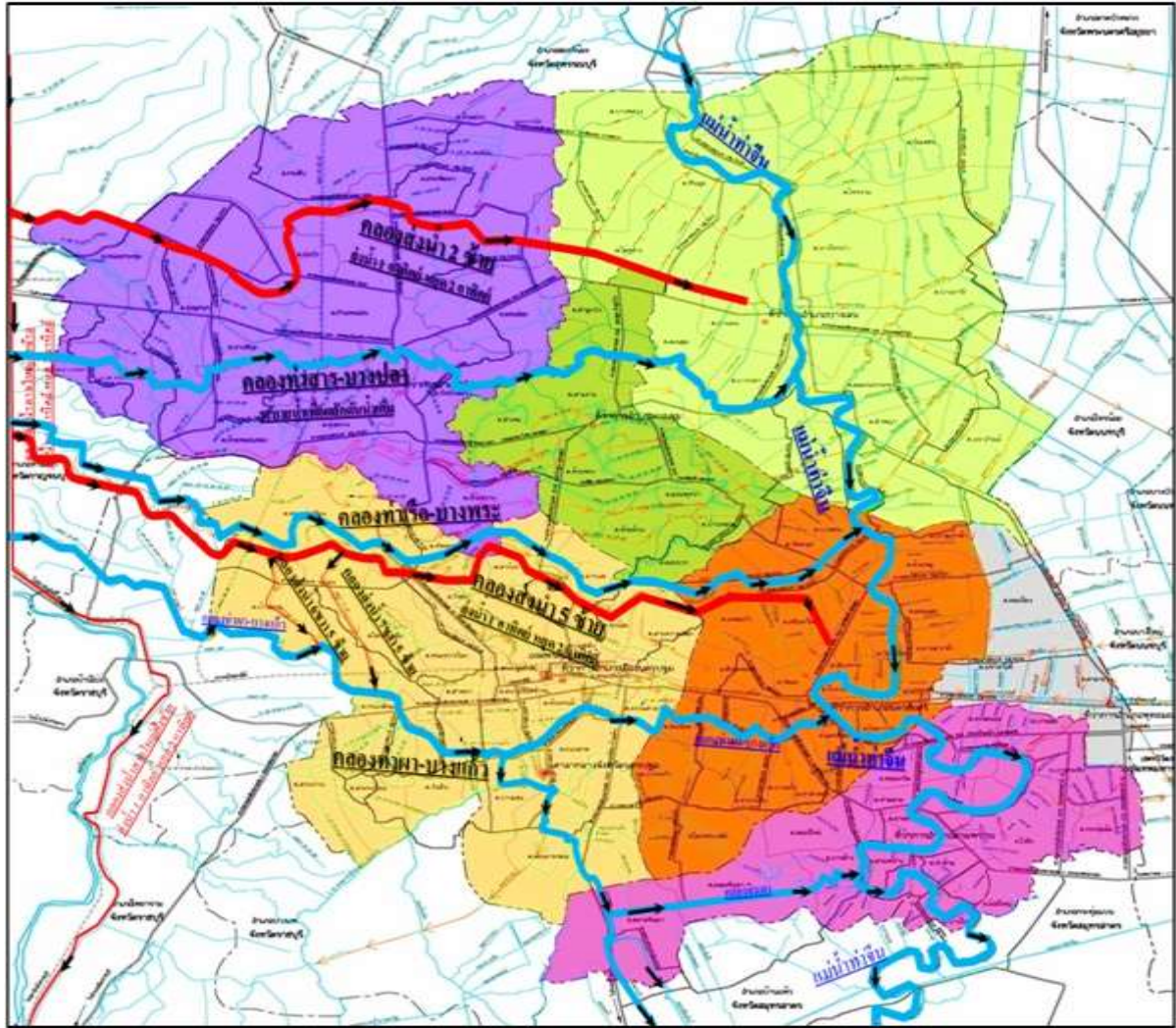
ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลพื้นที่รับประโยชน์จากชลประทานในเขตจังหวัดนครปฐม

ที่	โครงการ	จำนวนพื้นที่รับประโยชน์ทั้งจังหวัด (ไร่)	จำนวนพื้นที่รับประโยชน์ในความรับผิดชอบรายอำเภอ (ไร่)						
			เมืองนครปฐม	กำแพงแสน	นครชัยศรี	ดอนตูม	บางเลน	สามพราน	พุทธมณฑล
๑	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากำแพงแสน	๑๖๓,๙๗๑.๐๐	๒๙,๖๑๑.๐๐	๔๙,๙๐๕.๐๐	๑๕,๔๑๙.๐๐	๔๒,๘๑๑.๐๐	๒๖,๒๒๕.๐๐	-	-
๒	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม	๑๗๔,๓๒๑.๐๐	๖๐,๓๒๕.๐๐	๖๓๔.๐๐	๕๓,๐๓๗.๐๐	-	-	๖๐,๓๒๕.๐๐	-
๓	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุม	๔๑,๓๘๙.๐๐	๓๕,๔๐๖.๐๐	-	-	-	-	๕,๙๘๓.๐๐	-
๔	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพนมทวน	๕๓,๘๔๙.๐๐	-	๕๓,๘๔๙.๐๐	-	-	-	-	-
๕	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางเลน	๑๘๔,๑๓๑.๐๐	-	๙๖,๐๓๕.๐๐	-	๘,๖๖๔.๐๐	๗๙,๔๓๒.๐๐	-	-
๖	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	๘๕,๒๙๕.๐๐	-	-	-	-	๘๕,๒๙๕.๐๐	-	-
๗	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระพิมล	๑๐๑,๕๐๓.๐๐	-	-	๒๒,๔๐๕.๐๐	-	๕๘,๔๘๓.๐๐	-	๒๐,๖๑๕.๐๐
๘	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ	๒๑,๙๗๖.๐๐	-	-	๓,๖๓๓.๐๐	-	-	๑๖,๙๔๘.๐๐	๑,๓๙๕.๐๐
รวมทั้ง ๘ โครงการ		๘๒๖,๔๓๕.๐๐	๑๒๕,๓๔๒.๐๐	๒๐๐,๔๒๓.๐๐	๙๔,๔๙๔.๐๐	๕๑,๔๗๕.๐๐	๒๔๙,๔๓๕.๐๐	๘๓,๒๕๖.๐๐	๒๒,๐๑๐.๐๐

รูปที่ ๑๑ แสดงแผนที่โครงการชลประทานในเขตจังหวัดนครปฐม

รูปที่ ๑๒ แสดงแผนที่แสดงเส้นทางน้ำเข้าพื้นที่จังหวัดนครปฐม

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ

ตารางที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์จังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๖

อำเภอ	ที่สาธารณประโยชน์		แม่น้ำลำคลอง		หนองบึง	
	จำนวน (แห่ง)	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวน (แห่ง)	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวน (แห่ง)	เนื้อที่ (ไร่)
กำแพงแสน	๖๓	๓,๐๑๑	๒๕	๒,๖๖๔	๓๘	๓๔๗
ดอนตูม	๑๙	๓๓๑	๑๑	๑๕๕	๘	๑๗๖
นครชัยศรี	๖๑	๔,๔๘๕	๖๐	๔,๒๓๕	๑	๒๕๐
บางเลน	๗๙	๖,๘๔๖	๗๕	๖,๓๗๓	๔	๔๗๓
พุทธมณฑล	๔	๘๒๐	๔	๘๒๐	-	-
เมืองนครปฐม	๑๐๐	๕,๐๕๑	๖๘	๓,๕๕๓	๓๒	๑,๔๙๘
สามพราน	๑๔๐	๔,๘๑๓	๑๓๙	๔,๒๖๗	๑	๕๔๖
รวม	๔๖๖	๒๕,๓๕๗	๓๘๒	๒๒,๐๖๗	๘๔	๓,๒๙๐

ที่มา: สنج.ประมงจังหวัดนครปฐม ๒๕๖๖

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด พื้นที่ทั้งหมด ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๖๔๐,๕๔๘ ไร่ (๔๗.๒๗% ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่ปลูกข้าว ๒๗๐,๐๙๔ ไร่ พืชไร่ ๖๓,๗๕๙ ไร่ พืชสวน ๑๗๔,๑๘๗ ไร่ ปศุสัตว์และพืชอาหารสัตว์ ๑,๘๓๘ ไร่ โดยมีพื้นที่ชลประทาน ๘๗๘,๔๔๔ ไร่ (๑๓๗.๑๔ % ของพื้นที่เกษตรกรรม)

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ได้แก่ ข้าว โดยปลูกทั้งข้าวนาปีและนาปรัง มีพื้นที่เพาะปลูกทั่วทุกอำเภอ มากที่สุดที่อำเภอบางเลน และนครชัยศรี พันธุ์ข้าวที่เกษตรกรนิยมปลูกมากที่สุด ได้แก่ ข้าวเจ้าพื้นแข็ง: พันธุ์สุพรรณบุรี ๑ , กข๓๑ , กข๔๑ , กข๕๑ , กข๔๗ , กข๔๙ ข้าวเจ้าพื้นนุ่ม: พันธุ์ กข๔๓ , กข๒๑ , กข๗๙ และอื่นๆ เช่น ข้าวหอมปทุม ข้าวหอมมะลิ

ตารางที่ ๒๖ แสดงด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๖

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัน)	มูลค่า การผลิต (ล้านบาท)
๑	ข้าวนาปี	๑๓,๕๙๙	๒๕๗,๔๗๒	๑๙๓,๓๘๙	๗๕๕	๗,๔๒๓	๑,๕๒๔.๒๕
๒	ข้าวนาปรัง	๑๑,๙๓๐	๒๒๖,๗๑๔	๑๗๖,๒๓๕	๗๗๒	๘,๐๔๑	๑,๕๑๒.๐๖
๓	กล้วยไม้ตัดดอก	๗๐๓	๑๐,๑๑๖	๒๑,๘๗๑	๒,๑๖๐	๕๕,๔๒๑	๑,๒๕๓.๔๔
๔	อ้อยโรงงาน	๑,๙๐๔	๖๘,๐๒๖	๙๖๙,๔๑๖	๑๔,๒๕๐	๘๖๐	๙๗๕.๘๖
๕	ฝรั่ง	๑,๙๔๖	๘,๔๔๙	๓๒,๕๔๗	๔,๓๔๐	๒๒,๓๔๗	๘๐๒.๔๓
๖	กล้วยน้ำว้า	๒,๔๗๑	๓,๘๑๔	๖,๙๐๑	๑,๙๑๐	๑๓,๙๗๐	๖๑๓.๑๘
๗	ส้มโอ	๙๔๗	๖,๕๑๙.๗๕	๔,๘๙๐	๒,๐๓๕	๗๐,๐๘๐	๕๗๖.๔๔
๘	มะพร้าวอ่อน	๒,๙๓๙	๑๖,๘๐๓	๕๑,๔๓๗	๓,๒๐๐	๙,๘๓๖	๕๓๔.๗๓
๙	ชมพู	๙๒๒	๓,๐๕๖	๙,๐๕๕	๓,๒๗๑	๒๘,๓๒๓	๓๘๘.๒๗
๑๐	คะน้า	๖๕๗	๘,๖๔๕	๑๖,๔๒๗	๑,๙๐๐	๑๙,๒๕๐	๓๑๗.๙๘
๑๑	มะลิ	๒๔๙	๑,๓๗๔	๑,๑๘๘	๘๖๐	๑๙๑,๒๗๕	๒๙๙.๓๒
๑๒	กวาดั่ง	๗๗๖	๙,๒๘๐	๑๗,๓๙๔	๑,๗๐๐	๑๖,๕๘๖	๒๘๐.๗๒
๑๓	มะม่วง	๓,๑๒๒	๘,๓๘๓	๑๐,๘๗๖	๑,๒๗๒	๒๓,๒๓๐	๒๖๓.๓๖
๑๔	หน่อไม้ฝรั่ง	๒๖๒	๑,๐๗๓	๑,๔๒๑	๑,๓๒๐	๗๕,๔๐๐	๙๓.๗๓
๑๕	ข้าวโพดฝักอ่อน	๑,๐๖๕	๙,๘๑๒	๑๗,๒๗๔	๑,๘๒๐	๕,๓๓๐	๘๙.๘๕
๑๖	กระเพรา	๖๕๒	๑,๒๗๑	๓,๐๕๔	๒,๔๐๐	๑๘,๗๙๑	๕๐.๕๘
๑๗	ข้าวโพดฝักสด	๒๔๖	๑,๔๘๒	๒,๓๔๓	๑,๕๘๐	๙,๘๘๘	๒๓.๙๙
๑๘	กุหลาบร้อยมาลัย	๗๑	๒๗๒	๒๐๗	๗๖๐	๕๕,๔๓๒	๑๗.๕๓

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๖

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปศุสัตว์ที่เลี้ยงและมีมูลค่าการผลิตเรียงตามลำดับจังหวัดนครปฐม ได้แก่ ไก่ไข่ ๓,๓๑๕.๙๑ ล้านบาท โคเนื้อ ๑,๐๕๓.๒๘ ล้านบาท เป็ดไข่ ๙๒๕.๒๗ ล้านบาท สุกร ๗๘๕.๔๙ ล้านบาท ไก่เนื้อ ๗๑๘.๖๔ ล้านบาท ไก่เนื้อ ๒๙๕.๗๖ ล้านบาท และเป็ดเนื้อ ๒๙๒.๕๘ ล้านบาท มีผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงสัตว์กระจาย ทุกอำเภอ

ตารางที่ ๒๗ แสดงการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๖

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	ผลผลิตรวม	หน่วย	ราคาเฉลี่ย บาท/กก.	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)
๑	ไก่ไข่	๕๕๗	๒,๗๓๕,๙๐๑	๘๒๘.๙๘	ล้านฟอง	๔ บาท/ฟอง	๓,๓๑๕.๙๑
๒	โคเนื้อ	๒,๓๖๘	๔๖,๓๖๘	๑๑,๕๙๒	ตัน	๙๐	๑,๐๕๓.๒๘
๓	เป็ดไข่	๖๔๓	๘๖๗,๕๗๖	๒๐๕.๖๒	ล้านฟอง	๔.๕ บาท/ฟอง	๙๒๕.๒๗
๔	สุกร	๑๐๓	๘๑,๓๐๕	๑๑,๒๒๑.๓๐	ตัน	๗๐	๗๘๕.๔๙
๕	ไก่เนื้อ	๘๑๓	๒๕,๔๕๓	๓๕,๙๓๒.๐๕	ตัน	๒๐	๗๑๘.๖๔
๖	ไก่เนื้อ	๑๑,๒๕๓	๕,๐๕๕,๘๐๘	๗,๕๘๓.๗๑	ตัน	๓๙	๒๙๕.๗๖
๗	เป็ดเนื้อ	๗๐๔	๑,๐๔๔,๙๔๑	๓,๖๕๗.๒๙	ตัน	๘๐	๒๙๒.๕๘

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของจังหวัดนครปฐม มีกระจายทั่วไปในทุกอำเภอ พื้นที่เพาะเลี้ยงจำนวนมาก ได้แก่ อำเภอบางเลน อำเภอกำแพงแสน และอำเภอเมืองนครปฐม

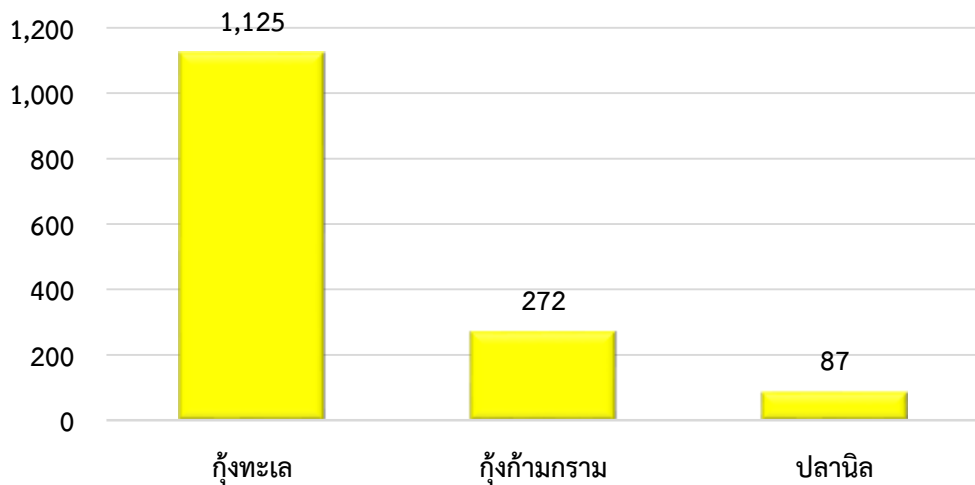
ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลจำนวนเกษตรกร และการทำประมงที่สำคัญ

ที่	ชนิดสัตว์น้ำ	เมือง		กำแพงแสน		นครชัยศรี		ดอนตูม		บางเลน		สามพราน		พุทธมณฑล	
		เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)
๑	กุ้งทะเล	๒๓๕	๓,๕๕๘.๗๖	๖๕๖	๗,๕๒๖.๖๐	๒๘๓	๒,๗๓๐.๒๕	๑๔๓	๑,๖๘๒.๕๐	๑,๑๖๖	๑๔,๕๔๙.๔๕	๒๑๗	๒,๓๙๑.๓๐	๓	๒๐.๑๓
๒	กุ้งก้ามกราม	๒๔๒	๖,๒๔๐.๑๕	๑,๖๐๒	๑๖,๓๖๒.๘๑	๑๗๐	๒,๒๒๘.๗๕	๑๒๐	๑,๓๔๘.๕๕	๕๐๙	๖,๑๑๗.๙๕	๕๗	๕๗๓.๙๐	-	-
๓	ปลาทะเล	-	-	-	-	๑๓	๑๒๑.๕๐	-	-	-	-	๖	๒๙.๔๕	-	-
๔	ปลาน้ำจืด	๔๕๙	๑๐,๑๑๖.๖๔	๑๑๒	๑,๙๐๒.๖๑	๔๔๙	๕,๐๙๓.๗๗	๕๑๕	๖,๕๕๐.๓๕	๒,๐๗๘	๔๔,๓๕๖.๑๗	๖๙๓	๒,๗๖๓.๙๓	๒๔๒	๑,๑๕๓.๓๙
๕	ปูน้ำจืด	-	-	-	-	-	-	-	-	๓	๒.๐๒	-	-	-	-
๖	สัตว์น้ำสวยงาม	๔๐๑	๑,๐๙๙.๕๓	๑๐	๑๐.๘๑	๒๔๘	๔๓๗.๓๘	๑๗	๒๕.๒๘	๒๑	๘๘.๑๖	๓๓	๑๙.๐๖	๑	๐.๑๐
๗	สัตว์น้ำอื่นๆ (จระเข้, ตะพาบ)	๓๙	๑๗๐.๘๑	๓๙	๓๑๒.๙๕	๑๓	๗.๐๘	๒๑	๙๐.๒๑	๑๘	๔๐.๕๗	๑๓	๑๐๙.๔๕	๔	๙.๓๕
๘	หอยน้ำจืด	๑	๐.๐๗	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ ๒๙ แสดงข้อมูลการทำประมงเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๖

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าการผลิต (บาท)
๑	กุ้งทะเล	๒,๗๐๓	๓๒,๔๕๘.๙๙	๘,๘๔๓,๖๔๓	๒๗๒.๔๕๕๘๙	๑๒๗	๑,๑๒๔,๖๔๖,๐๘๐
๒	กุ้งก้ามกราม	๒,๗๐๐	๓๒,๘๗๒.๑๑	๑,๒๘๑,๐๐๐	๓๘.๙๖๙๒๐๕	๒๑๒	๒๗๒,๑๑๐,๐๒๐
๓	ปลานิล	๒,๘๓๒	๒๑,๗๘๐.๔๗	๑,๙๔๙,๔๔๐	๘๙.๕๐๔๐๕๘	๔๕	๘๗,๒๓๗,๔๔๐

รูปที่ 13 แสดงมูลค่าการผลิตประมงเศรษฐกิจ จังหวัดนครปฐม
(ล้านบาท)

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

จังหวัดนครปฐม มีสินค้าเกษตรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา ๑ ชนิด ได้แก่ ส้มโอนครชัยศรี (พันธุ์ขาวน้ำผึ้งและพันธุ์ทองดี) ซึ่งมีพื้นที่ปลูกอยู่ในอำเภอนครชัยศรี อำเภอสามพราน และอำเภอพุทธมณฑล

ลักษณะเด่น

➤ พันธุ์ขาวน้ำผึ้ง

- รูปร่าง กลมมน
- เปลือกผิว บาง มีต่อมน้ำมันใหญ่
- เนื้อ มีสีขาวคล้ายน้ำผึ้ง เนื้อแน่นน้ำหนักดี เมื่อแก่จัดเนื้อแห้ง
- รสชาติ รสหวานอมเปรี้ยว ไม่มีรสขมและรสซ่า

➤ พันธุ์ทองดี

- รูปร่าง กลมแป้น
- เปลือกผิว บาง มีต่อมน้ำมันเล็ก
- เนื้อ มีสีชมพูอมแดง เนื้อแน่นน้ำหนักดี ฉ่ำและนิ่ม
- รสชาติ รสจัดกลมกล่อม ออกหวานอมเปรี้ยว ไม่มีรสขมและรสซ่า

ส้มโอนครชัยศรี ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๗ มีเกษตรกรที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน ๕๗ ราย พื้นที่ ๕๐๒ ไร่ แบ่งเป็น

- อ.สามพราน จำนวน ๔๐ ราย พื้นที่เพาะปลูก ๓๔๐.๕ ไร่
- อ.นครชัยศรี จำนวน ๑๗ ราย พื้นที่เพาะปลูก ๑๖๑.๕ ไร่

รูปที่ ๑๔ แสดงข้อมูลเกษตรกรที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๓๐ แสดงข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ด้านพืช

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ราย)
<u>GAP</u>		
๑.ข้าว	๔,๑๔๐.๒๕	๔๑
๒.พืชผัก	๓,๗๔๐.๗๕	๒,๕๔๑
๓.ประมง (ราย)	๗,๕๘๖.๖๐	๕๓๘
๔.ปศุสัตว์ (ฟาร์ม)	๔๑๘	๔๑๘
<u>เกษตรอินทรีย์</u>		
๑.ข้าว	๑๓๒.๒๕	๘
๒.พืชผักและผลไม้	๕๓๙.๑๔	๙๐

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม และศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี

๒.๕ จำนวนประชาชนชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดย

ยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ข้อมูลปัจจุบัน ถ้ามี)

ตารางที่ ๓๑ แสดงจำนวนประชาชนชาวบ้านแยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวน (ราย)
๑. กำแพงแสน	๑.นายสุธรรม จันทร์อ่อน

๒.๖ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๖.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

จังหวัดนครปฐม มีอาสาสมัครเกษตรกรที่เป็นเครือข่ายในการช่วยเหลือการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ในแต่ละสาขาที่รับผิดชอบ เพื่อร่วมกิจกรรมการเกษตรในท้องถิ่น เป็นศูนย์รวมของเกษตรกร เพื่อสนับสนุนงานของภาครัฐ ดังนี้

ตารางที่ ๓๒ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๖๖

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตรกร								
	เกษตรกรหมู่บ้าน	ปศุสัตว์	ชาวนา	หมอดิน	สหกรณ์	ครูบัญชี	ชลประทาน	ปฏิรูปที่ดิน	เศรษฐกิจการเกษตร
เมืองนครปฐม	๒๑๐	๒	๑	๒๓๕	๑๖	๒๔	๑๓	-	๑
กำแพงแสน	๒๐๔	๒	-	๒๑๒	๗	๑๒	๒๘	-	๑
นครชัยศรี	๙๘	๒	๔	๑๖๖	๓	๕	๑	-	๑
ดอนตูม	๖๙	๑	๗	๙๗	๒	๔	๗	-	๑
บางเลน	๑๗๙	๑	๑๕๗	๑๘๓	๒	๑๙	๔๓	๑๗	๑
สามพราน	๑๓๗	๑	๒	๑๑๗	๑	๖	๓	-	๑
พุทธมณฑล	๑๘	๑	-	๒๐	๑	๔	๒	๓	๑
รวม	๙๑๕	๑๐	๑๗๑	๑,๐๓๐	๓๒	๗๔	๙๗	๒๐	๗

ที่มา : หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๓๓ แสดงข้อมูล Smart farmer / Young smart farmer จังหวัดนครปฐม

ที่	อำเภอ	Young smart farmer	จำนวน Smart farmer (ราย)		
		(ราย)	เกษตร	ข้าว	ปศุสัตว์
๑	เมืองนครปฐม	๖	๑๐	๒๔	๖
๒	กำแพงแสน	๓	๑๐	๘๕	๖
๓	นครชัยศรี	๓	๑๐	๑	๓
๔	ดอนตูม	-	๑๐	๕๓	๓
๕	บางเลน	๑	๑๐	๑๖๘	๖
๖	สามพราน	๔	๑๐	๑	๓
๗	พุทธมณฑล	-	๑๑	๒๑	๓
	รวมทั้งจังหวัด	๒๙	๗๑	๓๕๓	๓๐

ที่มา : หน่วยงานเจ้าของข้อมูล : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี

๒.๖.๒ การรวมกลุ่ม

จังหวัดนครปฐม มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร โดยจัดตั้งเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร สหกรณ์นอกภาคการเกษตร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของผู้มีอาชีพเกษตรกรรวม

ตารางที่ ๓๔ แสดงข้อมูลการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่ไม่เป็นนิติบุคคล จังหวัดนครปฐม

ที่	อำเภอ	จำนวนกลุ่ม	จำนวนสมาชิก	กลุ่ม							
		รวม	รวม	วิสาหกิจชุมชน		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มส่งเสริมอาชีพ	
		(กลุ่ม)	(ราย)	(กลุ่ม)	(ราย)	(กลุ่ม)	(ราย)	(กลุ่ม)	(ราย)	(กลุ่ม)	(ราย)
๑	เมืองนครปฐม	๑๐๗	๑,๘๓๒	๕๘	๑,๒๖๗	๖	๖๐	๑๕	๒๒๕	๒๘	๒๘๐
๒	กำแพงแสน	๑๑๕	๑,๗๘๙	๖๑	๑,๑๘๙	๑๒	๑๒๐	๑๒	๑๘๐	๓๐	๓๐๐
๓	นครชัยศรี	๗๖	๘๗๐	๓๙	๔๒๐	๑๐	๑๐๐	๑๖	๒๔๐	๑๑	๑๑๐
๔	ดอนตูม	๔๗	๕๖๗	๒๔	๓๐๗	๑๐	๑๐๐	๖	๙๐	๗	๗๐
๕	บางเลน	๑๒๐	๒,๒๔๖	๘๒	๑,๗๙๑	๑๑	๑๑๐	๑๕	๒๒๕	๑๒	๑๒๐
๖	สามพราน	๙๖	๑,๓๑๓	๕๖	๘๕๓	๙	๙๐	๑๒	๑๘๐	๑๙	๑๙๐
๗	พุทธมณฑล	๖๕	๗๙๘	๔๘	๕๘๓	๕	๕๐	๙	๑๓๕	๓	๓๐
	รวมทั้งจังหวัด	๖๒๖	๙,๔๑๕	๓๖๘	๖,๔๑๐	๖๓	๖๓๐	๘๕	๑,๒๗๕	๑๑๐	๑,๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๓๕ แสดงข้อมูลการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคล จังหวัดนครปฐม

ที่	อำเภอ	กลุ่มเกษตรกรรวม (กลุ่ม)	สมาชิกรวม (ราย)	กลุ่มเกษตรกร					
				กลุ่มเกษตรกรทำนา		กลุ่มเกษตรกรทำสวน		กลุ่มเกษตรกรทำไร่	
				(กลุ่ม)	(ราย)	(กลุ่ม)	(ราย)	(กลุ่ม)	(ราย)
๑	เมืองนครปฐม	๕	๓๐๒	๑	๕๕	๒	๑๓๕	๒	๑๑๒
๒	กำแพงแสน	๒	๙๔	๒	๙๔	-	-	-	-
๓	นครชัยศรี	๑	๗๔	๑	๗๔	-	-	-	-
๔	ดอนตูม	๑	๖๕	๑	๖๕	-	-	-	-
๕	บางเลน	๑	๗๖	๑	๗๖	-	-	-	-
๖	สามพราน	๒	๑๑๑	-	-	๒	๑๑๑	-	-
๗	พุทธมณฑล	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งจังหวัด		๑๒	๗๒๒	๖	๓๖๔	๔	๒๔๖	๒	๑๑๒

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๓๖ แสดงข้อมูลสหกรณ์ภาคการเกษตร ที่เป็นนิติบุคคล จังหวัดนครปฐม

ที่	อำเภอ	จำนวนสหกรณ์รวม (สหกรณ์)	จำนวนสมาชิกรวม (ราย)	สหกรณ์การเกษตร		สหกรณ์ประมง		สหกรณ์นิคม	
				(สหกรณ์)	(ราย)	(สหกรณ์)	(ราย)	(สหกรณ์)	(ราย)
๑	เมืองนครปฐม	๓	๒๘,๑๕๐	๒	๒๘,๐๗๘	-	-	๑	๗๒
๒	กำแพงแสน	๗	๑,๔๕๘	๖	๑,๒๘๒	๑	๑๗๖	-	-
๓	นครชัยศรี	๑	๕๗๐	๑	๕๗๐	-	-	-	-
๔	ดอนตูม	๑	๒,๐๕๑	๑	๒,๐๕๑	-	-	-	-
๕	บางเลน	๓	๑,๒๒๙	๓	๑,๒๒๙	-	-	-	-
๖	สามพราน	๑	๔๓๑	๑	๔๓๑	-	-	-	-
๗	พุทธมณฑล	๑	๔๒๒	-	-	-	-	๑	๔๒๒
รวมทั้งจังหวัด		๑๗	๓๔,๓๑๑	๑๔	๓๓,๖๔๑	๑	๑๗๖	๒	๔๙๔

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๓๗ แสดงข้อมูลสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ที่เป็นนิติบุคคล จังหวัดนครปฐม

ที่	อำเภอ	สหกรณ์รวม (สหกรณ์)	สมาชิกรวม (ราย)	สหกรณ์ออมทรัพย์		สหกรณ์บริการ		สหกรณ์เครดิตยูเนียน		สหกรณ์ร้านค้า	
				(สหกรณ์)	(ราย)	(สหกรณ์)	(ราย)	(สหกรณ์)	(ราย)	(สหกรณ์)	(ราย)
๑	เมืองนครปฐม	๑๔	๒๒,๐๐๒	๘	๑๘,๘๔๖	๕	๓๑๙	-	-	๑	๒,๘๓๗
๒	กำแพงแสน	๔	๔,๘๖๖	๑	๑,๓๘๐	-	-	๑	๑๖๑	๒	๓,๓๒๕
๓	นครชัยศรี	๔	๔๑๒	๒	๓๔๙	๒	๖๓	-	-	-	-
๔	ดอนตูม	๑	๕๐	-	-	๑	๕๐	-	-	-	-
๕	บางเลน	๖	๓๙๓	๑	๑๔๖	๔	๑๖๕	-	-	๑	๘๒
๖	สามพราน	๑๖	๑๒,๕๔๗	๙	๓,๙๖๒	๕	๓๓๙	๒	๘,๒๔๖	-	-
๗	พุทธมณฑล	๕	๑,๓๕๔	๒	๒๙๓	๓	๑,๐๖๑	-	-	-	-
รวมทั้งจังหวัด		๕๐	๔๑,๖๒๔	๒๓	๒๔,๙๗๖	๒๐	๑,๙๙๗	๓	๘,๔๐๗	๔	๖,๒๔๔

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๓๘ แสดงการจัดชั้นคุณภาพสหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร

๑. สหกรณ์ภาคการเกษตร

ประเภท	ชั้น ๑	ชั้น ๒	ชั้น ๓	ชั้น ๔
สหกรณ์การเกษตร				
สหกรณ์กวางแห่งประเทศไทย จำกัด			๑	
สหกรณ์การเกษตรดอนตูม จำกัด	๑			
สหกรณ์การเกษตรบางเลน จำกัด	๑			
สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบางเลน จำกัด		๑		
สหกรณ์การเกษตรสตรีบางภาษี จำกัด			๑	
สหกรณ์การเกษตรสามพราน จำกัด			๑	
สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครปฐม จำกัด			๑	
สหกรณ์ปศุสัตว์กำแพงแสนพัฒนา จำกัด			๑	
สหกรณ์เครือข่ายโคเนื้อ จำกัด			๑	
สหกรณ์เมืองนครปฐม จำกัด	๑			
สหกรณ์แก้วเกษตร จำกัด			๑	
สหกรณ์โคนมกำแพงแสน จำกัด	๑			
สหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด	๑			
สหกรณ์โคเนื้อกำแพงแสน จำกัด			๑	
สหกรณ์การเกษตรนครชัยศรี จำกัด	๑			
สหกรณ์นิคม				
สหกรณ์บ้านคลองโยง จำกัด			๑	
สหกรณ์การเช่าซื้อที่ดินนครปฐม จำกัด	๑			
สหกรณ์ประมง				
สหกรณ์ผู้เลี้ยงกุ้งนครปฐม จำกัด			๑	
รวม	๗	๑	๑๐	๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๓๘ แสดงการจัดชั้นคุณภาพสหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร (ต่อ)

๒. สหกรณ์นอกภาคการเกษตร

ประเภท	ชั้น ๑	ชั้น ๒	ชั้น ๓	ชั้น ๔
สหกรณ์บริการ				
สหกรณ์บริการหอการค้านครปฐม จำกัด	๑			
สหกรณ์บ้านบางประแดงพัฒนา จำกัด			๑	
สหกรณ์บ้านมั่นคง เมืองศาลายา จำกัด		๑		
สหกรณ์บ้านมั่นคงชุมชนสามตำบล จำกัด			๑	
สหกรณ์บ้านมั่นคงเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ เฉลิมพระเกียรติ จำกัด			๑	
สหกรณ์รถยนต์โดยสารนครปฐม จำกัด			๑	
สหกรณ์รถยนต์โดยสารพุทธมณฑล จำกัด	๑			
สหกรณ์รวมใจริมทางรถไฟนครปฐม-ต้นสำโรง จำกัด			๑	
สหกรณ์หมู่บ้านสหพร จำกัด		๑		
สหกรณ์เคหะชุมชนบ้านฟ้าสดใส จำกัด			๑	
สหกรณ์เคหะชุมชนประชาร่วมใจ จำกัด			๑	
สหกรณ์เคหสถานคลองจินดา จำกัด		๑		
สหกรณ์เคหสถานชุมชนบางหลวง ร.๕ ๑๒๒ จำกัด			๑	
สหกรณ์เคหสถานทรัพย์มั่นคงบางหลวง จำกัด		๑		
สหกรณ์เคหสถานนนทรีเจ้าพระยา จำกัด	๑			
สหกรณ์เคหสถานบ้านพร้อมสุข จำกัด			๑	
สหกรณ์เคหสถานบ้านใหม่ร่วมใจพัฒนา จำกัด	๑			
สหกรณ์เคหะสถาน เกิด เงิน พูล ทรัพย์ จำกัด			๑	
สหกรณ์เคหะสถานบางแก้วฟ้า จำกัด			๑	
สหกรณ์เดินรถนครชัยศรี จำกัด		๑		
สหกรณ์เคหสถานชุมชนพระนครธนบุรี จำกัด	๑			
รวม	๕	๕	๑๑	๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๓๘ แสดงการจัดชั้นคุณภาพสหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร (ต่อ)

๒. สหกรณ์นอกภาคการเกษตร

ประเภท	ชั้น ๑	ชั้น ๒	ชั้น ๓	ชั้น ๔
สหกรณ์ร้านค้า				
ร้านสหกรณ์บางเลน จำกัด			๑	
ร้านสหกรณ์วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม จำกัด			๑	
ร้านสหกรณ์เกษตรศาสตร์ จำกัด			๑	
ร้านสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด	๑			
รวม	๑	๐	๓	๐
สหกรณ์เครดิตยูเนียน				
สหกรณ์เครดิตยูเนียนนักบุญเปโตร จำกัด	๑			
สหกรณ์เครดิตยูเนียนสระพัฒนา จำกัด	๑			
รวม	๒	๐	๐	๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๓๘ แสดงการจัดชั้นคุณภาพสหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร (ต่อ)

๒. สหกรณ์นอกภาคการเกษตร

ประเภท	ชั้น ๑	ชั้น ๒	ชั้น ๓	ชั้น ๔
สหกรณ์ออมทรัพย์				
สหกรณ์บางกอกไซเคิล อินดัสเตรียล ออมทรัพย์ จำกัด		๑		
สหกรณ์ออมทรัพย์ กลุ่มบริษัทอุตสาหกรรมพลาสติกไทย จำกัด		๑		
สหกรณ์ออมทรัพย์กรมการสัตว์ทหารบก จำกัด	๑			
สหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑนครปฐม จำกัด	๑			
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจนครปฐม จำกัด			๑	
สหกรณ์ออมทรัพย์ทานตะวันอุตสาหกรรม จำกัด		๑		
สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำกัด	๑			
สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานยางไอตานิ จำกัด	๑			
สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานอำพลฟูดส์โพรเซสซิง จำกัด	๑			
สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานเทศบาลนครนครปฐม จำกัด	๑			
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยศิลปากร จำกัด			๑	
สหกรณ์ออมทรัพย์ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค ๗ จำกัด	๑			
สหกรณ์ออมทรัพย์สามพรานการท่องเที่ยว จำกัด			๑	
สหกรณ์ออมทรัพย์เทพผดุงพรมะพร้าว จำกัด	๑			
สหกรณ์ออมทรัพย์แอล.เอ. ไปซิเคิล จำกัด	๑			
สหกรณ์ออมทรัพย์โทรเทคซีเทิล (ประเทศไทย) จำกัด	๑			
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลศาลายา จำกัด			๑	
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลศูนย์นครปฐม จำกัด	๑			
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลห้วยพลู จำกัด	๑			
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด	๑			
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำกัด	๑			
สหกรณ์ออมทรัพย์ไทยแอลกอฮอล์ จำกัด		๑		
สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขนครปฐม จำกัด	๑			
รวม	๑๕	๔	๔	๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๓๘ แสดงการจัดชั้นคุณภาพสหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร (ต่อ)

๓. กลุ่มเกษตรกร

ประเภท	ประเภทสหกรณ์	ชั้น ๑	ชั้น ๒	ชั้น ๓	ชั้น ๔
กลุ่มเกษตรกรทำนาดอนยายหอม	ทำนา		๑		
กลุ่มเกษตรกรทำนารามภิรมย์	ทำนา			๑	
กลุ่มเกษตรกรทำนابقูน้ำหลวง	ทำนา			๑	
กลุ่มเกษตรกรทำนาวังน้ำเขียว	ทำนา			๑	
กลุ่มเกษตรกรทำนาวัดละมุด	ทำนา		๑		
กลุ่มเกษตรกรทำนาสระพัฒนา	ทำนา			๑	
กลุ่มเกษตรกรทำสวนคลองจินดา	ทำสวน		๑		
กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ่งน้อย	ทำสวน			๑	
กลุ่มเกษตรกรทำสวนบางช้าง	ทำสวน		๑		
กลุ่มเกษตรกรทำสวนมาบแค	ทำสวน		๑		
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ทุ่งขวาง	ทำไร่			๑	
กลุ่มเกษตรกรทำไร่บ้านยาง	ทำไร่		๑		
กลุ่มเกษตรกรทำไร่หนองงูเหลือม	ทำไร่		๑		
รวม		๐	๗	๖	๐

๒.๗ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
 ตารางที่ ๓๙ แสดงข้อมูลแหล่งแปรรูป แหล่งกระจายสินค้า

สินค้า ลำดับ ที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ
๑	ข้าวนาปรัง ข้าวนาปี	๓๘	๑.บจก.หลักชัยธัญญวนิช ๒.บจก.โรงสีข้าวธัญสวัสดิ์ ๓.หจก.โรงสีไฟกิจวัฒนา ๔.บจก.หมุยหลิวทรัพย์ ๕.บจก.โรงสีกิจประเสริฐ ๖.หจก.โรงสีไทยเพิ่มผล (นครปฐม) ๗.โรงสีไฟทวีภัณฑ์ ๘.สหกรณ์การเกษตรเพื่อ การตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. นครปฐม จำกัด ๙.หจก.โรงสีแต่พานิชเจริญ ๑๐.บจก.แสงเจริญทรัพย์ ๑๑.บจก.โรงสีทรัพย์สมบัติ ๑๒.หจก.โรงสีนิวัตรพานิชย์ ๑๓.หจก.โรงสีวัฒนาพานิช ๑๔.หจก.ค้าธัญมงคล ๑๕.บจก.โรงสีรุ่งวานิช ๑๖.หจก.เกษตรรุ่งเรือง พัฒนา ๑๗.สิงห์โชคอำนวย ๒ ๑๘.บจก.ไทยหิรัญไรซ์มิลล์ ๑๙.หจก.โรงสีไฟ ป.เฟื่องฟู ัญญกิจ ๒๐.โรงสีสุรศักดิ์ ๒๑.หจก.โรงสีไฟปฐมวิวัฒน์ ๒๒.หจก.โรงสีอุดมธัญญา ๒๓.หจก.โรงสีอุ่นเจริญทรัพย์ ๒๔.บจก.ชัยอินเตอร์ไรซ์ ๒๕.บจก.โรงสีดีลอินเตอร์ไรซ์ ๒๖.บจก.ธัญญกิจนครปฐม (๒๕๒๑) ๒๗.บจก.โรงสีโชคถาวร ๒๘.หจก.โรงสีบ้านดอน	-	-	-	-
				-	-	-	-

สินค้า ลำดับ ที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ
			๒๙. หจก. โรงสีไฟสมบูรณ์ การค้า ๓๐. บจก. โรงสีเกษตรธรรม ๓๑. บจก. โรงสีข้าวเจริญ พาณิชย์ ๓๒. บจก. ทวีพัฒนา ๒ ๓๓. บจก. สหธัญ ๓๔. โรงสีสิงห์โชคอำนวย ๓๕. บจก. สหมิตรชูสังข์ ๓๖. บจก. โรงสีธัญญาพัฒนา ๓๗. บจก. โรงสี ช รุ่งเรือง (๑๙๙๕) ๓๘. บจก. สหชัย ๒	-	-	-	-
๒	พืชผัก			๘	๑. ตลาดปทุมมงคล ๒. บ. ชัชวาลอิมพอร์ต ๓. มูลนิธิเพื่อนพึ่งภา ๔. บ. สยามธานียามา ๕. บ. สวิฟท์ จก. ๖. บ. กำแพงแสน คี ซี เฟส ๗. บ. โกรออนเดอะ กราวด์ ๘. โรงพยาบาลใน จังหวัดและอำเภอ	๔	๑. ตลาดสี่มุมเมือง ๒. ตลาดไท ๓. ตลาดศรีเมือง ๔. บ. ซีพี รีเทลริง จก.
๓	อ้อยโรงงาน	๖	๑. โรงงานน้ำตาลมิตรผล ๒. บจก. น้ำตาลท่ามะกา กาญจนบุรี ๓. โรงงานน้ำตาล อุตสาหกรรมอุทอง จ. สุพรรณบุรี ๔. โรงงานน้ำตาลบ้านโป่ง ๕. โรงงานน้ำตาลราชบุรี ๖. อุตสาหกรรมมิตรเกษตร	-	-	-	-

สินค้าลำดับที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ
๔	กล้วยไม้	-	-	-	-	๗	๑.บ.บีเจออร์คิด ๒.บ.โฮมแลนด์ ๓.บ.บรูออร์คิด ๔.บ.ไทยเกรด ๕.บ.รอยแยล ๖.บ.เอ็มบี ๗.บ.เควี
๕	ส้มโอ	-	-	๒	๑.ตลาดปฐม-มงคล ๒.ตลาดท้องถิ่น	๓	๑.บ.สยามกรีน รังสิต ๒.บ.ไทฮง ๓.บ.เอสพี
๖	มะพร้าว น้ำหอม	-	-	๑	๑.ค้าส่ง (ล้าง)	-	-
๗	สุกร	-	-	๘	๑.ตลาดท้องถิ่น ๒.ตลาดทุ่งพระเมรุ ๓.ตลาดศรีวิชัย ๔.บจก.สามพราน ๕.ตะนาวศรี เฟรชชอป ๖.ร้านหมูถูก ๗.เพิ่มทรัพย์ฟาร์ม ๘.ร้านณัฐพิชา ทิรัญ พุดมิงค์	๗	๑.ผู้ค้าจังหวัดต่างๆ ๒.แม่คโคร ๓.เซนทรัลฟู๊ดรีเทล ๔.เอกชัยดีสทรี บิวชั่น ซีสเทม ๕.ซีพีเอฟ เทรดดิง ๖.เบทาโกรเกษตร อุตสาหกรรม ๗.บีกซี ซูเปอร์ เซ็นเตอร์
๘	โคนม (น้ำนมโค)	๓	๑.สหกรณ์โคนมกำแพงแสน จำกัด ๒.สหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด ๓.บ.ดัชมิลค์	๑	ร้านค้าปลีกใน จังหวัด	-	-
๙	โคเนื้อ	-	-	๓	๑.ร้านค้าในจังหวัด ๒.KU Beef ๓.Max Beef	๓	๑.ร้านต่างจังหวัด ๒.โมเดิลเทรด ๓.Food shop
๑๐	ไก่ไข่			๕	๑.ร้านค้าในจังหวัด ๒.เกษมชัยฟู้ด ๓.ชนมพรฟาร์ม ๔.รุ่งโรจน์ฟาร์ม ๕.ประพันธ์ฟาร์ม	๖	๑.บ.ซีพี ๒.แม่คโคร ๓.เทสโก้โลตัส ๔.ห้างใน กทม. ๕.Food shop

สินค้า ลำดับ ที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ
							๖.ส่งออก ต่างประเทศ
๑๑	กุ้งก้ามกราม	-	-	๓	๑.ตลาดปทุมมงคล ๒.ตลาดเทศบาล ๓.ตลาดทรัพย์สินส่วน พระมหากษัตริย์	๒	๑.ตลาดมหาชัย ๒.ร้านอาหารใน ต่างจังหวัด
๑๒	ปลานิล	-	-	๒	๑.ตลาดปลาบางเลน ๒.ตลาดในจังหวัด	๒	๑.ตลาดมหาชัย ๒.ร้านอาหารใน ต่างจังหวัด

ข้อมูล ณ เดือน มีนาคม ๒๕๖๖

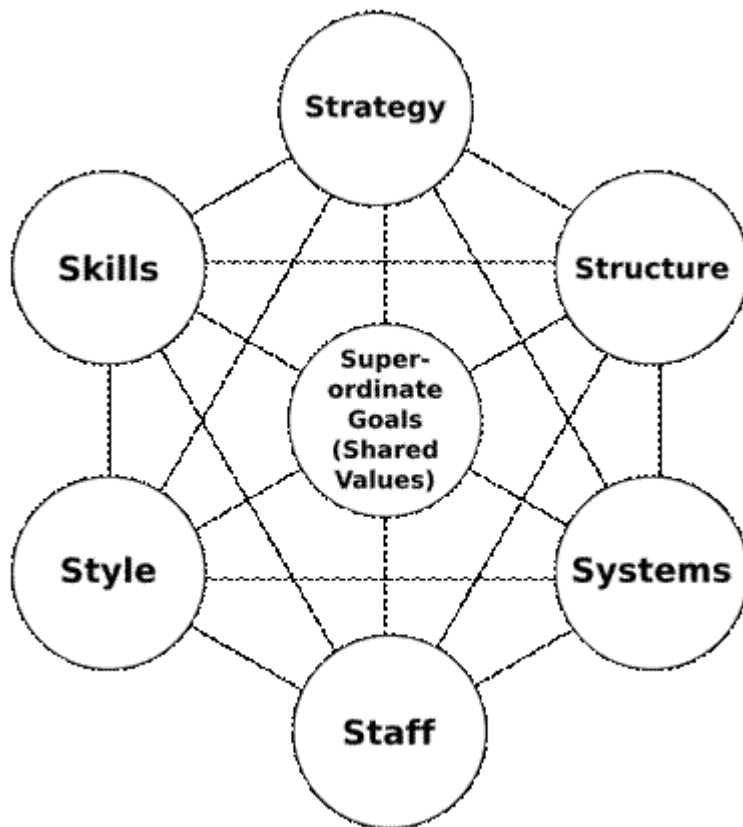
ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและ ทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ในการจัดทำยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร จำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมเพื่อทราบจุดยืน และทิศทางของการพัฒนาที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม ร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ระดมความคิดโดยใช้ทฤษฎี SWOT Analysis และ Tows Matrix เป็นเครื่องมือวิเคราะห์ปัจจัยภายในภายนอก และ Tows Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ สรุปได้ดังนี้

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดโดยใช้หลักการ ๗S ของแมคคินซี (McKinsey ๗S Framework)

McKinsey ๗S Framework เป็นการวิเคราะห์ที่มองจากภายในออกสู่ภายนอก (Inside-out) เพื่อระบุจุดแข็ง (Strength) และจุดอ่อน (Weakness) ภายในองค์กร ทั้งยังเป็นการประเมินสมรรถนะการทำงานขององค์กรว่าสามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายร่วมที่วางไว้ได้หรือไม่

รูปที่ ๑๕ หลักการ ๗S ของแมคคินซี (McKinsey ๗S Framework)

ซึ่งสามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม ผ่านกรอบแนวคิด ๗S Framework ได้ดังนี้

ตารางที่ ๔๐ การวิเคราะห์ปัจจัยภายในด้วย McKinsey ๗-S Framework

McKinsey ๗-S Framework	จุดแข็ง	จุดอ่อน
๑. กลยุทธ์ (Strategy)	๑. มีความต่อเนื่องและชัดเจนในด้านการส่งเสริมสินค้าเกษตรในภาพรวมของกระทรวงเกษตรฯ ๒. กลยุทธ์มีการดำเนินครบถ้วน ทั้งห่วงโซ่อุปทานตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เช่นสร้างการรับรู้ที่ดี การขยายพื้นที่เพื่อเพิ่มผลผลิต การส่งเสริมทางการตลาด และช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์	๑. การดำเนินการบางกิจกรรมต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานนอกกระทรวง เนื่องจากไม่ใช่บทบาทภารกิจของหน่วยงานในกระทรวงเกษตรฯ ทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่อง และล่าช้า
๒. โครงสร้างองค์กร (Structure)	๑. โครงสร้างการบริหารงานเป็นไปตามระเบียบ ๒. มีการบริหารงานตามลำดับชั้น การบังคับบัญชา	๑. บางหน่วยงานรับผิดชอบงานมากเกินไป เช่นสำนักงานเกษตรจังหวัด
๓. ระบบ (System)	๑. มีการใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ในการสื่อสารสั่งการ ทำให้ทำงานได้อย่างรวดเร็ว ๒. หน่วยงานทำงานกันในลักษณะมีส่วนร่วม ทำให้ทำงานรวมกันเป็นหนึ่งเดียว	๑. ระบบราชการมีการสั่งการที่เป็นขั้นตอน ลำดับชั้นมากเกินไป ทำให้การตัดสินใจมีความล่าช้า ๒. มีการประชุมมากเกินไปเป็นประจำ
๔. รูปแบบ (Style)	๑. มีการทำงานบนพื้นฐานของข้อเท็จจริง ๒. มีการสร้างความเป็นกันเองในการทำงาน ๓. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้เข้าถึงได้ ผู้ปฏิบัติงานสามารถแสดงความคิดเห็นได้ ๔. เน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน	๑. บางหน่วยงานรับผิดชอบภาระงานจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นต้องส่งผู้แทนมาประชุม ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ๒. เจ้าหน้าที่ที่มีความกดดันในการทำงาน จากลักษณะคิดเร็วทำเร็วของผู้บริหาร
๕. บุคลากร (Staff)	๑. มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง พร้อมช่วยเหลือกัน ๒. บุคลากรจำนวนมากเป็นคนในพื้นที่ หรืออยู่ในพื้นที่มานาน ทำให้เข้าใจพื้นที่เป็นอย่างดี	๑. บุคลากรบางหน่วยงานมีจำนวนไม่เพียงพอ ขาดความต่อเนื่องในการประสานงาน เนื่องจากต้องมีการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่
๖. ทักษะ (Skill)	๑. บุคลากรของหน่วยงานมีทักษะ	๑. บุคลากรไม่ได้รับการสนับสนุน

McKinsey ๗-S Framework	จุดแข็ง	จุดอ่อน
	ที่หลากหลาย สามารถช่วยเหลือหน่วยงานอื่น และขับเคลื่อนงานได้เป็นอย่างดี พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง เช่น การทำงานในภาวะวิกฤตโรคอุบัติใหม่ เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๑๙ เป็นต้น	ในการเข้ารับการอบรมจากส่วนกลาง ๒.ขาดแคลนระบบแอปพลิเคชันในการจัดประชุมแบบออนไลน์ เช่น Zoom
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Value)	๑. องค์กรมีค่านิยมมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก ๒. องค์กรมีความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน พร้อมอุทิศตนทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	๑. บุคลากรบางส่วนไม่ได้เป็นคนในพื้นที่ ทำให้ไม่มีความรู้สึกร่วมเป็นหนึ่งเดียวกับองค์กรเท่าที่ควร

๒. การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก โดยใช้หลักการ PEST Analysis

PEST เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์แผนงานองค์กร เพื่อวิเคราะห์สภาพรวมและแนวโน้มความสำเร็จในการดำเนินงาน ตลอดจนปัจจัยที่จะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กรในอนาคต ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ ๔ ปัจจัยสำคัญ คือ ด้านความมั่นคงทางการเมือง (Political) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ด้านสังคม (Social) และด้านเทคโนโลยี (Technology) ซึ่งสามารถวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกของจังหวัดนครปฐมในมิติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจังหวัดได้ดังนี้

ตารางที่ ๔๑ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกด้วย PEST

PEST Analysis	โอกาส (Opportunity)	ภัยคุกคาม (Threat)
๑. ด้านการเมือง (Political)	๑. จังหวัดนครปฐม เป็นจังหวัดปริมณฑลที่มีการคมนาคมสะดวก เป็นประตูสู่ชายแดนภาคตะวันตกและภาคใต้ และเป็นพื้นที่เชื่อมโยงจากกรุงเทพมหานครถึงชายแดนประเทศเมียนมาร์ที่ใกล้ที่สุด ๒. ภาคประชาชน เอกชน และภาครัฐมีความเข้าใจกัน พร้อมร่วมมือขับเคลื่อนนโยบายของจังหวัด ๓. นโยบายของรัฐบาลที่เน้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เช่น ประชารัฐ	๑. นโยบายของรัฐบาลความต่อเนื่องอาจเป็นเพราะมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร
๒. ด้านเศรษฐกิจ (Economic)	๑. จังหวัดนครปฐมเป็นแหล่งอาหารของคนกรุงเทพฯ เนื่องจากมีระยะทางไม่ไกลกัน ๒. กระแสความต้องการของผู้บริโภคให้ความสนใจต่อมาตรฐานสินค้าที่ปลอดภัย และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ส่งผลต่อโอกาสการขยายตลาดผลผลิตเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์	๑. รายได้หลักของจังหวัดมาจากภาคอุตสาหกรรม ๒. ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ โรคระบาดบางพื้นที่ ๓. แรงงานภาคการเกษตรของจังหวัดกำลังลดลงและแรงงานมีอายุ

PEST Analysis	โอกาส (Opportunity)	ภัยคุกคาม (Threat)
	๓. การเปิดการค้าเสรีประชาคมอาเซียนเป็นการขยายตลาดสินค้า อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวของจังหวัด	มากขึ้น ๔. การเข้ามาของบริษัทค้าปลีกขนาดใหญ่ส่งผลต่อธุรกิจค้าปลีกของผู้ประกอบการท้องถิ่นในจังหวัด
๓. ด้านสังคม (Social)	๑. นโยบายการกระตุ้นและส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล สนับสนุนให้จังหวัดพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา และพหุวัฒนธรรม รวมทั้งมิติอื่นๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น ๒. เป็นเมืองศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาค โดยมีสถาบันการศึกษาทุกระดับ มีมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีชื่อเสียงอยู่ในพื้นที่ โดยติดอันดับ ๔ จังหวัดที่มีความก้าวหน้าทางการศึกษามากที่สุดของประเทศ	๑. ปัญหาสภาพการจราจรในเขตเมือง ๒. ปัญหาสภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ผลผลิตทางการเกษตรขายไม่ได้ราคา
๔. ด้านเทคโนโลยี (Technology)	๑. มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนา/ปรับปรุงตลอดห่วงโซ่อุปทานในขบวนการผลิตสินค้าเกษตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒. ความก้าวหน้าของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัย สร้างโอกาสการใช้สื่อออนไลน์ ช่วยลดต้นทุนการตลาดและการประชาสัมพันธ์ แม้ในภาวะวิกฤตโรคระบาด เช่น การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ๓. รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการทำงาน (Government ๔.๐)	๑. ประชาชนยังขาดความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีอย่างรู้เท่าทัน ซึ่งอาจเป็นต้นเหตุของอาชญากรรมหรือการถูกหลอกลวงได้ ๒. ประชาชนขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สูญเสียโอกาสในการพัฒนาต่างๆ

๓. การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

๓.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

จุดแข็ง (Strengths : S)

๑. ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่ของจังหวัดนครปฐมเป็นที่ราบ ไม่มีภูเขาและป่าไม้ มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านจังหวัดจากทิศเหนือไปสู่อ่าวไทยที่พื้นที่ตอนกลางของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่ม มีแหล่งน้ำกระจายเป็นแห่ง ๆ ส่วนพื้นที่ทางด้านตะวันออกและด้านใต้เป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน มีคลองธรรมชาติและคลองข่อยที่ขุด ขึ้นอยู่มากจึงเหมาะกับการเพาะปลูก และการทำเกษตร
๒. สภาพภูมิอากาศ ร้อนชื้นและเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล เหมาะสมกับการปลูกพืชหลากหลายชนิด
๓. จังหวัดนครปฐมมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านทรัพยากรดินและแหล่งน้ำมีความอุดมสมบูรณ์มีระบบชลประทานครอบคลุมทั่วพื้นที่ เนื่องจากได้รับน้ำจากเขื่อนแม่กลองและแม่น้ำเจ้าพระยาทำให้มีความพร้อมด้านการทำการเกษตรที่หลากหลาย พร้อมเป็นเมืองผลิตอาหาร เกษตร และอุตสาหกรรม

๔. เป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้เขตเมืองหลวงมีการคมนาคมขนส่งความสะดวกและเขตพื้นที่อุตสาหกรรม ทำให้ได้เปรียบในเรื่องของการขนย้ายพืชผลทางการเกษตร ทั้งด้านต้นทุน และระยะเวลาในการเดินทาง
๕. จังหวัดนครปฐมมีฐานทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวทำให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่สำคัญหลายจุด รวมทั้งตลาดน้ำ ร้านอาหาร/คาเฟ่ ที่มีความหลากหลาย
๖. จังหวัดนครปฐมมีโรงงานอุตสาหกรรมอาหารและเกษตรแปรรูปจำนวนมาก
๗. มีตลาดรวบรวมจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรภายในจังหวัดและในจังหวัดใกล้เคียง
๘. มีสถาบันการศึกษาจำนวนมากตั้งอยู่ในพื้นที่
๙. มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น GI ได้แก่ ส้มโอ มะพร้าวน้ำหอม (กำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการขอรับรอง)
๑๐. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง
๑๑. เริ่มมีเกษตรกรที่เป็นคนรุ่นใหม่เพิ่มขึ้น ทำให้สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเกษตร

จุดอ่อน(Weakness: W)

๑. การขยายตัวของพื้นที่เมือง ชุมชน และอุตสาหกรรมที่ขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรลดลงต่อเนื่อง
๒. ปัญหาการทำเกษตรแบบใช้สารเคมีทำให้เกิดต้นทุนการผลิตที่สูงโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพและมีผลเสียต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมคุณภาพดินเสื่อมโทรมเกิดสารเคมีตกค้างในดิน
๓. เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดมีการขาดต่อช่วงพืช ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและผลเสียต่อดิน
๔. แรงงานภาคการเกษตรลดลง ค่าแรงงานเฉลี่ยสูงขึ้น ข้อจำกัดด้านแรงงาน/ขาดแคลนแรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าว
๕. สินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น GI ได้แก่ ส้มโอ มีพื้นที่ปลูกลดลงเนื่องจากการเกิดอุทกภัยความเสียหาย
๖. กลุ่มสหกรณ์บางแห่งไม่มีความพร้อม และขาดผู้มีความรู้ในการใช้งานอุปกรณ์การตลาดที่ได้รับการสนับสนุน ทำให้เกิดการใช้งานที่ไม่คุ้มค่า ขาดการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้
๗. เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมาก มีวิธีการเกษตรและแบบดั้งเดิม และวิถีคิดแบบเดิม ๆ ทำให้ไม่สามารถปรับใช้เทคโนโลยีในการผลิต ทำให้ยากต่อการส่งเสริมและบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ
๘. ขาดเกษตรกรรุ่นใหม่
๙. เกษตรกรไม่เห็นถึงประโยชน์ของการบันทึกบัญชีจึงทำให้เกษตรกรไม่ลงบันทึกบัญชี
๑๐. เกษตรกรยังปรับตัวช้าไม่ทันเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ขาดโอกาสในเรื่องพัฒนาผลผลิตและการตลาด ซึ่งมีการแข่งขันที่สูงขึ้น
๑๑. ขาดการสร้างการรับรู้ต่อผู้บริโภคให้ตระหนักถึงการบริโภคสินค้าที่มีความปลอดภัยและได้มาตรฐาน
๑๒. ชุมชนส่วนใหญ่เป็นชุมชนเมือง ทำให้การขยายพื้นที่เกษตรเป็นไปได้ยาก

๓.๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

โอกาส (Opportunities: O)

๑. นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้าไปยกระดับการผลิตนำไปสู่การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม (BCG Model)
๒. รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเอง และการอยู่ดีมีสุข เป็นการสร้างโอกาสของสมาชิกสหกรณ์ในชุมชนและช่วยสร้างเครือข่ายธุรกิจระหว่างชุมชนและสหกรณ์
๓. ตลาดท่องเที่ยวขยายตัวหลังจากสถานการณ์โควิด
๔. กระแสการรักษาสุขภาพทำให้ผู้บริโภคให้ความสนใจด้านอาหารปลอดภัย/เกษตรปลอดภัย
๕. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้เกษตรกรรุ่นใหม่ขายสินค้าถึงผู้บริโภคโดยตรง โดยใช้การตลาดออนไลน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็วและสะดวกขึ้น
๖. การเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางคมนาคม ส่งผลให้เกิดโอกาสการขายตลาด
๗. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหลายแหล่ง เช่น งบประมาณศาสตร์จังหวัด กลุ่มจังหวัด และงบอบจ.เงินอุดหนุนรายตำบลจากภาครัฐ
๘. ภาคธุรกิจให้ความสนใจ ด้านอุตสาหกรรมเกษตรเพิ่มขึ้น
๙. สถานการณ์ภัยแล้ง (เอลนีโญ) ส่งผลต่อความต้องการน้ำในภาคการเกษตร

ภัยคุกคาม (Threats: T)

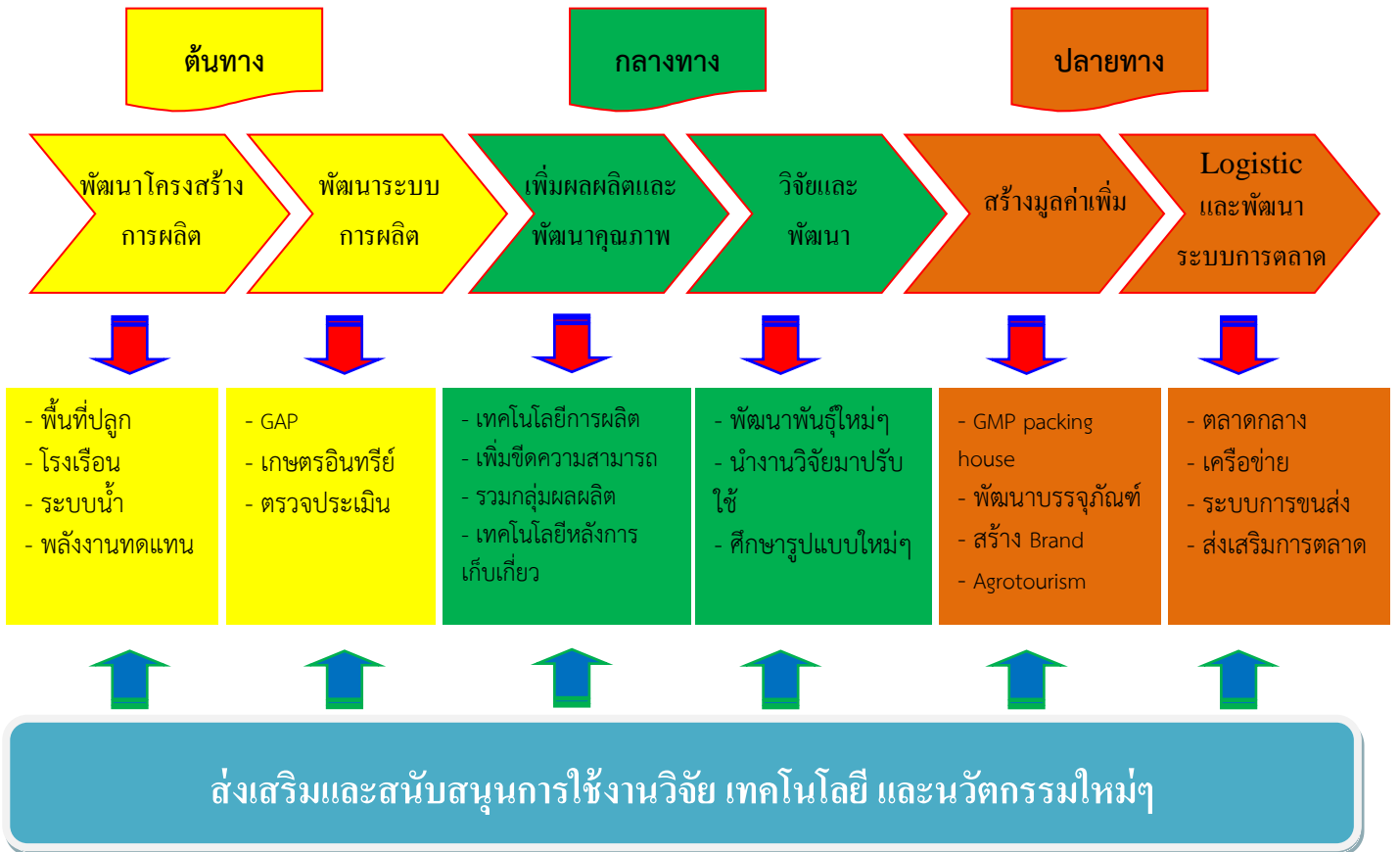
๑. นโยบายภาครัฐมีการเปลี่ยนแปลง ขาดความต่อเนื่องใน การดำเนินการ
๒. ความผันผวนทางการเมืองในปัจจุบันก่อให้เกิดความไม่มั่นคงทางนโยบาย วิธีปฏิบัติ ตลอดจนแนวทางการพัฒนาการเกษตรที่ชัดเจน
๓. ธุรกิจเอกชนมีการเจริญเติบโตมากขึ้น มีการช่วงชิงตลาดที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน
๔. ค่าแรงขั้นต่ำที่เพิ่มขึ้นทำให้แรงงานออกจากภาคการเกษตร
๕. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกส่งผลต่อผลผลิตของเกษตรกร
๖. มาตรการกีดกันทางการค้าของต่างประเทศทำให้การส่งออกมีความยุ่งยาก
๗. สถานการณ์ความไม่สงบของต่างประเทศ (รัสเซีย+ยูเครน) และสภาวะเศรษฐกิจโลก ส่งผลต่อความต้องการสินค้าเกษตร
๘. ขาดงานวิจัยด้านการเกษตรที่จะนำไปประยุกต์ใช้
๙. ผลกระทบจากสถานการณ์ภัยพิบัติและโรคระบาด ทำให้รายได้เกษตรกรลดลง

๓.๓ การกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๔๒ : การกำหนดกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p style="text-align: center;">S จุดแข็ง (ภายใน)</p> <p>๑. มีระบบชลประทานครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด</p> <p>๒. ดินอุดมสมบูรณ์</p> <p>๓. มีการเกษตรที่หลากหลาย</p> <p>๔. ใกล้ตลาดรวบรวมผลผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>๕. การขนส่งสินค้าเกษตรสะดวกรวดเร็ว</p> <p>๖. เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย</p>	<p style="text-align: center;">W จุดอ่อน (ภายใน)</p> <p>๑. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ยังคงมีการใช้สารเคมี</p> <p>๒. ขาดเกษตรกรรุ่นใหม่</p> <p>๓. ขาดแรงงานภาคการเกษตร</p> <p>๔. มีปัญหาสถานะ ด้านสิ่งแวดล้อม</p>
<p style="text-align: center;">O โอกาส(ภายนอก)</p> <p>๑. นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับการปฏิรูปภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม</p> <p>๒. ภาครัฐให้ความสนใจ ด้านอุตสาหกรรมเกษตรเพิ่มขึ้น</p> <p>๓. กระแสความต้องการและสนใจพืชสมุนไพรต้านไวรัสโควิด ๑๙ เช่น ฟ้าทะลายโจร กระชาย ชิง</p> <p>๔. นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p>	<p style="text-align: center;">SO</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>S๓O๓ – ส่งเสริมการผลิตการเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่</p> <p>S๑O๑ – ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>S๕O๔ – พัฒนาระบบการผลิตการแปรรูปให้มีมูลค่าสูงได้มาตรฐานและปลอดภัยตรงตามความต้องการของตลาด</p> <p>S๖O๒-พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตรโดยใช้องค์ความรู้งานวิจัยจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่</p>	<p style="text-align: center;">WO</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>W๑O๑ – สร้างเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรให้เป็นมืออาชีพ</p> <p>W๒O๔ – พัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรเพื่อปรับเปลี่ยนการผลิตให้ได้มาตรฐานและมีมูลค่าสูง</p>
<p style="text-align: center;">T ภัยคุกคาม (ภายนอก)</p> <p>๑. ราคาปัจจัยการผลิตราคาสูง</p> <p>๒. ภัยธรรมชาติทำให้เกิดมีพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากในบางอำเภอ</p> <p>๓. นโยบายของรัฐบาลไม่ต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาของจังหวัด</p> <p>๔. ภัยที่เกิดจากโรคอุบัติใหม่ เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙</p>	<p style="text-align: center;">ST</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>S๑T๒ – ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร</p> <p>S๓T๔ – พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตรโดยใช้องค์ความรู้งานวิจัยจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่</p>	<p style="text-align: center;">WT</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>W๔T๒ – บริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบมีส่วนร่วมให้เกิดความตระหนักในการวางแผนการผลิตได้</p> <p>W๑T๑ – ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน</p>

Road Map การพัฒนาการเกษตรจังหวัดนครปฐม

รูปที่ ๑๖ : แสดงทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เป็นแหล่งสินค้าทางการเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานสากล และเกษตรอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูง (High values Agriculture products) ด้วยการส่งเสริมเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”

๒. พันธกิจ

๒.๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง ปรับเปลี่ยนทัศนคติและความรู้ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีและการตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๒ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรให้มีมาตรฐานปลอดภัย และมีมูลค่าสูง ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ด้วยการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม

๒.๓ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างสมดุล ยั่งยืน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นธรรม

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals)

๓.๑ เกษตรกรในจังหวัดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้ที่มั่นคงและเพิ่มขึ้น ๓ เท่าใน ๔ ปี

๓.๒ สินค้าเกษตรที่สำคัญได้แก่ ข้าว พืชผัก พืชสมุนไพร ส้มโอ ถั่วลิสง ทุเรียน กุ้งขาวแวนนาไม กุ้งก้ามกราม ปลาช่อน ปลาหมอสี สุนัข โคเนื้อ/โคนม ไก่เนื้อ/ไก่ไข่ เป็ด และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผลิตผลทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์จากเกษตรปศุสัตว์ (คาเฟ่/ร้านอาหาร/Modern Street Food) ของจังหวัดได้รับการพัฒนากระบวนการผลิต เพื่อให้ได้มาตรฐานและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

๓.๓ ทรัพยากรทางการเกษตรถูกนำไปใช้เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

๔.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มศักยภาพ ทักษะ ความรู้ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรด้วยการส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรและนวัตกรรม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ๑) เกษตรกรมีความรู้และทักษะสมัยใหม่ รายได้มั่นคง สามารถพัฒนาอาชีพและความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร
- ๒) พัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาเกษตรกร
- ๓) เพื่อผลักดันให้มีการนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรไปใช้ประโยชน์มากขึ้น

ตัวชี้วัด

- ๑) จำนวนพื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น

- ๒) จำนวนสถาบันเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง และปริมาณธุรกิจของสถาบันเกษตรกรเพิ่มขึ้น
- ๓) จำนวนเกษตรกรและผู้รับบริการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้เพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- ๑) พัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรเพื่อปรับกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐานและมีมูลค่าสูง
- ๒) พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตรโดยใช้องค์ความรู้ งานวิจัยจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่
- ๓) สร้างเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรให้เป็นมืออาชีพ (Smart Farmer & Smart CO-operator)

๔.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าทางเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) และสร้างห่วงโซ่มูลค่าใหม่ (new value chain) ให้มีการแข่งขันและเพิ่มมูลค่า

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ๑) เพื่อสนับสนุนกระบวนการผลิต แปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรไปสู่คุณภาพและมาตรฐานสินค้าปลอดภัย
- ๒) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร) และสร้างห่วงมูลค่าใหม่ (new value chain)

ตัวชี้วัด

- ๑) จำนวนแปลง/ ฟาร์มที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- ๑) ส่งเสริมการผลิตการเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่
- ๒) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- ๓) ส่งเสริมกระบวนการสร้างสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูง ได้มาตรฐานและปลอดภัย ตรงตามความต้องการของตลาด

๔.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริหารจัดการการใช้ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Agriculture) และสอดคล้องกับบริบทสังคมเมือง

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ๑) เพื่อให้เกิดการบูรณาการจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน

ตัวชี้วัด

- ๑) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการจัดการและฟื้นฟู
- ๒) ร้อยละของพื้นที่การเกษตรที่มีน้ำเพียงพอและมีคุณภาพ
- ๓) จำนวนองค์กรเกษตรกรที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากร

กลยุทธ์

- ๑) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ๒) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน
- ๓) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบมีส่วนร่วมให้เกิดความตระหนักในการวาง

แผนการผลิตได้

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม (พ.ศ. ๒๕๖๖- ๒๕๗๐)

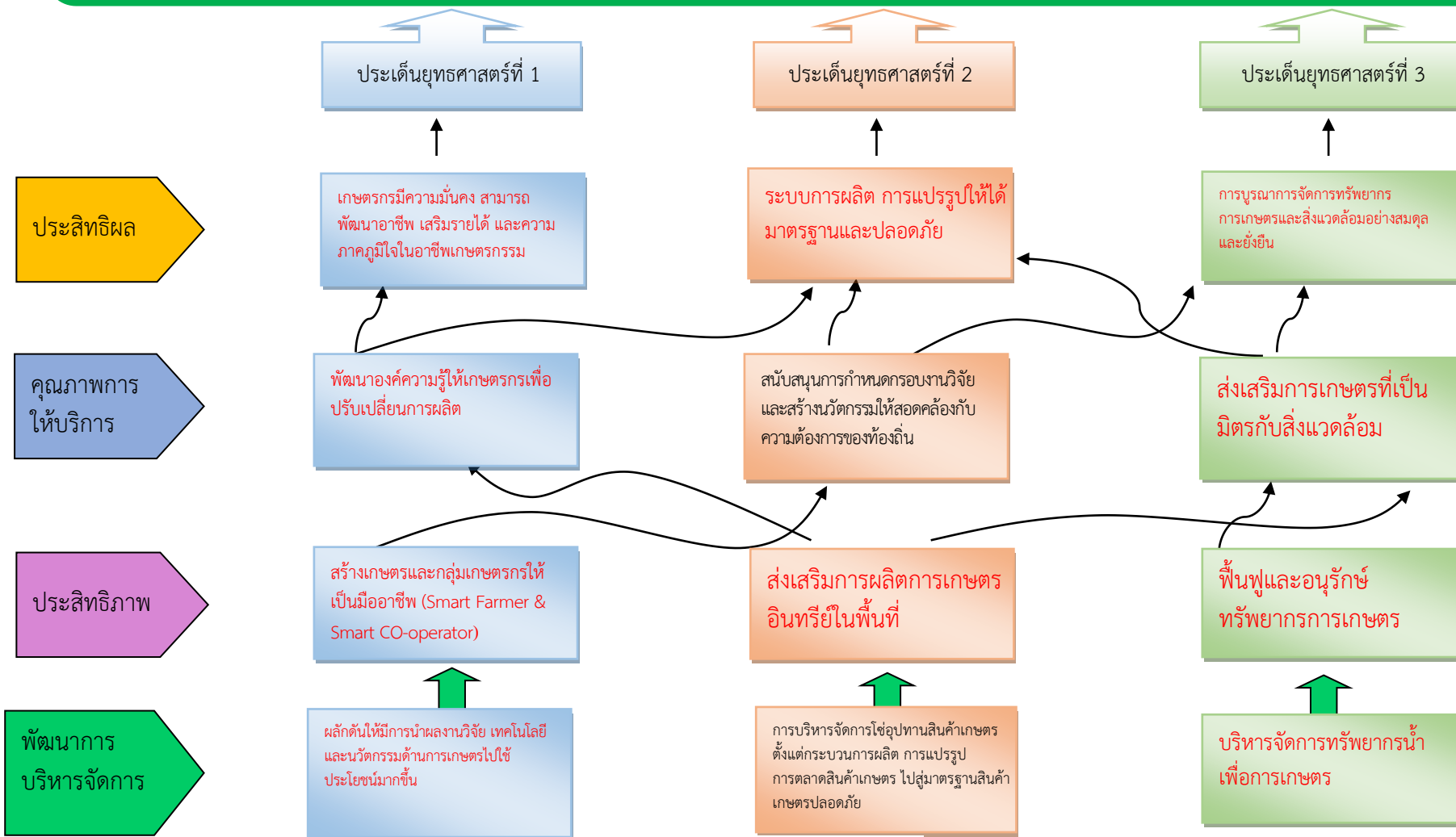
ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๑.ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : เพิ่มศักยภาพ ทักษะ ความรู้ ให้กับเกษตรกรและกลุ่ม เกษตรกรด้วยการส่งเสริม เทคโนโลยีการเกษตรและ นวัตกรรม	๑) เกษตรกรมีความรู้ และทักษะสมัยใหม่ รายได้มั่นคง สามารถ พัฒนาอาชีพและความ ภาคภูมิใจในอาชีพ เกษตรกรรม	๑) จำนวนพื้นที่การทำ เกษตรกรรมยั่งยืน เพิ่มขึ้น	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕	๓๐	๑๐๐ ไร่	๑) พัฒนาองค์ความรู้ให้ เกษตรกรเพื่อปรับ กระบวนการผลิตให้ได้ มาตรฐานและมีมูลค่าสูง ๒) พัฒนาเทคโนโลยีการ ผลิตสินค้าเกษตรโดยใช้องค์ ความรู้ งานวิจัยจาก สถาบันการศึกษาในพื้นที่ ๓) สร้างเกษตรกรและกลุ่ม เกษตรกรให้เป็นมืออาชีพ (Smart Farmer & Smart CO-operator)
	๒) พัฒนาและเชื่อมโยง เครือข่ายและพาติ เครือข่ายในการพัฒนา เกษตรกร	๒) จำนวนสถาบัน เกษตรกรที่มีความ เข้มแข็งและปริมาณ ธุรกิจของสถาบัน เกษตรกรเพิ่มขึ้น	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕ แห่ง	
	๓) เพื่อผลักดันให้มีการ นำผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้าน การเกษตรไปใช้ ประโยชน์มากขึ้น	๓) จำนวนเกษตรกรและ ผู้รับบริการได้รับการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีและ นวัตกรรม สามารถนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ เพิ่มขึ้น	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๒๕๐ ราย	

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๒.ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : พัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร จัดการสินค้าทางเกษตรตลอด ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) และสร้างห่วงโซ่มูลค่าใหม่ (new value chain) ให้มีการ แข่งขันและเพิ่มมูลค่า	๑) เพื่อสนับสนุน กระบวนการผลิต การ แปรรูป การตลาดสินค้า เกษตรให้มีคุณภาพและ มาตรฐานปลอดภัย ๒) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการโซ่ อุปทานสินค้าเกษตรและ สร้างห่วงโซ่มูลค่าใหม่ (New value chain)	๑) จำนวนแปลง/ฟาร์ม/ สถานประกอบการที่ผ่าน การรับรองมาตรฐาน เพิ่มขึ้น	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๕๐๐ แปลง/ ฟาร์ม/ สถาน ประกอบ การ	๑) ส่งเสริมการผลิต การเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ ๒) ส่งเสริมการผลิตสินค้า เกษตรโดยใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขัน ๓) พัฒนาระบบการผลิต การแปรรูปให้มีมูลค่าสูงได้ มาตรฐานและปลอดภัยตรง ตามความต้องการของตลาด
๓.ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : บริหารจัดการการใช้ ทรัพยากรการเกษตรและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม (Green Agriculture) และ สอดคล้องกับบริบทสังคม เมือง	เพื่อให้เกิดการบูรณาการ จัดการทรัพยากร การเกษตรและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน	๑) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับ การจัดการและฟื้นฟู ๒) ร้อยละของพื้นที่ การเกษตรที่มีน้ำ เพียงพอและมีคุณภาพ ๓) จำนวนองค์กร เกษตรกรที่มีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑,๐๐๐ ไร่ ร้อยละ ๗๐ ๕๐ องค์กร	๑) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ ทรัพยากรการเกษตร ๒) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓) บริหารจัดการทรัพยากร น้ำแบบมีส่วนร่วมให้เกิด ความตระหนักในการวาง แผนการผลิตได้

๖. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

วิสัยทัศน์

“เป็นแหล่งสินค้าทางการเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานสากล และเกษตรอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูง (High values Agriculture products) ด้วยการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”

แนวทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม ประจำปี พ.ศ. 2569

หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดนครปฐม มีภารกิจหลักในการส่งเสริมการเกษตรด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ การปรับปรุงบำรุงดิน การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ การตรวจรับรองมาตรฐาน รวมถึงการรวมกลุ่มเกษตรกร/จัดตั้งสหกรณ์การเกษตร เพื่อให้การพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม มีประสิทธิภาพและเกิดการพัฒนาที่สอดคล้องการกับการทำการเกษตรในพื้นที่ โดยจะเสนอของบประมาณจาก งบยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดประจำปี พ.ศ.2569 และงบปกติที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

หน่วยงาน	งบยุทธศาสตร์จังหวัด		งบปกติ	
	จำนวนโครงการ	พ.ศ.2569	จำนวนโครงการ	พ.ศ.2569
1.สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม	1	4,806,650	5	144,400
2.สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม	1	2,148,100	22	3,259,305
3.สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม			8	442,150
4.สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม	2	781,180	9	4,156,675
5.สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม			14	4,704,540
6.สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครปฐม			7	294,250
7.โครงการชลประทานนครปฐม			10	6,279,609
8.สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครปฐม			17	1,848,450
9.สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม	1	1,713,400	16	3,552,710
10.ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม			8	2,674,829
รวม	5	9,449,330	116	27,356,918

โครงการที่เสนอของยุทธศาสตร์จังหวัด ปี 2569 จำนวน 5 โครงการ 9,449,330 บาท

๑) การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง (ส้มโอ มะพร้าว น้ำหอม หน่อไม้ฝรั่ง ปลาสด ยาง กุ้งก้ามกราม โคนม) วงเงิน ๔,๘๐๖,๖๕๐ บาท

หน่วยงานดำเนินงานหลัก สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

หน่วยงานร่วมดำเนินการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการทางการเกษตรให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและการแปรรูป เพื่อให้เกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตของสินค้าเกษตร

๓. เพื่อส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โดยการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้น เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของตลาด

๔. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีไปใช้ในภาคการเกษตร และเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจ ผู้ประกอบการทางการเกษตร ให้มีความพร้อมและสามารถในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างเครือข่ายการถ่ายทอด

เป้าหมาย เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอ มะพร้าว น้ำหอม หน่อไม้ฝรั่ง และเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงกุ้งก้ามกราม ปลากัดสี/ปลาสด ยาง และโคนม ในจังหวัดนครปฐม รวมทั้งสิ้น ๓๑๕ ราย

๒) การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตข้าว พืชผัก ไม้ผล จังหวัดนครปฐม วงเงิน ๒,๑๔๘,๑๐๐ บาท

หน่วยงานดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการลงทุนเพิ่มผลผลิตให้กับเกษตรกร

๒. เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดนครปฐมให้ได้คุณภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอ ๔๐ ราย มะพร้าว น้ำหอม ๘๐ ราย หน่อไม้ฝรั่ง ๔๐ ราย และการรับรอง/ต่ออายุนครปฐมปลอดภัย และนครปฐมการ์นตี

๓) การยกระดับห่วงโซ่การผลิตเนื้อสุกร ให้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค วงเงิน ๕๑๓,๘๘๐ บาท

หน่วยงานดำเนินการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนากระบวนการตัดแต่งซากสุกรของจังหวัดนครปฐมให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ทั้งในเรื่องภาพลักษณ์ และความปลอดภัยทางอาหาร

๒. เพื่อยกระดับสถานที่จำหน่ายเนื้อสุกรของตลาดค้าเนื้อสุกรขนาดใหญ่ในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ

๓. เพื่อให้ได้เนื้อสุกรที่มีความสะอาด มีมาตรฐาน นำไปสู่ความปลอดภัยทางกายภาพ ชีวภาพ ก่อนถึงมือผู้บริโภคที่เป็นปลายน้ำ

๔. เพื่อขยายตลาดการค้าซากสุกรที่มีมาตรฐาน ออกสู่จังหวัดต่างๆ ภายในประเทศ รวมทั้ง เพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ

เป้าหมาย

๑. ผู้ประกอบการตัดแต่งซากสุกรและจำหน่ายเนื้อสุกรในตลาดขนาดใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด จำนวน ๕๐ ราย

๒. พนักงานตัดแต่งซากสุกรและจำหน่ายเนื้อสุกรในตลาดขนาดใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด จำนวน ๑๐๐ คน

๔) การยกระดับสินค้าแปรรูปด้านปศุสัตว์ (น้ำมันหมูอนามัย) วงเงิน ๒๖๗,๓๐๐ บาท

หน่วยงานดำเนินการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรของจังหวัดนครปฐมให้ปลอดภัยมีอัตลักษณ์สร้างความเชื่อมั่นกับผู้บริโภค

๒. เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๓. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตการแปรรูปการลดต้นทุนให้กับกลุ่มเกษตรกร

๔. เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางรายได้และช่องทางการตลาดให้แก่กลุ่มเกษตรกร

เป้าหมาย

๑. กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ได้ผ่านการอบรมการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า จำนวน ๕ กลุ่มๆ ละ ๗ ราย ตามหลักสูตรที่กำหนด

๒. กลุ่มเกษตรกรสามารถดำเนินการแปรรูปสินค้า จำนวน ๕ กลุ่ม

๕) การพัฒนาคุณภาพดินเพื่อเพิ่มศักยภาพผลผลิตทางการเกษตรและสร้างความยั่งยืนให้กับสิ่งแวดล้อม วงเงิน ๑,๗๑๓,๔๐๐ บาท

หน่วยงานดำเนินการ สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อรณรงค์ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการเผาตอซังและฟางข้าวมาเป็นการไถกลบ และเร่งการย่อยสลายตอซังฟางข้าวให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากตอซังข้าวและฟางข้าว ในการรักษาความสมดุลของธาตุอาหารในดินเพื่อปรับปรุงบำรุงดินทำให้ดินอุดมสมบูรณ์

๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด หรือปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง พร้อมทั้งกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตพืชตลอดจนช่วยลดต้นทุนการผลิตของสินค้าเกษตร

๓. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเพิ่มคุณภาพดินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการทำการเกษตรที่ลดต้นทุนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสามารถเผยแพร่ให้กับเครือข่ายของเกษตรกร อย่างยั่งยืนเป็นที่แพร่หลายมากขึ้น

เป้าหมาย

เกษตรกรผู้เพาะปลูกข้าว ในจังหวัดนครปฐม จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐ ราย

7.โครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Posittioning) ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม
(พ.ศ.2566-2570) ฉบับทบทวนปี 2569

โครงการ	งบประมาณ (ที่คาดว่าจะ ได้รับ)	วัตถุประสงค์โครงการ			หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต	การเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขัน	ระบบตลาด นำการผลิต	
Position 1.เป็นเมืองหลวงสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย					
1.1 การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตข้าว พืชผัก ไม้ผล จังหวัด นครปฐม	2,148,100	✓	✓		งบจังหวัด
1.2 การยกระดับห่วงโซ่การผลิตเนื้อสุกร ให้มีความปลอดภัยต่อ ผู้บริโภค	513,880	✓			งบจังหวัด
Position 2.สินค้าเกษตรตรงความต้องการของตลาด มีคุณค่า ปลอดภัย ได้มาตรฐาน					
2.1 การยกระดับสินค้าแปรรูปด้านปศุสัตว์ (น้ำมันหมู่นม)	267,300		✓	✓	งบจังหวัด
Position 3.ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างยั่งยืนเป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม					
3.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง (ส้มโอ มะพร้าว น้ำหอม หน่อไม้ฝรั่ง ปลาสวยงาม กุ้งก้ามกราม โคนม)	4,806,650	✓	✓		งบจังหวัด
๓.๒ การพัฒนาคุณภาพดินเพื่อเพิ่มศักยภาพผลผลิตทางการเกษตรและ สร้างความยั่งยืนให้กับสิ่งแวดล้อม	1,713,400	✓	✓		งบจังหวัด

ส่วนที่ 5

5.1 โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม พ.ศ. 2566 - 2570 (งบปกติ พ.ศ.2569)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพ ทักษะ ความรู้ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรด้วยการส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรและนวัตกรรม

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	
1.พัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกร เพื่อปรับเปลี่ยน การผลิตให้ได้มาตรฐานและมี มูลค่าสูง	1.1.1 พัฒนาเกษตรกรมัยยืน ด้านปศุสัตว์	งบปกติ	188,500	156,500	156,500	156,500	156,500	ปศ.จ.
	1.1.2 โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ด้านปศุสัตว์)	งบปกติ	0	31,800	31,800	31,800	31,800	ปศ.จ.
	1.1.3 โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ด้านการเกษตร)	งบปกติ	624,800	653,000	653,000	653,000	653,000	กษจ.
	1.1.4 โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ด้านประมง)	งบปกติ	52,350	93,100	93,100	93,100	93,100	ปม.จ.
	1.1.5 โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง จัดระเบียบการจัดทำประมง	งบปกติ	0	26,600	26,600	26,600	26,600	ปม.จ.
	1.1.6 โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านประมง	งบปกติ	0	100,000	100,000	100,000	100,000	ปม.จ.
	1.1.7 โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	635,060	667,000	667,000	667,000	667,000	กษจ.
	1.1.8 โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร	งบปกติ	116,000	173,500	173,500	173,500	173,500	กษจ.
	1.1.9 โครงการการพัฒนาเกษตรกร	งบปกติ	56,605	43,200	43,200	43,200	43,200	กษจ.
	1.1.10 โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไรนา	งบปกติ	44,000	47,000	47,000	47,000	47,000	กษจ.
	1.1.11 โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	งบปกติ	164,150	159,455	159,455	159,455	159,455	กษจ.
	1.1.12 โครงการส่งเสริมการจัดตั้งและบริหารจัดการวิสาหกิจเกษตรฐานชีวภาพและภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	งบปกติ	20,000	0	0	0	0	กษจ.
	1.1.13 สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ(ด้านการเกษตร)	งบปกติ	90,000	70,000	70,000	70,000	70,000	กษจ.
	1.1.14 โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	งบปกติ	0	104,400	104,400	104,400	104,400	กษจ.
	1.1.15 โครงการพัฒนาเกษตรกรมัยยืน (ส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่)	งบปกติ	7,000	14,000	14,000	14,000	14,000	ปม.จ.
	1.1.16 โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	25,900	38,800	38,800	38,800	38,800	ปม.จ.
	1.1.17 สืบสานรักษาและต่อยอดเศรษฐกิจพอเพียง (คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ด้านประมง)	งบปกติ	10,000	5,000	5,000	5,000	5,000	ปม.จ.
	1.1.18 สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ด้านปศุสัตว์)	งบปกติ	157,500	124,000	124,000	124,000	124,000	ปศ.จ.
	1.1.19 โครงการส่งเสริมการค้าแรงงาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	90,505	21,000	21,000	21,000	21,000	ส.ป.ก.
	1.1.20 โครงการศูนย์บริการประชาชน/เคลื่อนที่ (คลินิกเกษตรเคลื่อนที่)	งบปกติ	159,500	6,000	6,000	6,000	6,000	ส.ป.ก.
	1.1.21 โครงการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	56,040	0	0	0	0	ส.ป.ก.
	1.1.22 โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	25,000	50,660	50,660	50,660	50,660	ส.ป.ก.
	1.1.23 โครงการรณรงค์การใช้หญ้าแฝก	งบปกติ	0	4,500	4,500	4,500	4,500	ส.ป.ก.
	1.1.24 โครงการพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	งบปกติ	0	19,590	19,590	19,590	19,590	ส.ป.ก.
	1.1.25 โครงการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจชุมชน	งบปกติ	0	35,500	35,500	35,500	35,500	ส.ป.ก.

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	
1. พัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกร เพื่อปรับเปลี่ยน การผลิตให้ได้มาตรฐานและมี มูลค่าสูง	1.1.26 โครงการการพัฒนาเกษตรกรมัยยั่งยืน (เกษตรกรรุ่นใหม่)	งบปกติ	9,100	6,140	6,140	6,140	6,140	ตรวจบัญชีสหกรณ์
	1.1.27 โครงการส่งเสริมการค้าเงินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	18,400	18,400	18,400	18,400	18,400	ตรวจบัญชีสหกรณ์
	1.1.28 โครงการส่งเสริมอาสาสมัครเกษตร	งบปกติ	44,240	29,700	29,700	29,700	29,700	ตรวจบัญชีสหกรณ์
	1.1.29 โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับ ครัวเรือน	งบปกติ	49,450	42,550	42,550	42,550	42,550	ตรวจบัญชีสหกรณ์
	1.1.30 โครงการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	งบปกติ	4,900	6,100	6,100	6,100	6,100	ตรวจบัญชีสหกรณ์
	1.1.31 โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์ฯ (พัฒนา ศักยภาพด้านระบบบัญชีสหกรณ์)	งบปกติ	0	3,600	3,600	3,600	3,600	ตรวจบัญชีสหกรณ์
	1.1.32 ศูนย์บริการพิรุณราช	งบปกติ	0	30,000	30,000	30,000	30,000	กษ.นฐ.
	1.1.33 โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	งบปกติ	6,640	13,400	13,400	13,400	13,400	ตรวจบัญชีสหกรณ์
	1.1.34 โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ส่งเสริมการจัดทำบัญชีต้นทุน สูง)	งบปกติ	126,750	27,310	27,310	27,310	27,310	ตรวจบัญชีสหกรณ์
	1.1.35 โครงการพัฒนาเกษตรกรมัยยั่งยืน (เกษตรกรผสมผสาน)	งบปกติ	13,850	6,840	6,840	6,840	6,840	ตรวจบัญชีสหกรณ์
	1.1.36 โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	งบปกติ	22,800	96,000	96,000	96,000	96,000	ตรวจบัญชีสหกรณ์
1.1.37 โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	46,900	46,900	46,900	46,900	46,900	ตรวจบัญชีสหกรณ์	
2. พัฒนาเทคโนโลยีการผลิต สินค้าเกษตรโดยใช้องค์ความรู้ งานวิจัยจากสถาบันการศึกษาใน พื้นที่	1.2.1 คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ (โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)	งบปกติ	10,000	17,000	17,000	17,000	17,000	กษ.นฐ.
	1.2.2 โครงการพัฒนาเกษตรกรมัยยั่งยืน (เกษตรกรผสมผสาน)	งบปกติ	30,000	0	0	0	0	กษ.นฐ.
	1.2.3 โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร)	งบปกติ	65,500	0	0	0	0	กษ.นฐ.
	1.2.4 โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP)	งบปกติ	124,600	289,000	289,000	289,000	289,000	กษ.จ.
	1.2.5 โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตร	งบปกติ	29,700	31,100	31,100	31,100	31,100	กษ.จ.
	1.2.6 โครงการการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	28,600	0	0	0	0	กษ.จ.
	1.2.7 โครงการการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมี	งบปกติ	214,500	110,200	110,200	110,200	110,200	กษ.จ.
	1.2.8 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์	งบปกติ	39,950	20,430	20,430	20,430	20,430	กษ.จ.
	1.2.9 โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer & Young Smart Farmer)	งบปกติ	129,000	76,000	76,000	76,000	76,000	กษ.จ.
	1.2.10 โครงการเพิ่มศักยภาพการพัฒนาคนทุกช่วงวัยในระบบบริหารจัดการข้อมูลการ พัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP)	งบปกติ	0	127,600	127,600	127,600	127,600	กษ.จ.
	1.2.11 โครงการส่งเสริมอาชีพประมง	งบปกติ	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	ปม.จ.
	1.2.12 เกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer)	งบปกติ	20,500	20,000	20,000	20,000	20,000	ปศ.จ.
	1.2.13 โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	468,900	438,475	438,475	438,475	438,475	ปศ.จ.

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	
2. พัฒนาเทคโนโลยีการผลิต สินค้าเกษตรโดยใช้องค์ความรู้ งานวิจัยจากสถาบันการศึกษาใน พื้นที่	1.2.14 โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตสัตว์	งบปกติ	2,553,500	2,368,700	2,368,700	2,368,700	2,368,700	ปศ.จ.
	1.2.15 โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	939,100	906,700	906,700	906,700	906,700	ปศ.จ.
	1.2.16 พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	54,500	77,500	77,500	77,500	77,500	ปศ.จ.
	1.2.17 พัฒนาแปลงเรียนรู้ด้านประมงใน ศพก.	งบปกติ	113,100	152,650	152,650	152,650	152,650	ปม.จ.
	1.2.18 โครงการพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ (คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ)	งบปกติ	9,100	56,500	56,500	56,500	56,500	สหกรณ์จังหวัด
	1.2.19 โครงการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ	งบปกติ	4,171,100	0	0	0	0	สหกรณ์จังหวัด
	1.2.20 โครงการส่งเสริมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ	งบปกติ	1,940,568	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	สหกรณ์จังหวัด
	1.2.21 โครงการดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนงานตามนโยบาย (ส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่)	งบปกติ	12,700	8,250	8,250	8,250	8,250	สหกรณ์จังหวัด
	1.2.22 โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	29,900	0	0	0	0	สหกรณ์จังหวัด
	1.2.23 โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรและพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	งบปกติ	0	1,910,800	1,910,800	1,910,800	1,910,800	สหกรณ์จังหวัด
	1.2.24 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตและการขนส่งของสหกรณ์เพื่อเป็น ต้นแบบในการบริหารจัดการ	งบปกติ	0	7,700	7,700	7,700	7,700	สหกรณ์จังหวัด
	1.2.25 โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	58,100	55,300	55,300	55,300	55,300	พต.นฐ.
	1.2.26 โครงการธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ (ต่อยอด)	งบปกติ	29,700	53,250	53,250	53,250	53,250	พต.นฐ.
	1.2.27 โครงการยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาให้มีส่วนร่วมและต่อยอดศูนย์ ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	งบปกติ	62,000	458,110	458,110	458,110	458,110	พต.นฐ.
	1.2.28 โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	83,610	286,700	286,700	286,700	286,700	พต.นฐ.
	1.2.29 โครงการพัฒนาเกษตรกรรายยั่งยืน	งบปกติ	49,500	133,400	133,400	133,400	133,400	พต.นฐ.
	1.2.30 โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	งบปกติ	460,500	423,650	423,650	423,650	423,650	พต.นฐ.
	1.2.31 โครงการศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	งบปกติ	33,700	33,600	33,600	33,600	33,600	พต.นฐ.
	1.2.32 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	งบปกติ	4,000	0	0	0	0	พต.นฐ.
	1.2.33 โครงการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	งบปกติ	81,000	90,000	90,000	90,000	90,000	พต.นฐ.
1.2.34 โครงการการบริหารจัดการทรัพยากรดิน	งบปกติ	0	36,000	36,000	36,000	36,000	พต.นฐ.	
1.2.35 ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	18,900	14,700	14,700	14,700	14,700	พต.นฐ.	
1.2.36 โครงการปรับปรุงศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานีพัฒนาที่ดิน	งบปกติ	10,000	0	0	0	0	พต.นฐ.	
1.2.37 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	352,500	304,575	304,575	304,575	304,575	ศพว.นครปฐม	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	
3. สร้างเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรให้เป็นมืออาชีพ (Smart Farmer & Smart CO-operator)	1.3.1 โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ	งบปกติ	840,000	155,400	155,400	155,400	155,400	สหกรณ์จังหวัด
	1.3.2 โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ	งบปกติ	203,000	308,400	308,400	308,400	308,400	สหกรณ์จังหวัด
	1.3.3 โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อยกระดับสถาบันและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าชุมชน	งบปกติ	9,500	19,600	19,600	19,600	19,600	สหกรณ์จังหวัด
	1.3.4 โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกร สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	636,523	0	0	0	0	สหกรณ์จังหวัด
	1.3.5 โครงการการแก้ไขปัญหานี้ส่นและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/ด้วยระบบสหกรณ์	งบปกติ	11,800	20,870	20,870	20,870	20,870	สหกรณ์จังหวัด
	1.3.6 โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในสถาบันเกษตรกร (ปศุสัตว์)	งบปกติ	201,300	51,650	51,650	51,650	51,650	สหกรณ์จังหวัด
	1.3.7 โครงการขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	3,200	0	0	0	0	สหกรณ์จังหวัด
	1.3.8 โครงการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรตลอดห่วงโซ่อุปทาน	งบปกติ	76,500	0	0	0	0	สหกรณ์จังหวัด
	1.3.9 โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อรักษาและยกระดับความเข้มแข็งสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	0	58,890	58,890	58,890	58,890	สหกรณ์จังหวัด
	1.3.10 โครงการดำเนินงานกำกับ ดูแล ตรวจสอบและคุ้มครองระบบสหกรณ์	งบปกติ	0	99,400	99,400	99,400	99,400	สหกรณ์จังหวัด
	1.3.11 โครงการพัฒนาผู้นำกลุ่มเกษตรกร (คณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกร)	งบปกติ	0	6,120	6,120	6,120	6,120	สหกรณ์จังหวัด
	1.3.12 โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่ดีเด่น	งบปกติ	0	960	960	960	960	สหกรณ์จังหวัด
	1.3.13 โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส	งบปกติ	0	157,000	157,000	157,000	157,000	ส.ป.ก.
	1.3.14 โครงการเสริมสร้างความเข้าใจเศรษฐกิจการเงินขั้นพื้นฐานแก่สมาชิกสหกรณ์	งบปกติ	24,600	8,700	8,700	8,700	8,700	ตรวจบัญชีสหกรณ์
	1.3.15 ตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	1,748,100	1,484,030	1,484,030	1,484,030	1,484,030	ตรวจบัญชีสหกรณ์
	1.3.16 ตรวจสอบความถูกต้องในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างสหกรณ์และสมาชิก	งบปกติ	11,100	13,720	13,720	13,720	13,720	ตรวจบัญชีสหกรณ์
	1.3.17 โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	งบปกติ	4,200	4,300	4,300	4,300	4,300	ตรวจบัญชีสหกรณ์
	1.3.18 โครงการกำกับด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์ภาคเอกชน	งบปกติ	0	11,600	11,600	11,600	11,600	ตรวจบัญชีสหกรณ์
	1.3.19 โครงการแก้ไขปัญหานี้ส่นและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์	งบปกติ	0	29,160	29,160	29,160	29,160	ตรวจบัญชีสหกรณ์
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1			18,876,091	15,921,235	15,921,235	15,921,235	15,921,235	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าทางเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) และสร้างห่วงโซ่มูลค่าใหม่ (new value chain) ให้มีการแข่งขันและเพิ่มมูลค่า

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	
1. ส่งเสริมการผลิตการเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่	2.1.1 โครงการตลาดเกษตรกร	งบปกติ	23,000	3,000	3,000	3,000	3,000	กษจ.
	2.1.2 โครงการเกษตรอินทรีย์ ด้านการเกษตร	งบปกติ	38,610	0	0	0	0	กษจ.
	2.1.3 โครงการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์	งบปกติ	65,410	72,150	72,150	72,150	72,150	ศวพ.นครปฐม
	2.1.4 โครงการสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน (ออกใบรับรองและควบคุมกำกับดูแลตาม พ.ร.บ.)	งบปกติ	340,300	340,300	340,300	340,300	340,300	ศวพ.นครปฐม
	2.1.5 โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนใหม่	งบปกติ	0	113,000	113,000	113,000	113,000	พด.นฐ.
	2.1.6 โครงการปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ดินปัญหา	งบปกติ	0	31,200	31,200	31,200	31,200	พด.นฐ.
2. ส่งเสริมการผลิตสินค้าโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	2.2.1 การผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	งบปกติ	316,390	372,590	372,590	372,590	372,590	ศวพ.นครปฐม
	2.2.2 ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q restaurant)	งบปกติ	28,000	28,300	28,300	28,300	28,300	กษ.นฐ.
	2.2.3 ส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้าคุณภาพ (Q)	งบปกติ	5,300	40,000	40,000	40,000	40,000	กษ.นฐ.
	2.2.4 โครงการการขับเคลื่อนผลงานงานวิจัยใช้ประโยชน์	งบปกติ	162,000	165,000	165,000	165,000	165,000	ศวพ.นครปฐม
	2.2.5 โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	งบปกติ	225,270	188,770	188,770	188,770	188,770	กษจ.
	2.2.6 ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	งบปกติ	33,000	33,000	33,000	33,000	33,000	ปศ.จ.
	2.2.7 โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	งบปกติ	4,000	754,990	754,990	754,990	754,990	ศวพ.นครปฐม
	2.2.8 โครงการผลงานวิจัยด้านพืชและเทคโนโลยีการเกษตร	งบปกติ	0	8,170	8,170	8,170	8,170	ศวพ.นครปฐม
	2.2.9 โครงการการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	งบปกติ	27,600	29,100	29,100	29,100	29,100	กษ.นฐ.
3. พัฒนาระบบการผลิตการแปรรูปให้มีมูลค่าสูง ได้มาตรฐานและปลอดภัยตรงตามความต้องการของตลาด	2.3.1 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	142,780	166,600	166,600	166,600	166,600	กษจ.
	2.3.2 โครงการพัฒนาประสิทธิภาพโลจิสติกส์เกษตรเพื่อลดการสูญเสีย	งบปกติ	23,000	20,500	20,500	20,500	20,500	กษจ.
	2.3.3 โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	งบปกติ	100,400	104,400	104,400	104,400	104,400	กษจ.
	2.3.4 โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	งบปกติ	21,000	80,400	80,400	80,400	80,400	กษจ.
	2.3.5 โครงการส่งเสริมเคหกิจเกษตรในครัวเรือนสูงวัย	งบปกติ	0	39,600	39,600	39,600	39,600	กษจ.
	2.3.6 โครงการยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP)	งบปกติ	676,750	657,054	657,054	657,054	657,054	ศวพ.นครปฐม
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2			2,232,810	3,248,124	3,248,124	3,248,124	3,248,124	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการการใช้ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Agriculture) และสอดคล้องกับบริบทสังคมเมือง

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	
1. พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร	3.1.1 โครงการซ่อมแซมบ้านพักคนงานขนาด 8 ครอบครั้ว	งบปกติ	864,000	0	0	0	0	ขป.นครปฐม
	3.1.2 โครงการซ่อมแซมบ้านพักข้าราชการ ระดับ 1-2 หลังที่ 1 ภายในบริเวณโครงการชลประทานนครปฐม	งบปกติ	0	600,000	600,000	600,000	600,000	ขป.นครปฐม
	3.1.3 โครงการซ่อมแซมบ้านพักข้าราชการ ระดับ 1-2 หลังที่ 2 ภายในบริเวณโครงการชลประทานนครปฐม	งบปกติ	0	600,000	600,000	600,000	600,000	ขป.นครปฐม
	3.1.4 โครงการซ่อมแซมบ้านพักข้าราชการ ระดับที่ 3-4 หลังที่ 1 ภายในบริเวณโครงการชลประทานนครปฐม	งบปกติ	0	500,000	500,000	500,000	500,000	ขป.นครปฐม
	3.1.5 โครงการซ่อมแซมบ้านพักข้าราชการ ระดับ 5-6 ภายในบริเวณโครงการชลประทานนครปฐม	งบปกติ	0	600,000	600,000	600,000	600,000	ขป.นครปฐม
	3.1.6 โครงการซ่อมแซมบ้านพักข้าราชการ ระดับ 7-8 ภายในบริเวณโครงการชลประทานนครปฐม	งบปกติ	0	600,000	600,000	600,000	600,000	ขป.นครปฐม
2. ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน	3.2.1 โครงการซ่อมแซมระบบประปาห้วงงานภายในบริเวณโครงการชลประทานนครปฐม	งบปกติ	338,000	0	0	0	0	ขป.นครปฐม
	3.2.2 โครงการซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำคลองราษฎรพัฒนา	งบปกติ	946,000	0	0	0	0	ขป.นครปฐม
	3.2.3 โครงการบำรุงห้วงงานโครงการพื้นที่ 9 ไร่	งบปกติ	18,700	0	0	0	0	ขป.นครปฐม
	3.2.4 โครงการซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำคลองยายเขียน	งบปกติ	945,000	0	0	0	0	ขป.นครปฐม
	3.2.5 โครงการซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำคลองครุฑิม	งบปกติ	948,000	0	0	0	0	ขป.นครปฐม
	3.2.6 โครงการซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำคลองมะนาว	งบปกติ	923,000	0	0	0	0	ขป.นครปฐม
	3.2.7 โครงการซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำคลองผู้ใหญ่อิน	งบปกติ	479,000	0	0	0	0	ขป.นครปฐม
	3.2.8 โครงการซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำคลองแหวดตาล	งบปกติ	921,000	0	0	0	0	ขป.นครปฐม
	3.2.9 โครงการซ่อมแซมรางระบายน้ำห้วงงาน ความยาว 100 เมตร ภายในโครงการชลประทานนครปฐม	งบปกติ	0	768,000	768,000	768,000	768,000	ขป.นครปฐม
	3.2.10 โครงการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ ระยะทาง 268 กิโลเมตร	งบปกติ	0	18,609	18,609	18,609	18,609	ขป.นครปฐม
	3.2.11 โครงการซ่อมแซมท่อลดคลองถนนลอดคอนตาแก้ว	งบปกติ	0	600,000	600,000	600,000	600,000	ขป.นครปฐม
	3.2.12 โครงการซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำคลองเหมือนนา	งบปกติ	0	700,000	700,000	700,000	700,000	ขป.นครปฐม

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	
2. ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมและยั่งยืน	3.2.13 โครงการชุดลอกคลองเหลือจิวไลโดยเรือชุด	งบปกติ	0	1,293,000	1,293,000	1,293,000	1,293,000	ชป.นครปฐม
	3.2.14 โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่เกษตร	งบปกติ	90,000	84,150	84,150	84,150	84,150	กษจ.
3.บริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบมี ส่วนร่วมให้เกิดความตระหนักในการ วางแผนการผลิตได้	3.3.1 โครงการการจัดงานวันดินโลก (World soil Day)	งบปกติ	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	พด.นครปฐม
	3.3.2 โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน-สูง	งบปกติ	60,000	279,000	279,000	279,000	279,000	พด.นครปฐม
	3.3.3 โครงการการพัฒนาที่ดินเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติทางการเกษตร	งบปกติ	351,000	191,000	191,000	191,000	191,000	พด.นครปฐม
	3.3.4 โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	งบปกติ	1,431,100	1,323,800	1,323,800	1,323,800	1,323,800	พด.นครปฐม
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3			8,344,800	8,187,559	8,187,559	8,187,559	8,187,559	

5.2 โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครปฐม พ.ศ. 2566 - 2570 (งบจังหวัด ปี 2569)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพ ทักษะ ความรู้ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรด้วยการส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรและนวัตกรรม

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	
1.พัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรเพื่อปรับเปลี่ยนการผลิตให้ได้มาตรฐานและมีมูลค่าสูง	1.1.1 โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตลูกพันธุ์ปลาโดยชุดเพาะพันธุ์เคลื่อนที่ (Mobile hatchery)	งบจังหวัด	-	203,700	220,000	-	-	ปม.จ.
	1.1.2 โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG) จังหวัดนครปฐม	งบจังหวัด	-	1,135,100	-	-	-	กษจ.
	1.1.3 โครงการพัฒนาข้าวคุณภาพแบบครบวงจรตามแนวทางของ BCG Model	งบจังหวัด	-	-	2,796,000	-	-	เกษตรและสหกรณ์ ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี และม.เกษตรศาสตร์
	1.1.4 การส่งเสริมการผลิตหน่อไม้ฝรั่งมูลค่าสูง	งบจังหวัด	-	-	678,100	-	-	กษจ.
	1.1.5 การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง (ส้มโอ มะพร้าว น้ำหอม หน่อไม้ฝรั่ง ปลาสดงาม กุ้งก้ามกราม โคนม)	งบจังหวัด	-	-	-	4,806,650	4,806,650	โครงการบูรณาการ กษ.นฐ. กษจ. ปมจ. ปศจ.
	1.1.6 การส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิตข้าว พืชผัก ไม้ผล จังหวัดนครปฐม	งบจังหวัด	-	-	-	2,148,100	2,148,100	กษจ.
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1			-	1,338,800	3,474,100	6,954,750	6,954,750	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าทางเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) และสร้างห่วงโซ่มูลค่าใหม่ (new value chain) ให้มีการแข่งขันและเพิ่มมูลค่า

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	
2. ส่งเสริมการผลิตสินค้าโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	2.2.1 ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในการผลิตโคนม-โคเนื้อมุ่งสู่ตลาด	งบจังหวัด	-	2,346,800	-	-	-	ปศจ.
	2.2.2 จัดทำโปรแกรมระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิตโคเนื้อกำแพงแสน	งบจังหวัด	-	3,304,400	-	-	-	ปศจ.
	2.2.3 โครงการส่งเสริมการบริโภคเนื้อโคขุนคุณภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์เนื้อโค	งบจังหวัด	-	-	3,032,600	-	-	ปศจ.
	2.2.4 ส่งเสริมเลี้ยงกึ่งกักกรมเพศผู้ปลอดภัย	งบจังหวัด	-	-	1,400,000	-	-	ปมจ.
	2.2.5 การยกระดับสินค้าแปรรูปด้านปศุสัตว์ (น้ำมันหมู่นม)	งบจังหวัด	-	-	-	267,300	267,300	ปศจ.
3. พัฒนาระบบการผลิตการแปรรูปให้มีมูลค่าสูงได้มาตรฐานและปลอดภัยตรงตามความต้องการของตลาด	2.3.1 ยกระดับสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่ Product Champion จังหวัดนครปฐม	งบจังหวัด	7,497,400	-	-	-	-	กษจ.
	2.3.2 ส่งเสริมการผลิต และสืบทอดภูมิปัญญาการใช้สมุนไพรจังหวัดนครปฐม	งบจังหวัด	1,189,200	-	-	-	-	กษจ.
	2.3.3 การเพิ่มศักยภาพการผลิต สินค้าปศุสัตว์ เข้าสู่มาตรฐาน GAP	งบจังหวัด	674,000	-	-	-	-	ปศจ.
	2.3.4 พัฒนาศักยภาพการผลิตเนื้อโคขุนกำแพงแสน	งบจังหวัด	6,722,200	-	-	-	-	ปศจ.
	2.3.5 การยกระดับมาตรฐานการแปรรูปเนื้อสุกร ให้เข้าสู่มาตรฐานอาหารปลอดภัย	งบจังหวัด	594,000	-	-	-	-	ปศจ.
	2.3.6 การส่งเสริมการบริโภคนมหน้าฟาร์มธุรกิจชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์นม ในสถานศึกษาและชุมชน	งบจังหวัด	-	1,828,600 (ไม่ได้รับงบ)	-	-	-	ปศจ.
	2.3.7 การพัฒนาและยกระดับสินค้า ผลิตภัณฑ์ และอาหารปศุสัตว์ของผู้ประกอบการรายย่อยเข้าสู่ระบบมาตรฐาน	งบจังหวัด	-	2,500,000 (ไม่ได้รับงบ)	-	-	-	ปศจ.
	2.3.8 การพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตและผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบมาตรฐานผลิตผลผลิตภัณฑ์ สินค้าสัตว์น้ำอัตลักษณ์ และสัตว์น้ำเศรษฐกิจสำคัญ	งบจังหวัด	-	2,145,700	-	-	-	ปมจ.
	2.3.9 การผลิตสัตว์น้ำบริโภค ผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำคุณภาพปลอดภัย	งบจังหวัด	-	1,126,800	-	-	-	ปมจ.
	2.3.10 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรจังหวัดนครปฐมอย่างครบวงจร	งบจังหวัด	-	-	1,682,500	-	-	กษจ.
	2.3.11 โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตแพะพันธุ์ดี	งบจังหวัด	-	-	646,000	-	-	ปศจ.
	2.3.12 ฝึกอบรมผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์/พนักงานตรวจโรคสัตว์ เพื่อพัฒนาและต่อยอดต่อการรับรองการปฏิบัติที่ดี (GMP) สำหรับโรงฆ่าสัตว์	งบจังหวัด	-	-	148,900	-	-	ปศจ.
	2.3.13 เพิ่มศักยภาพกระบวนการแปรรูปและการรับฝากของที่พิทักษาสัตว์	งบจังหวัด	-	-	856,600	-	-	ปศจ.
	2.3.14 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม ปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า	งบจังหวัด	-	-	769,300	-	-	ปศจ.
	2.3.15 การยกระดับห่วงโซ่การผลิตเนื้อสุกร ให้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค	งบจังหวัด	-	-	-	513,880	513,880	ปศจ.
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2			-	3,272,500	8,535,900	781,180	781,180	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการการใช้ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Agriculture) และสอดคล้องกับบริบทสังคมเมือง

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	
2.ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน	3.2.1 การพัฒนาคุณภาพดินเพื่อเพิ่มศักยภาพผลผลิตทางการเกษตรและสร้างความยั่งยืนให้กับสิ่งแวดล้อม	งบจังหวัด	-	-	-	1,713,400		พต.นฐ.
3.บริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบมีส่วนร่วมให้เกิดความตระหนักในการวางแผนการผลิตได้	3.3.1 ปรับปรุงสถานีสูบน้ำประทุรบายน้ำ คลองบ้านกล้วย ต.สัมปทวน อ.นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	งบจังหวัด	-	9,000,000	-	-	-	ชป.นฐ.
	3.3.2งานเพิ่มประสิทธิภาพสถานีสูบน้ำประทุรบายน้ำคลองเจดีย์บูชาต.ศิระทอง อ.นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	งบจังหวัด	-	14,500,000	-	-	-	ชป.นฐ.
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3			0	23,500,000		1,713,400		

ส่วนที่ ๖

Project Brief

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๑ การเป็นศูนย์กลางเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านเกษตรและอาหารปลอดภัย และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง (ส้มโอ มะพร้าว น้ำหอม ปลาสดขงาม กุ้งก้ามกราม น้ำมันโค)
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ ๑ ส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมอัตโนมัติ นำงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ตามกรอบ CWEC ด้านอาหารปลอดภัย เกษตรแปรรูป และท่องเที่ยวเชิงอาหาร รวมถึง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และศูนย์กระจายสินค้าเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ
๓. แนวทางการพัฒนา	ถ่ายทอดองค์ความรู้งานวิจัยด้านอาหารและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงสู่เกษตรกรและผู้ประกอบการ
๔. หลักการและเหตุผล	จากแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ด้านที่ ๒ ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ ภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ และบริการแห่งอนาคต ในเป้าหมายผลิตภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับแผนการพัฒนาจังหวัดนครปฐม ๒๐ ปี ๓ อุตสาหกรรมในด้านการพัฒนาระบบสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สมบูรณ์ทั้งด้านกำลังคน การบริหารจัดการ การวิจัย นวัตกรรม และระบบนิเวศทางธุรกิจด้านอาหารและเกษตรแปรรูป ภายใต้แผนการดำเนินงานด้านการเป็นศูนย์กลางเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านเกษตรและอาหารปลอดภัย และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการทางการเกษตรให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและการแปรรูป เพื่อให้เกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตของสินค้าเกษตร</p> <p>๓. เพื่อส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โดยการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้น เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของตลาด</p> <p>๔. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีไปใช้ในภาคการเกษตร และเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจ ผู้ประกอบการทางการเกษตร ให้มีความพร้อมและสามารถในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างเครือข่ายการถ่ายทอด</p>

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ผู้เข้าร่วมการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๓๑๕ คน ๒. จัดฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติการผลิต การแปรรูป การขนส่งและตลาดสินค้าเกษตรแปรรูปและอาหาร ๓. สินค้า/ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จำนวน ๖ รายการ ๔. เกิดการเชื่อมโยงผู้ประกอบการและเครือข่ายธุรกิจบริหารจัดการสินค้าและบริการด้านการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตร จำนวน ๖ กลุ่ม/ เครือข่าย
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่เพาะปลูกส้มโอ มะพร้าวน้ำหอม หน่อไม้ฝรั่ง และพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งก้ามกราม ปลากตสี/ปลาชวยงาม และโคนม ในจังหวัดนครปฐม
๘. กิจกรรมหลัก	-
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คัดเลือกเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๓๐,๒๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจังหวัดนครปฐม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ส้มโอ ๓๓๑,๔๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์มะพร้าวน้ำหอมสู่คุณภาพและมูลค่าสูง ๔๙๑,๕๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่งเพื่อการส่งออก ๓๕๘,๕๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมการเลี้ยงปลาชวยงามเพื่อเพิ่มศักยภาพการส่งออก ๓๗๘,๕๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
๘.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมการผลิตเพื่อการพัฒนาและแปรรูปกุ้งก้ามกรามเป็นผลิตภัณฑ์พรีเมียม ๕๖๕,๐๕๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

<p>๘.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมการเลี้ยงโคนมและการแปรรูปผลิตภัณฑ์นมคุณภาพสูง</p> <p>๕๔๘,๕๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม</p> <p>มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน</p>
<p>๘.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>จัดระบบพี่เลี้ยง ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ทั้ง ๖ ชนิดสินค้า</p> <p>๑๘๑,๕๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม</p> <p>มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน</p>
<p>๘.๙ กิจกรรมหลักที่ ๘</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>จัดทำแปลงสาธิตต้นแบบ ทั้ง ๖ ชนิดสินค้า</p> <p>๑,๓๙๔,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด</p> <p>มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน</p>
<p>๘.๑๐ กิจกรรมหลักที่ ๘</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรและการสร้างเครือข่ายของเกษตรกรผู้ผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรทั้ง ๖ ชนิด</p> <p>๓๗๘,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม</p> <p>มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน</p>
<p>๘.๑๑ กิจกรรมหลักที่ ๘</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>การติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ</p> <p>๑๕๐,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม</p> <p>มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน</p>
<p>๙. หน่วยงานดำเนินการ</p> <p>หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<p>สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม</p> <p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม</p> <p>มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน</p>
<p>๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>ตุลาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙</p>
<p>๑๑. งบประมาณ</p>	<p>๔,๘๐๖,๙๕๐ บาท</p>
<p>๑๒. ผลผลิต (Output)</p>	<p>๑) เกษตรกรและผู้ประกอบการเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้จริง ร้อยละ ๓๐</p> <p>๒) ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ไปพัฒนาการผลิต และพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร เกษตรแปรรูปให้ที่มีคุณภาพและปลอดภัยตามมาตรฐาน</p> <p>๓) ผู้ผ่านการฝึกอบรมสามารถนำความรู้และทักษะด้านการเป็นผู้ประกอบการในการบริหารจัดการเกษตรแปรรูป</p>
<p>๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>(๑) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น จากการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและการแปรรูปช่วยเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการ ๓ เท่าในปี ๒๕๗๒</p> <p>(๒) เกิดการสร้างงานในท้องถิ่น การแปรรูปสินค้าเกษตรจะสร้างงานในชุมชนและส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น</p>

	<p>(๓) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ยั่งยืน โดยการใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจะช่วยให้การผลิตและการแปรรูปมีความยั่งยืนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>(๔) กลุ่มอาชีพ วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ สถานประกอบการ ร้านอาหาร ตลาดสินค้าเกษตร และบุคลากรในภาคการผลิต แปรรูป สินค้าเกษตรในจังหวัดนครปฐม สามารถเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่ทันสมัยและจำเป็นในการพัฒนาการผลิตและการแปรรูป ช่วยเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร</p> <p>(๕) การส่งเสริมและพัฒนาความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมการเพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ได้แก่ ส้มโอ มะพร้าว น้ำหอม หน่อไม้ฝรั่ง ปลาสวยงาม กุ้งก้ามกราม และโคนม ที่สามารถเพิ่มผลิตภาพได้ร้อยละ ๓๐ จะคิดเป็นมูลค่าประมาณ ๒๐ ล้านบาท รวมทั้งสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป และหลุดพ้นจากปัญหากับศัตรูภัยได้ปานกลางได้</p> <p>(๕) บุคลากรในภาคเกษตรกรรมของจังหวัดมีทักษะและประสบการณ์ด้านการผลิต การแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการตลาดสินค้าเกษตร ๕.๐ และ ๕.๐ และมีการรวมกลุ่มเป็นสถาบัน องค์กรเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งช่วยให้เกษตรกรมีความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัยและมีคุณภาพ</p> <p>(๖) การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมแก่เกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพและสร้างความยั่งยืนให้กับภาคเกษตรกรรมสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพ และยกระดับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวม</p>
--	---

แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)
จังหวัดนครปฐม

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด:(๑).....

ประเด็นการพัฒนา (2)	ตัวชี้วัดของประเด็นการ พัฒนา (3)	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖6 (4)	พ.ศ. ๒๕๖7	พ.ศ.๒๕๖8	พ.ศ. ๒๕๖9	พ.ศ. ๒๕70	พ.ศ. ๒๕๖6-๒๕70 (5)
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑	ตชว. ๑						
	ตชว. ๒						
	ตชว. ๓						
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒	ตชว. 4						
	ตชว. 5						
	ตชว. 6						
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓	ตชว. 7						
	ตชว. 8						
	ตชว. 9						

หน่วย : บาท

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผน แม่บท (Y) (7)	แหล่ง งบ ม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. ๒๕๖6	พ.ศ. ๒๕๖7	พ.ศ. ๒๕๖8	พ.ศ. ๒๕๖9	พ.ศ. ๒๕70	พ.ศ. ๒๕๖6-๒๕70
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การเป็นศูนย์กลางและเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรและอาหารปลอดภัย และเกษตรมูลค่าสูง									
แผนงานที่ 1									
1. โครงการสำคัญที่ ๑	X.Y								
- กิจกรรมหลัก ๑.๑									
- กิจกรรมหลัก ๑.๒									
2. โครงการสำคัญที่ ๒	X.Y								
- กิจกรรมหลัก ๒.๑									
- กิจกรรมหลัก ๒.๒									
แผนงานที่ ๒									
1. โครงการสำคัญที่ ๑	X.Y								
- กิจกรรมหลัก ๑.๑									
- กิจกรรมหลัก ๑.๒									
ประเด็นการพัฒนาที่ 2									
แผนงานที่									
1. โครงการสำคัญที่ ๑	X.Y								
- กิจกรรมหลัก ๑.๑									
- กิจกรรมหลัก ๑.๒									
รวมทั้งสิ้น*									

หมายเหตุ * เป็นยอดรวมเฉพาะวงเงินโครงการสำคัญ

คำอธิบายแบบ จ.๑

(๑) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด หมายถึง สถานภาพที่จังหวัดต้องการจะเป็นหรือบรรลุถึงในอนาคตอย่างชัดเจน สอดคล้องกับโอกาส ศักยภาพ ปัญหา และอุปสรรค ที่เป็นลักษณะเฉพาะของจังหวัด

(๒) ประเด็นการพัฒนาจังหวัด หมายถึง ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดที่สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาสำคัญระดับชาติ (Agenda)

ทิศทางการพัฒนาภาครวมทั้งศักยภาพ โอกาส ปัญหา และความต้องการของพื้นที่ (Area) สอดคล้องกับผลที่ได้จากบทวิเคราะห์

(๓) ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนาจังหวัด หมายถึง ดัชนีชี้วัดหรือหน่วยวัดความสำเร็จของการดำเนินงานที่ถูกกำหนดขึ้น มีความชัดเจนสอดคล้องเชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนาจังหวัด และต้องมีข้อมูลที่สามารถวัดผลได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

(๔) ค่าเป้าหมาย พ.ศ. หมายถึงระดับความสำเร็จของตัวชี้วัดที่จังหวัดจะต้องการบรรลุถึงภายในรอบระยะเวลาตามปีที่กำหนดไว้

แ ล ะ
ควรมีข้อมูลที่สามารถวัดผลได้

(๕) ค่าเป้าหมายพ.ศ. - พ.ศ. หมายถึง ค่าเป้าหมายรวมหรือเฉลี่ยของตัวชี้วัดตลอดระยะเวลาของแผนและควรมีข้อมูลที่สามารถวัดผลได้

(๖) แผนงาน/โครงการสำคัญ หมายถึง ชื่อแผนงานที่สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาของจังหวัด และชื่อโครงการที่มีความสำคัญภายใต้แผนงานตลอดระยะเวลาของแผน และต้องระบุกิจกรรมหลักภายใต้โครงการด้วย

(๗) ยุทธศาสตร์ชาติ (X) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y) หมายถึง ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (6 ยุทธศาสตร์) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (23 แผนแม่บท) ให้ระบุเป็นหมายเลข X.Y โดย X คือ หมายเลขของยุทธศาสตร์ชาติ และ Y คือหมายเลขของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ แต่ละโครงการให้เลือกยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บท ที่สอดคล้องมากที่สุดเพียงข้อเดียว (รายละเอียดหมายเลข X/Y ตามหน้า 37 – 51)

(๘) แหล่งงบประมาณ หมายถึง แหล่งงบประมาณของโครงการ โดยกำหนดไว้ ๔ แหล่ง โดยให้ระบุหมายเลขของแหล่งงบประมาณ ดังนี้

- ๑ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด
- ๒ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม
- ๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๔ หมายถึง งบประมาณของภาคเอกชน/ชุมชน (ถ้ามี)

(๙) หน่วยดำเนินการ หมายถึง หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินโครงการ หากมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินโครงการ ให้ระบุเฉพาะหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

(๑๐) งบประมาณดำเนินการ หมายถึง งบประมาณในการดำเนินการของโครงการในแต่ละปีงบประมาณ โดยให้ใช้หน่วยเป็น “บาท”

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด การเป็นศูนย์กลางเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านเกษตรและอาหารปลอดภัย และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตข้าว พืชผัก ไม้ผล จังหวัดนครปฐม
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 ส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมอัตโนมัติ นางามวิชัยมาใช้ประโยชน์ตามกรอบ CWEC ด้านอาหารปลอดภัย เกษตรแปรรูป และท่องเที่ยวเชิงบูรณาการรวมถึงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และศูนย์กระจายสินค้าเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ
๓. แนวทางการพัฒนา	การเป็นศูนย์กลางเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านเกษตรและอาหารปลอดภัย และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
๔. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดนครปฐมเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีความหลากหลาย พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม ได้แก่ ข้าว พืช ผัก ไม้ ผล ไม้ ผล โดย มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน 257,472 ไร่ เกษตรกร จำนวน 13,599 ครัวเรือน พืชผัก มีพื้นที่ปลูก จำนวน 61,258 ไร่ เกษตรกร 2622 ครัวเรือน ไม้ผล มีพื้นที่ปลูก จำนวน 55,646 ไร่ เกษตรกร 2901 ครัวเรือนปัจจุบันสภาพอากาศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ในปี 2567 มีนาคม ถึง พฤษภาคม 2566 มีสภาพอากาศที่ร้อนถึง 42 องศาเซลเซียส ฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน ส่งผลให้เกษตรกรในจังหวัดนครปฐมประสบปัญหาด้านการผลิต อาทิ ต้นทุนการผลิตสูงเนื่องจากสารเคมี ปุ๋ยเคมีมีราคาแพง เพิ่มปริมาณการใช้มากขึ้น โรคและแมลงศัตรูพืชมีความต้านทานต่อสารเคมี ทำให้ผลผลิตลดลง ผลผลิตไม่ได้คุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด</p> <p>ดังนั้นในปี 2569 จึงจำเป็นต้องดำเนินการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตข้าว พืชผัก ไม้ผลจังหวัดนครปฐม โดยจัดอบรมเกษตรกรผู้นำด้านการผลิตข้าว จำนวน 30 ราย และขยายผลสู่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 300 ราย อบรมเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง จำนวน 20 ราย และอบรมเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอ จำนวน 80 ราย มะพร้าว น้ำหอม จำนวน 60 ราย ให้มีความรู้เรื่องการลดต้นทุน</p>

	การเพิ่มผลผลิต การปรับปรุงบำรุงดินการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน พร้อมทั้งจัดเวทีเสวนาสรุปลผลการ ดำเนินงาน และเผยแพร่ให้กับเกษตรกร และประชาชนที่สนใจเพื่อสร้าง เครือข่ายระหว่างเกษตรกร ผู้บริโภค เกิดความมั่นคงในอาชีพเกษตร เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้
หัวข้อ	รายละเอียด
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตให้กับเกษตรกร 2. เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดนครปฐมให้ได้คุณภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ร้อยละ 5 2. เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตได้ร้อยละ 5
7. พื้นที่เป้าหมาย	7 อำเภอ
8. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการ บรรลุวัตถุประสงค์
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาการผลิตข้าวตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 1,074,500
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนากระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง 206,000
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาการผลิตไม้ผลพื้นถิ่น (มะพร้าว น้ำหอม, ส้มโอ) 490,200
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การรับรอง/ต่ออายุนครปฐมปลอดภัย และนครปฐมการ์นต์ 244,070
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสวนาสรุปลผลการดำเนินงาน และเผยแพร่ความรู้เชิงวิชาการ 77,000
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนการใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช 56,330

9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2568 – 30 กันยายน 2569
11. งบประมาณ	2,148,100
หัวข้อ	รายละเอียด
12. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 490 ราย ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด
๑3. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 490 ราย สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติ และสามารถต้นทุนการผลิตได้ร้อยละ 5 เพิ่มผลผลิตได้ร้อยละ 5

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๑ พัฒนานครปฐมให้เป็นเมืองอัจฉริยะ ที่มีอัตลักษณ์ด้านแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีรองรับการท่องเที่ยวเชิงอาหารและวัฒนธรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	การยกระดับห่วงโซ่การผลิตเนื้อสุกร ให้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค
2. ชื่อแผนงาน	เมืองอัจฉริยะและเมืองหลวงแห่งอาหารปลอดภัย/สุขภาพ
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโรงฆ่าสัตว์
4. หลักการและเหตุผล	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม ได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้า กิจกรรม นวัตกรรมและเทคโนโลยี ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและมีอัตลักษณ์ประจำจังหวัด กิจกรรมหลักที่ : ๑.๑ การยกระดับห่วงโซ่การแปรรูปเนื้อสุกร ให้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคไปดำเนินการได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เป็นรูปธรรม สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ประกอบการค้าเนื้อสุกรรายย่อย/ผู้บริโภคทั้งภายในจังหวัด และจังหวัดข้างเคียง
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนากระบวนการตัดแต่งซากสุกรของจังหวัดนครปฐมให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ทั้งในเรื่องภาพลักษณ์ และความปลอดภัยทางอาหาร 2. เพื่อยกระดับสถานที่จำหน่ายเนื้อสุกรของตลาดค้าเนื้อสุกรขนาดใหญ่ในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ 3. เพื่อให้ได้เนื้อสุกรที่มีความสะอาด มีมาตรฐาน นำไปสู่ความปลอดภัยทางกายภาพ ชีวภาพ ก่อนถึงมือผู้บริโภคที่เป็นปลายทาง 4. เพื่อขยายตลาดการค้าซากสุกรที่มีมาตรฐาน ออกสู่จังหวัดต่างๆ ภายในประเทศ รวมทั้งเพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ประกอบการตัดแต่งซากสุกรและจำหน่ายเนื้อสุกรในตลาดขนาดใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการ ผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด จำนวน 50 ราย 2. พนักงานตัดแต่งซากสุกรและจำหน่ายเนื้อสุกรในตลาดขนาดใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการ ผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด จำนวน 100 คน 3. ตลาดค้าซากสุกรขนาดใหญ่ในพื้นที่อำเภอเมืองนครปฐม มีการใช้อุปกรณ์ที่เพิ่มความปลอดภัยทางกายภาพและชีวภาพในห่วงโซ่การผลิตเนื้อสุกร
7. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
8. กิจกรรมหลัก	การยกระดับห่วงโซ่การผลิตเนื้อสุกร ให้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>กิจกรรมหลัก : การยกระดับห่วงโซ่การผลิตเนื้อสุกร ให้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค</p> <p>งบประมาณ : 513,880 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : นายวรากร จิตรหลัง ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม/ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองนครปฐม</p>

<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	-
<p>9. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม / สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองนครปฐม</p>
<p>10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>เดือนตุลาคม 2568 - กันยายน 2569</p>
<p>11. งบประมาณ</p>	<p>513,880 บาท</p>
<p>12. ผลผลิต (Output)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ประกอบการตัดแต่งซากสุกรและจำหน่ายเนื้อสุกรในตลาดขนาดใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด จำนวน 50 ราย 2. พนักงานตัดแต่งซากสุกรและจำหน่ายเนื้อสุกรในตลาดขนาดใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด จำนวน 100 คน 3. ภาพลักษณ์ตลาดค้าซากสุกรขนาดใหญ่ในพื้นที่อำเภอเมืองนครปฐม มีความสะอาดและปลอดภัย
<p>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้กระบวนการตัดแต่งเนื้อสุกรที่มีความสะอาด ปลอดภัย เพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับตลาดสากล 2. ประชาชนมั่นใจในการเลือกบริโภคสถานที่จำหน่ายเนื้อสุกรในตลาดขนาดใหญ่ของจังหวัดนครปฐม 3. ได้เนื้อสุกรที่มีความสะอาด ปลอดภัย ส่งต่อไปยังบริษัทแปรรูปขนาดใหญ่ ส่งออก เพื่อสร้างชื่อเสียงให้จังหวัดนครปฐมต่อไป

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๑ พัฒนานครปฐมให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ที่มีอัตลักษณ์เป็นที่รู้จัก ทั้งด้านการเกษตรแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เขตการลงทุน การศึกษาและประตุเศรษฐกิจด้านตะวันตก

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ยกระดับสินค้าแปรรูปด้านปศุสัตว์ (น้ำมันหมูอนามัย)
2. ชื่อแผนงาน	สร้างความเข้มแข็ง กระตุ้น และฟื้นฟูเศรษฐกิจจังหวัดนครปฐม
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาสินค้าเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม ได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนา สินค้า กิจกรรม นวัตกรรมและเทคโนโลยี ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและมีอัตลักษณ์ประจำจังหวัด กิจกรรมหลักที่ : ยกระดับสินค้าแปรรูปด้านปศุสัตว์ (น้ำมันหมูอนามัย) เพื่อส่งเสริมให้มีการนำนวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือกลุ่มเกษตรกร ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนเพื่อสร้างความยั่งยืน ทั้งนี้ การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนจะต้องมีการสร้างเครือข่ายผู้ผลิตและผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านปัจจัยการผลิตและการตลาดรวมทั้งมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายบนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรของจังหวัดนครปฐมให้ปลอดภัยมีอัตลักษณ์สร้างความเชื่อมั่นกับผู้บริโภค 2. เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยให้เกษตรกรผลิตผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด 3. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตการแปรรูปการลดต้นทุนให้กับกลุ่มเกษตรกร 4. เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางรายได้และช่องทางการตลาดให้แก่กลุ่มเกษตรกร
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครปฐมจำนวน 5 กลุ่มๆ ละ 7 ราย 2. กลุ่มเกษตรกรได้รับวัสดุสำหรับการแปรรูป จำนวน 5 กลุ่ม
7. พื้นที่เป้าหมาย	ทุกอำเภอจังหวัดนครปฐม
8. กิจกรรมหลัก	ยกระดับสินค้าแปรรูปด้านปศุสัตว์ (น้ำมันหมูอนามัย)
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>กิจกรรมหลัก : ยกระดับสินค้าแปรรูปด้านปศุสัตว์ (น้ำมันหมูอนามัย)</p> <p>งบประมาณ : 267,300 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : นายวรากร จิตรหลัง ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม/ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ</p>

<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	-
<p>9. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม / สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ</p>
<p>10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>เดือนตุลาคม 2568 - กันยายน 2569</p>
<p>11. งบประมาณ</p>	<p>267,300 บาท</p>
<p>12. ผลผลิต (Output)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ได้ผ่านการอบรมการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่า จำนวน 5 กลุ่มๆละ 7 ราย ตามหลักสูตรที่กำหนด 2. กลุ่มเกษตรกรสามารถดำเนินการแปรรูปสินค้า จำนวน 5 กลุ่ม
<p>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สินค้าเกษตรของจังหวัดนครปฐมมีความปลอดภัย มีอัตลักษณ์สร้างความเชื่อมั่นกับผู้บริโภค 2. กลุ่มเกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด 3. กลุ่มเกษตรกรมีองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตการแปรรูปการลดต้นทุน 4. เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๑ การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและยกระดับคุณภาพชีวิต

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	การพัฒนาคุณภาพดินเพื่อเพิ่มศักยภาพผลผลิตทางการเกษตรและสร้างความยั่งยืนให้กับสิ่งแวดล้อม
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ ๓ สร้างความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับครัวเรือน ชุมชน และอุตสาหกรรมเพื่อผลักดันให้ไปสู่การเป็นเมืองสีเขียวและพัฒนาสุขภาวะแบบองค์รวมของประชาชนทุกช่วงวัย
๓. แนวทางการพัฒนา	ถ่ายทอดองค์ความรู้งานวิจัยด้านอาหารและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงสู่เกษตรกรและผู้ประกอบการ
๔. หลักการและเหตุผล	จากแผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ด้านที่ ๒ ชิดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ ภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๓ด้านการเกษตรในเป้าหมายเพื่อการส่งเสริมการเกษตรสร้างมูลค่า เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตรเพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูงทั้งเกษตรกรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ อีกทั้งยังสอดคล้องกับแผนการพัฒนาจังหวัดนครปฐม ๒๐ ปี ในด้านการพัฒนาระบบสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สมบูรณ์ทั้งด้านกำลังคน การบริหารจัดการ การวิจัย นวัตกรรม และระบบนิเวศทางธุรกิจด้านอาหารและเกษตรแปรรูป ภายใต้แผนการดำเนินงานด้านการเป็นศูนย์กลางเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านเกษตรและอาหารปลอดภัย และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อรณรงค์ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการเผาตอซังและฟางข้าวมาเป็นการไถกลบและเร่งการย่อยสลายตอซังฟางข้าวให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากตอซังข้าวและฟางข้าว ในการรักษาความสมดุลของธาตุอาหารในดินเพื่อปรับปรุงบำรุงดินทำให้ดินอุดมสมบูรณ์ ๒) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการในการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด หรือปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง พร้อมทั้งกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตพืชตลอดจนช่วยลดต้นทุนการผลิตของสินค้าเกษตร ๓) เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเพิ่มคุณภาพดินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการทำการเกษตรที่ลดต้นทุนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสามารถเผยแพร่ให้กับเครือข่ายของเกษตรกร อย่างยั่งยืนเป็นที่แพร่หลายมากขึ้น

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรที่มีพื้นที่การปลูกข้าว รวมทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐ ราย ๒. จัดฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติการในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงและน้ำหมักชีวภาพ ๓. หน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรสามารถนำพื้นที่ไปต่อยอดและพัฒนากิจกรรมได้ ๔. เกษตรกร มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสิ่งแวดล้อมที่ดี หน่วยงานระดับท้องถิ่นมีตัวอย่างในการบริหารจัดการพื้นที่ให้กับเกษตรกรรายอื่นๆ
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรผู้เพาะปลูกข้าว ในจังหวัดนครปฐม จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐ ราย
๘. กิจกรรมหลัก	-
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คัดเลือกพื้นที่ทำการปลูกข้าวในจังหวัดนครปฐม เข้าร่วมโครงการฯ ๑๐,๐๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม -
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ๗๕,๓๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม -
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ดำเนินการอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรเป้าหมายในการ เล็งเห็นประโยชน์ของการไถกลบตอซัง/และการปรับปรุงดินต่างๆ ๔๙๑,๕๐๐ ๓๙,๓๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม -
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ดำเนินการจัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด(ปอเทือง)/ส่งเสริมการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ย พืชสด (ปอเทือง) ๑๖๔,๘๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม -
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ดำเนินการส่งเสริมไถกลบตอซังพืชให้กับเกษตรกรเป้าหมาย ๕๓๒,๐๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม -
๘.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ดำเนินการจัดหาอุปกรณ์/ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์คุณภาพสูงและทำน้ำ หมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด.๒ เพื่อเพิ่มผลผลิตพืช ๔๕๐,๐๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม -
๘.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ดำเนินการส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรและการสร้างเครือข่ายของเกษตรกร ๑๐,๐๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม -
๘.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘ งบประมาณ	การติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ ฯ ๔๓๒,๐๐๐ บาท

ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม -
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม
หน่วยงานร่วมดำเนินการ	-
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙
๑๑. งบประมาณ	๑,๗๑๓,๔๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	<p>๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีพื้นที่ที่ได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน ร้อยละ ๗๐</p> <p>๒) ลดปัญหาภาวะโลกร้อน และการสร้างความเข้าใจในการทำการเกษตรอย่างยั่งยืน ร้อยละ ๖๐</p> <p>๓) ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ไปพัฒนาประยุกต์ใช้กับพื้นที่การเกษตรของตนเองได้ และสร้างเครือข่ายได้อย่างแพร่หลายมากขึ้น</p>
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>(๑) เกษตรกรมีการลดต้นทุนการผลิตภาคการเกษตร มีการปรับปรุงดินด้วยวิธีการทางธรรมชาติ ทำให้คุณภาพดินดีขึ้น และยังเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความตระหนักในการเกิดภาวะโลกร้อนได้อย่างถ่องแท้</p> <p>(๒) ผู้ได้รับผลประโยชน์ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกร ผู้นำชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ระดับท้องถิ่น และหน่วยงานภาคการเกษตร สามารถมีวิธีการลดต้นทุนการผลิตพืช และมีหลักการในการปรับปรุงคุณภาพดิน มีฐานกลุ่มเกษตรกรที่เข้มแข็ง ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สิ่งแวดล้อมดี ลดปัญหาหมอกควัน</p> <p>(๓) ระบุพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรที่ปลูกข้าวแปลงใหญ่ เกษตรกรทั่วไปที่ทำนาข้าวในจังหวัดนครปฐม</p> <p>(๔) ประเมินการผลที่เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ การปรับปรุงบำรุงดินที่เหมาะสม สามารถเพิ่มผลิตทางการเกษตรได้ร้อยละ ๕๐ และลดต้นทุนการผลิตได้ถึงร้อยละ ๓๐ - ประโยชน์ทางสังคม คือ เกษตรกร ชุมชน หน่วยงานระดับท้องถิ่น มีพื้นที่การผลิตพืชภาคการเกษตรที่เหมาะสม เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งช่วยให้เกษตรกรมีความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาการเกษตรได้อย่างหลากหลายและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น - การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการปรับปรุงดิน จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพทางการเกษตรและสร้างความยั่งยืนให้กับภาคเกษตรกรรมสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพ และยกระดับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวม